

STORTINGET

Innst. 8 S

(2017–2018)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2018, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Prop. 1 S (2017–2018)

Innhold

Side

1.	Innledning.....	1
2.	Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9).....	2
2.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9.....	2
2.2	Rammevedtak område 9.....	8
2.3	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	8
2.3.1	Høyre og Fremskrittspartiet.....	8
2.3.2	Arbeiderpartiet	9
2.3.3	Senterpartiet	11
2.3.4	Sosialistisk Venstreparti.....	11
2.3.5	Venstre.....	12
2.3.6	Kristelig Folkeparti.....	14
2.3.7	Oppsummering av fraksjonenes primærforslag under rammeområde 9.....	15
2.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 9.....	18
2.4.1	Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet	18
2.4.2	Kap. 902 Justervesenet	20
2.4.3	Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering	20
2.4.4	Kap. 904 Brønnøysundregistrene	20
2.4.5	Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse (NGU)	22
2.4.6	Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF)	23
2.4.7	Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	23
2.4.8	Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet	25
2.4.9	Kap. 911 og 3911 Konkurransetilsynet	25
2.4.10	Kap. 912 og kap. 3912 Klagenemndssekretariatet	26
2.4.11	Kap. 915 Regelråd for næringslivet	26
2.4.12	Kap. 922 Romvirksomhet	26
2.4.13	Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	27
2.4.14	Kap. 930 Norsk design- og arkitektursenter	28
2.4.15	Kap. 935 og kap. 3935 Patentstyret	28
2.4.16	Kap. 936 og kap. 3936 Klagenemnda for industrielle rettigheter	28
2.4.17	Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)	28
2.4.18	Kap. 5325 Innovasjon Norge (jf. kap. 2421)	31
2.4.19	Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge (bevilgningen går i finanskomiteen)	32
2.4.20	Kap. 2426 Siva SF	32
2.4.21	Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak	32
2.4.22	Kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) (jf. kap. 5460)	33
2.4.23	Kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS (jf. kap. 5329)	33
2.4.24	Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, postene 21–54 (jf. kap. 3950 og 5656)	33
2.4.25	Kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning (bevilgningen går i finanskomiteen)	36
2.4.26	Omtale av anmodningsvedtak under rammeområde 9	36
3.	Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)	38
3.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10.....	38
3.2	Rammevedtak rammeområde 10.....	38
3.3	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	38
3.3.1	Høyre og Fremskrittspartiet.....	38
3.3.2	Arbeiderpartiet	39
3.3.3	Senterpartiet	40
3.3.4	Sosialistisk Venstreparti.....	41

3.3.5	Venstre.....	41
3.3.6	Kristelig Folkeparti.....	42
3.3.7	Oppsummering av fraksjonenes primærforslag under rammeområde 10	43
3.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 10	44
3.4.1	Kap. 917 Fiskeridirektoratet.....	44
3.4.2	Kap. 3917 Fiskeridirektoratet.....	45
3.4.3	Kap. 919 Diverse fiskeriformål	45
3.4.4	Kap. 923 Havforskningsinstituttet (bevilgningen går i utdannings- og forskningskomiteen)	46
3.4.5	Kap. 928 Annen marin forskning og utvikling (bevilgningen går i utdannings- og forskningskomiteen)	46
3.4.6	Omtale av anmodningsvedtak under rammeområde 10.....	46
4.	Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)	47
4.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11	47
4.2	Rammevedtak rammeområde 11	49
4.3	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner	50
4.3.1	Høyre og Fremskrittspartiet.....	50
4.3.2	Arbeiderpartiet	50
4.3.3	Senterpartiet	52
4.3.4	Sosialistisk Venstreparti.....	52
4.3.5	Venstre.....	53
4.3.6	Kristelig Folkeparti.....	54
4.3.7	Oppsummering av fraksjonenes primærforslag under rammeområde 11	55
4.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 11	58
4.4.1	Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet	58
4.4.2	Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	59
4.4.3	Kap. 1115 Mattilsynet	59
4.4.4	Kap. 4115 Mattilsynet	60
4.4.5	Kap. 1136 Kunnskapsutvikling m.m.	61
4.4.6	Kap. 1138 Støtte til organisasjoner m.m.	61
4.4.7	Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	62
4.4.8	Kap. 1142 Landbruksdirektoratet	63
4.4.9	Kap. 1148 Naturskade – erstatninger	64
4.4.10	Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	64
4.4.11	Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	65
4.4.12	Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen	67
4.4.13	Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	67
4.4.14	Omtale av anmodnings- og utredningsvedtak under rammeområde 11	68
5.	Andre merknader	70
6.	Forslag fra mindretall.....	70
7.	Komiteens tilråding	70
	VEDLEGG Brev fra Nærings- og fiskeridepartementet v/statsråd Monica Mæland til næringskomiteen, datert 30. november 2017	82

STORTINGET

Innst. 8 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2017–2018)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2018, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ruth Grung, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Ingunn Foss, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Christer Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Kjell-Børge Freiberg og Morten Ørsal Johansen, fra Senterpartiet, Nancy P. Anti og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til at Meld. St. 1 (2017–2018) Nasjonalbudsjettet for 2018, og Prop. 1 S (2017–2018) Statsbudsjettet medregnet folketrygden, ble lagt frem av regjeringen Solberg den 12. oktober 2017.

Komiteen viser videre til at regjeringen den 10. november 2017 la frem en tilleggsproposisjon til Prop. 1 S (2017–2018) Statsbudsjettet 2018.

Kapitler og romertallsvedtak i Prop. 1 S (2017–2018) ble fordelt til næringskomiteen i henhold til Innst. 18 S (2017–2018) av 19. oktober 2017.

Komiteen viser videre til at Stortinget den 19. juni 1997, ved behandlingen av Innst. S. nr. 243

(1996–1997), vedtok at bevilgningsreglementet og forretningsordenen for Stortinget skulle endres i forbindelse med den nye budsjettreformen.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2018 under de rammer og kapitler som er fordelt til komiteen, jf. Innst. 1 S (2017–2018).

Følgende rammeområder er behandlet av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet.
- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen viser også til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet av 30. november 2017 (vedlagt) med korreksjoner i Prop. 1 S (2017–2018) for Nærings- og fiskeridepartementet.

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2017–2018) 4. desember 2017, samt til de respektive merknader i denne innstillingen.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning for kapitler og poster under rammeområdene 9, 10 og 11 der annet ikke fremkommer av de konkrete merknadene i innstillingen.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertall i rammeområdene 9, 10 og 11 der annet ikke fremkommer av de konkrete merknadene i innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kris-

telig Folkeparti, viser til at det 22. november 2017 ble inngått en avtale om statsbudsjettet for 2018 mellom regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet og Venstre og Kristelig Folkeparti.

Flertallet viser til at regjeringen bygger sin politikk på en effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Flertallet mener det også i offentlig forvaltning er et potensial for å bli mer effektiv, og at regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform legger til rette for dette. Flertallet viser i denne sammenheng til budsjettavtalen mellom de fire samarbeidspartiene og til Innst. 2 S (2017–2018), der prosentsats i avbyråkra-

tiseringsreformen ble endret fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen til statlige institusjoner blir redusert som følge av dette.

2. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)

2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 9

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
Utgifter			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter	430 794 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	52 650 000
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, <i>kan overføres</i> .	58 000 000
	23	Digital Norway/Toppindustrisenteret AS.....	2 000 000
	30	Miljøtiltak Søve, <i>kan overføres</i>	20 600 000
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	141 000 000
	60	Overføring til fylkeskommunene for tilskudd til regional næringsutvikling	15 000 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	37 400 000
	71	Miljøtiltak Raufoss.....	6 200 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger.....	3 700 000
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap.....	29 100 000
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	2 250 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	8 800 000
	76	Tilskudd til Standard Norge.....	32 700 000
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i>	9 750 000
	78	Tilskudd til Akvariet i Bergen.....	4 300 000
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling	10 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter	123 430 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	350 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 700 000
903		Norsk akkreditering	
	1	Driftsutgifter	53 140 000
904		Brønnøysundregistrene	
	1	Driftsutgifter	321 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	20 820 000
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	274 850 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	212 100 000
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter	171 850 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	73 710 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1	Driftsutgifter	48 710 000
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	7 000 000
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	36 700 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 030 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter	387 000 000
911		Konkurransetilsynet	
	1	Driftsutgifter	108 200 000
912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Driftsutgifter	18 230 000
	22	Konkurranseskagenemnda	2 400 000
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter	10 795 000
922		Romvirksomhet	
	50	Norsk Romsenter	68 780 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	217 310 000
	71	Internasjonal romvirksomhet	426 770 000
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	20 400 000
	73	EUs romprogrammer	355 100 000
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	41 400 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd	29 520 000
930		Design og arkitektur Norge	
	70	Tilskudd	70 100 000
935		Patentstyret	
	1	Driftsutgifter	252 940 000
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1	Driftsutgifter	7 830 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 000 000
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	81 000 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	21	Spesielle driftsutgifter	23 100 000
	51	Tapsavsetning, egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	43 000 000
	52	Risikokapital, nytt investeringselskap (Fornybar AS)	70 000 000
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS	35 000 000
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd	21 642 000
<i>Statsbankene</i>			
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	514 000 000
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond	37 200 000
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond	18 800 000
	70	Basiskostnader	168 100 000
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	126 600 000
	72	Innovasjonskontrakter, <i>kan overføres</i>	278 700 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	545 000 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	465 500 000
	77	Tilskudd til pre-så Kornfond.....	50 000 000
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond.....	3 400 000
2426		Siva SF	
	70	Tilskudd.....	63 950 000
	71	Tilskudd til testfasiliteter	100 000 000
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd.....	112 650 000
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat.....	0
		1 Driftsinntekter	-188 000 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	188 000 000
	71	Tilskudd til garantiordningen for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge.....	10 000 000
		Sum utgifter rammeområde 9	9 041 421 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	157 000
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	100 000
	86	Tvangsmulkt.....	10 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter.....	39 000 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester.....	16 700 000
	4	Oppdragsinntekter.....	350 000
3903		Norsk akkreditering	
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter.....	48 100 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter.....	484 000 000
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter.....	31 100 000
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen...	85 800 000
3905		Norges geologiske undersøkelse	
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter	77 900 000
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000
	2	Behandlingsgebyrer	765 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	183 100 000
	2	Maritime personellsertifikater	14 000 000
	3	Diverse inntekter.....	400 000
	4	Gebyrer for skip i NIS	52 000 000
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	4 800 000
3911		Konkurransetilsynet	
	3	Refusjoner og andre inntekter.....	200 000
	86	Lovbruddsgebyr.....	100 000
3912		Klagenemndssekretariatet	
	1	Klagegebyr.....	1 100 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
	2	Refusjoner og andre inntekter	200 000
	87	Overtredelsesgebyr.....	100 000
3935		Patentstyret	
	1	Inntekter av informasjonstjenester	5 300 000
	2	Inntekter knyttet til NPI.....	4 500 000
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	82 000 000
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1	Gebyrer	700 000
3961		Selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF.....	2 100 000
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA.....	2 700 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000
	70	Låneprovisjoner.....	60 000 000
5326		Siva SF	
	70	Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000
5329		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Gebyrer m.m.	20 000 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.

5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning.....	10 900 000
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	8 000 000

Renter og utbytte mv.

5613		Renter fra Siva SF	
	80	Renter	14 900 000
5629		Renter fra eksportkredittordningen	
	80	Renter	1 800 000 000
		Sum inntekter rammeområde 9	3 063 182 000
		Netto rammeområde 9	5 978 239 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 3
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 912 post 1	kap. 3912 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
3. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene i

2019 under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 1 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 1 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2019 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

IV

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 225 mill. kroner.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Innovasjonskontrakter	400 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	550 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 157,75 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 198,75 mill. euro.

Altinn-løsningen, men slik at ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi:

1. Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 80 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 201 mill. kroner.
2. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kro-

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. foreta bestillinger ut over gitt bevilgning under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 22 Forvaltning av

ner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning.

3. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid inntilstående beløp på ordningens grunnfond.
4. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien.
5. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
6. Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

VIII

Garanti fullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for nye og gamle avtaler begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

IX

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

X

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 900 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 500 mill. kroner til gjennomføring av miljøtiltak i Svea og Lunckefjell.

XII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringer

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi nytt investerings-selskap (Fornybar AS) fullmakt til å forplikte investeringer for inntil 200 mill. kroner ut over gitt bevilgning.

XIII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XIV

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål om å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XV

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Ambita AS helt eller delvis.
2. redusere eierskapet i Baneservice AS helt eller delvis.
3. redusere eierskapet i Entra ASA helt eller delvis.
4. redusere eierskapet i Mesta AS helt eller delvis.
5. redusere eierskapet i SAS AB helt eller delvis.
6. redusere eierskapet i Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS helt eller delvis.
7. redusere eierskapet i Telenor ASA ned mot 34 prosent.

XVI

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan avhende eiendom på Raudsand i Nesset kommune i Møre og Romsdal. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 (Ny) post 30.

XVII

Opprettelse av holdingselskap

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å:

1. etablere et holdingselskap for å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under GIEKs Alminnelig garantiordning. Selskapet oppkapitaliseres med midler fra Alminnelig garantiordning. Alminnelig garantiordning kan også gi lån til holdingselskapet eller overføre andre verdier for oppkapitalisering. Holdingselskapet skal være midlertidig.
2. plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet.
3. overføre utbytte fra holdingselskapet tilbake til Alminnelig garantiordning.
4. overføre inntekter fra salg av aksjer i holdingselskapet til Alminnelig garantiordning.
5. avvikle holdingselskapet, samt tilbakeføre eventuelle midler til eller dekke eventuelt kapitalbehov fra Alminnelig garantiordning.

2.2 Rammevedtak område 9

Ved Stortingets vedtak av 4. desember 2017 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til 6 117 476 000 kroner.

Dette er 139 237 000 kroner mer enn i framlegget fra regjeringen Solberg i Prop. 1 S (2017–2018).

2.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner**2.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet**

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018, Prop. 1 S (2017–2018), og nasjonalbudsjettet for 2018, Meld. St. 1 (2017–2018), og peker på at norsk økonomi nå er i bedring etter det alvorlige oljeprisfallet for tre år siden. Regjeringens aktive finanspolitikk med midlertidige tiltakspakker de siste årene har virket etter hensikten, og resultatene viser at denne politikken har hatt stor betydning for at nedgangen nå er snudd til en økonomisk oppgang som har fått stadig bedre feste over hele landet. Arbeidsmarkedet er i bedring, og den samlede BNP-veksten for Fastlands-Norge ventes å ta seg gradvis opp i 2018 og i årene som følger.

Regjeringen har lagt frem et budsjett som legger grunnlaget for økonomisk vekst, flere i jobb og et bærekraftig velferdssamfunn. Disse medlemmer understreker viktigheten av at bruken av oljepenger tilpasses situasjonen i økonomien, og peker på at det nå fremstår som riktig ikke å videreføre de to seneste årenes særskilte tiltakspakker i statsbudsjettet for 2018. Det er imidlertid fortsatt viktig at politikken innrettes slik at den stimulerer til vekst i økonomien og styrker norsk næringslivs konkurransekraft.

Morgendagens jobber skapes gjennom en satsing på kunnskap, forskning og innovasjon. Disse medlemmer peker på at regjeringen har satset betydelig på næringsrettet forskning og innovasjon, inkludert Skattefunn, og viser blant annet til at selv uten videreføring av de to foregående årenes tiltakspakker har bevilgningene til dette formål økt betraktelig de siste årene. Bare for ordningene Brukerstyrt innovasjonsarena (BiA) og Forny 2020 har bevilgningene utenom tiltakspakkene økt med henholdsvis 200 mill. kroner og 80 mill. kroner, og bruken av Skattefunn-ordningen er mer enn doblet siden 2013. Samlet sett foreslås det bevilgninger i statsbudsjettet for 2018 som medfører at satsingen på næringsrettet forskning og innovasjon er økt med i overkant av 4,2 mrd. kroner fra 2013, inkludert beregnet skattefradrag for Skattefunn-ordningen og ny skatteincentivordning for oppstartsselskaper. Fortsatt prioritering av vekstfremmende lettelsener i skatter og avgifter, samferdsel, forskning og innovasjon er etter disse medlemmers mening avgjørende for å skape nye lønnsomme arbeidsplasser i næringslivet.

Disse medlemmer er svært tilfredse med at regjeringen fører en næringspolitikk for en langsiktig omstilling i norsk økonomi og prioriterer målrettede tiltak som følger opp blant annet Industrimeldingen (Meld.

St. 27 (2016–2017)), regjeringens eksportstrategi og regjeringens havstrategi. For å styrke industriens muligheter til å teste ut nye løsninger foreslår regjeringen en dobling av Katapult-ordningen til 100 mill. kroner. Videre foreslås en styrking av satsingen på muliggjørende teknologier med 75 mill. kroner i 2018, hvorav 30 mill. kroner over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Disse medlemmer er også svært tilfredse med at regjeringen tar ansvar for opprydding av norsk atomavfall gjennom både opprettelse av et eget statlig organ for formålet og videreføring av norsk deltakelse i det internasjonale forskningsprosjektet innen atomsikkerhet.

Disse medlemmer har merket seg støtten både Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Norsk Industri og LO ga uttrykk for på næringskomitéens budsjett-høring 26. oktober 2017, knyttet til regjeringens forslag om å fjerne eiendomsskatten på verk og bruk, den såkalte maskinskatten, samt støtten reiselivsnæringen har uttrykt til regjeringens arbeid med lettelsener i formueskatten på hotell og andre overnattingssteder gjennom en vesentlig økning i verdsettelsesrabatten. Etter disse medlemmers mening er dette viktige virkemidler både for å styrke næringslivets evne til å skape nye arbeidsplasser og for å sikre norsk privat eierskap av og i norsk næringsliv. Likeledes peker disse medlemmer på den tette sammenhengen mellom samferdsel og næringsutvikling, særlig i Distrikts-Norge, og understreker viktigheten av at regjeringen fortsetter den sterke samferdselsatsingen.

For å fremme omstilling er det også nødvendig å starte og utvikle nye bedrifter. Disse medlemmer viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2017 innførte en skatteinsentivordning for langsiktige investeringer i oppstartsselskaper, og at regjeringen nå videreutvikler gründerpolitikken ved å foreslå endringer i opsjonsbeskatningen for små, nyetablerte selskaper. Disse medlemmer viser også til regjeringens forslag om å styrke Brønnøysundregistrenes arbeid med modernisering av Altinn, og peker på at å effektivisere og forbedre den digitale kommunikasjonen mellom næringslivet og det offentlige er et viktig element i arbeidet med forenklinger for næringslivet.

Disse medlemmer vil påpeke at en god omstillingsevne i næringslivet, og i samfunnet for øvrig, vil bidra til at norsk økonomi står bedre rustet til å møte de endrede internasjonale rammevilkårene vi nå ser konturene av, blant annet som følge av Brexit. Norge er en liten og åpen økonomi som har store gevinster av handel med utlandet. Disse medlemmer understreker at norske bedrifters evne til å lykkes i den internasjonale konkurransen er av stor betydning for den norske stats evne til å opprettholde vårt velferdssamfunn, og peker på at ivaretagelse av Norges internasjonale handelsinteresser er av stor viktighet i tiden som kommer.

2.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at altfor mange i dag står utenfor arbeidsmarkedet. Arbeidslivsforskere har beskrevet utfordringen som at arbeidsledigheten «biter seg fast som uførhet». Det skapes også for få nye arbeidsplasser. Skal vi nå sysselsettingsnivået fra 2013 i 2019, kreves det at nærmere 50 000 flere enn det regjeringen forventer, kommer i jobb. Disse medlemmer vil føre en langt mer aktiv politikk for jobbskaping i hele landet.

Disse medlemmer peker på at manglende tilgang på riktig kompetanse er en stor utfordring for norsk næringsliv og setter en brems på jobbskapingen. Tre av fem NHO-bedrifter har et udekket behov for kompetanse. Dette er særlig prekært når det gjelder fagarbeidere og IKT-kompetanse. Disse medlemmer viser til at globalisering, ny teknologi og nødvendige kutt i klimautslippene gir økte krav til utdanning og kompetanse i arbeidslivet. I flere land rundt oss ser vi politikere velge et lavtlønnsspor – en utvikling hvor utrygge og dårlig betalte jobber brer om seg og forskjellene øker. Det er en utvikling Arbeiderpartiet ikke ønsker.

Disse medlemmers mål er trygge og faste jobber, vekst i produktivitet og små forskjeller mellom folk. Arbeiderpartiet velger derfor kompetansespolet hvor vi investerer i folks kompetanse, sikrer et seriøst arbeidsliv og der vi gjennom sterke fellesskap inkluderer flere. Slik legger vi både grunnlaget for næringslivet og deres behov for kompetent arbeidskraft samtidig som vi opprettholder standarden på lønns- og arbeidsvilkår. Arbeiderpartiet vil investere i arbeidstakernes kompetanse, og disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett, hvor det blant annet ble foreslått et løft for yrkesfagene, 3 000 flere studieplasser og en kompetansereform for læring gjennom hele arbeidslivet. Disse medlemmer er bekymret for regjeringens manglende innsats for et seriøst og organisert arbeidsliv og viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett.

Disse medlemmer vil føre en aktiv næringspolitikk for flere framtidsrettede arbeidsplasser i hele landet. Norge kan ikke bli best på alt, men dersom vi satser målrettet, kan vi være verdensledende på områder hvor vi har spesielle fortrinn. Næringer som fornybar energi, maritime næringer, olje og gass og sjømat er eksempler på dette. I en tid hvor næringslivet møter store endringer som følge av globalisering, digitalisering og behovet for en kraftig reduksjon av klimautslipp, kreves en mye mer aktiv politikk som bidrar til at nye muligheter omsettes til nye arbeidsplasser.

Disse medlemmer vil gjennomføre en stor satsing på næringsutvikling knyttet til havet. Disse medlemmer foreslår et verdiskapingsprogram for havet, som skal bidra til å gjøre veien fra kunnskap til verdiska-

ping kortere. Målet er at bedrifter innen disse næringene skal få én dør inn i virkemiddelapparatet, der vi samler ansvaret for å mobilisere midler på tvers av eksisterende ordninger og skaper så sømløse søknadsprosesser som mulig. Disse medlemmer vil opprette forskningssentre for havrommet, som legger til rette for langsiktig samarbeid mellom næringsliv og forskning innen områder som autonom og miljøvennlig skipsfart, bærekraftig forproduksjon, økt foredling i Norge, oppdrett av nye arter og høsting lenger ned i næringskjeden. Et av Norges fortrinn er evnen til samhandling på tvers av sektorer. Disse medlemmer foreslår derfor en systematisk satsing på kompetanseoverføringen fra petroleumsnæringen, TransferIt.

Disse medlemmer viser til at 80 pst. av havområdene vi forvalter, er nord for polarsirkelen, og at en aktiv nordområdepolitikk er avgjørende for å lykkes med vekst i havnæringene. Nødvendig infrastruktur og kunnskapsinstitusjoner må også bygges ut om Norge skal nå de store ambisjonene vi har for verdiskaping basert på havet. Ocean Space centre må realiseres, og arbeidet med et kompetansesenter for hav og arktiske spørsmål i Tromsø må intensiveres.

Disse medlemmer vil styrke virkemidlene for innovasjon og nye næringer. Digitaliseringen går stadig raskere, og norsk næringsliv må være ledende på å ta i bruk ny teknologi. Derfor vil vi ha en betydelig styrking av IKT-forskningen. Helseteknologi, e-helse og unike helseregistre er en stor mulighet for Norge til å utvikle både bedre helsetjenester til innbyggerne og nye arbeidsplasser. Disse medlemmer vil derfor opprette en egen helse- og velferdsteknologiordning for å stimulere til dette. En ny ordning for risikoavlastning for innovative offentlige innkjøp skal bidra til at mer av de 500 mrd. kronene det offentlige bruker på innkjøp av varer og tjenester, kan brukes til å drive fram nye, innovative løsninger fra norsk næringsliv. Disse medlemmer vil også styrke klyngeprogrammene.

For disse medlemmer går jobbskaping og klima hånd i hånd. Vi kan både styrke konkurransemulighetene for industrien vår og bidra til å få de teknologigjennombruddene verden trenger for å nå togradersmålet. Disse medlemmer vil gjennomføre en langt kraftigere satsing på klimavennlige arbeidsplasser enn hva regjeringen har foreslått. Disse medlemmer vil legge til rette for at det utvikles, testes og implementeres teknologi som kan ta oss inn i lavutslippssamfunnet på en måte som utvikler næringer og skaper arbeidsplasser. Norge har gode forutsetninger for å bli en viktig leverandør av miljøteknologiske løsninger, og vi vil legge til rette for dette blant annet ved å styrke miljøteknologiordningen i Innovasjon Norge. Ordningen bidrar til utvikling av demonstrasjons- og pilotanlegg for teknologi som er nær kommersialisering. Disse medlem-

mer vil derfor styrke ordningen kraftig og inkludere en målrettet satsing på havbasert fornybar energi.

Disse medlemmer vil sørge for at Norge griper mulighetene i bioøkonomien. Vi vil ha på plass langsiktige opptrappingsmål for innblanding av biodrivstoff for å legge til rette for industrietablering og utslippsreduksjoner. Disse medlemmer vil opprette et verdiskapingsprogram for bioøkonomi som samordner innsatsen på tvers av virkemiddelapparatet. Arbeiderpartiet vil blant annet satse på forskningssentre for bioøkonomi i arbeidet med å skape nye bærekraftige arbeidsplasser av ressursene fra jord, skog og hav. Økt satsing på miljøteknologiordningen gir bedre muligheter for å pilotere ny teknologi for virksomheter innen bioøkonomien. Disse medlemmer støtter heller ikke det hvileskjæret innenfor karbonfangst- og lagring som regjeringen foreslår. Det er både dårlig og uforutsigbar industripolitikk og dårlig klimapolitikk.

Disse medlemmer viser videre til at deler av den maritime klyngen fortsatt er i en svært krevende markedssituasjon etter oljeprisfallet. Gjennom at det offentlige går foran og bestiller innovative løsninger, skapes nye muligheter for næringslivet, og konkurransevnen på verdensmarkedet styrkes. Disse medlemmer viser til at mange ferger eid av fylkeskommunene er modne for utskifting. Valg av teknologi i de nye fergene vil låse utslippsnivået fra denne trafikken i lang tid framover. Disse medlemmer vil derfor at staten i en periode skal bidra med midler til et program for å realisere null- og lavutslippsløsninger på fergestrekningene.

Disse medlemmer viser til at en systematisk satsing på klimavennlig skipsfart har gjort norsk maritim næring ledende på LNG. Dette er fortsatt en umoden teknologi, og regjeringens forslag til en brå endring i rammevilkårene kan både øke utslippene fra norsk skipsfart og svekke konkurransedyktigheten til norsk næringsliv. Disse medlemmer vil derfor opprettholde fritaket fra CO₂-avgift både i offshore- og i nærskipsfarten.

Disse medlemmer viser til at det startes mange bedrifter i Norge, men for få lykkes med å vokse seg store og skape et betydelig antall arbeidsplasser. Arbeiderpartiet vil gi disse bedre vekstvilkår. Disse medlemmer vil derfor opprette et regionalt akseleratorprogram hvor investeringer fra private investorer i oppstartsbedrifter utløser tilsvarende kapital gjennom offentlige midler. Disse medlemmer vil også gjøre det mulig for oppstartsbedrifter å bruke opsjoner til å tiltrekke seg kompetente ansatte. Regjeringens forslag til endringer svarer ikke på utfordringen, og de negative tilbakemeldingene fra dem som har skoene på, er entydige. Disse medlemmer foreslår derfor å utvide ordningen.

Disse medlemmer minner om at ulike deler av landet har ulike fortrinn. Derfor vil regjeringens kutt i

regionale utviklingsmidler ramme regional og lokal verdiskaping. Disse medlemmer vil prioritere næringsrettede midler til regional utvikling. Disse medlemmer viser til at Norge har betydelige mineralressurser, ressurser som verden vil trenge ettersom samfunnet skal digitaliseres og elektrifiseres. Mineralkartlegging er en nødvendig forutsetning for leting og investeringer, og Arbeiderpartiet vil styrke dette arbeidet. Disse medlemmer vil også intensivere utbyggingen av høyhastighetsbredbånd over hele landet, også der utbygging ikke er bedriftsøkonomisk lønnsomt. Dette er viktig for å sikre næringsliv i hele landet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak om å komme med forslag som vil kompensere for bortfallet av deler av melke markedet, blant annet som følge av utfasing av eksportstøtte. Arbeiderpartiet vil følge opp saken videre og jobbe for omstillingsmidler og at tapet kompenseres.

Disse medlemmer viser til at generasjonene før oss gjorde kloke valg og sikret fellesskapets eierskap til naturressurser, viktige industriselskaper og infrastruktur. Arbeiderpartiet vil slå ring om dette og sier nei til salg av Norge.

2.3.3 Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet er opptatt av å føre en aktiv næringspolitikk for å sikre vekst, utvikling og arbeidsplasser i hele landet. Senterpartiet vil, i tillegg til gode generelle rammevilkår og ordninger, ha målrettede tiltak rettet inn mot enkelt næringer. Disse medlemmer vil også understreke at statlig eierskap er et viktig redskap for å sikre norsk eierskap, og går imot et ideologisk motivert nedslag i statlige selskaper slik regjeringen legger opp til. Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative budsjett for 2018 og de prioriteringer som er gjort der, med en klar satsing på en aktiv næringspolitikk.

Disse medlemmers satsing på næringsliv dekker en rekke politikkområder som skatt og avgift, økt satsing på samferdsel og bredbånd og en økt satsing på regional utvikling.

Disse medlemmer viser til at partiet gjennom flere kutt i offentlig forvaltning signaliserer en klar vilje til å redusere byråkratiet, og mener dette vil tvinge frem forslag til forenklinger.

Disse medlemmer viser for øvrig til følgende konkrete endringsforslag i Senterpartiets alternative budsjett:

Tiltak	Bokført mill. kroner
Videreføre rekrutteringstiltaket «Sett sjøbein»	2,5
Forsere arbeidet med geologisk kartlegging av Norge	10,0
Øke de nasjonale følgemidlene for romfart	10,0
Innovasjon Norge, bioøkonomiordningen – Økt bruk av tre i bygg	20,0
Innovasjon Norge, miljøteknologiordningen	69,0
Redusere byråkrati, driftsutgifter Nærings- og fiskeridepartementet	-27,8
Spesielle driftsutgifter, Nærings- og fiskeridepartementet	-10,5
Tilskudd til sjømattiltak	-2,5
Redusere byråkrati, Justervesenet	-3,0
Redusere byråkrati, Sjøfartsdirektoratet	-5,0
Konkurransetilsynet	-10,0
Regelrådet	-7,0
SUM RAMMEOMRÅDE 9: NÆRING	18,7
<i>Etablere et grønt investeringsselskap (startkapital, under streken)</i>	<i>10000,0</i>
<i>Foreta et større kapitalinnskudd i Fornybar AS</i>	<i>600,0</i>

2.3.4 Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge nå går inn i en kritisk fase. Vi har en unik mulighet til å bygge et nytt og grønt næringsliv med sterk økonomi og kompetente arbeidsfolk, men forandringen skjer ikke av seg selv. Derfor vil dette medlem kutte, vri og fornye. Dette medlem vil kutte satsingene på petroleum, vri disse satsingene til fornybare næringer og fornye samfunn og industri i møte med raske teknologiske endringer.

Dette medlem mener at regjeringen er mer opptatt av å legge til rette for oljenæringen enn å vri denne kompetansen og teknologien over til fremtidens næringer. Det grønne skiftet er foreløpig kun en realitet i festtalene, mens det er vanskelig å påvise at det faktisk skjer i virkeligheten. I virkeligheten fortsetter de store satsingene å være petroleum, eiendom og verdipapirer. Som nasjon taper vi muligheter og arbeidsplasser samtidig som miljøet forringes. Sosialistisk Venstreparti vil snu denne utviklingen og satse målrettet innenfor de områdene der Norge har særlige muligheter til å lykkes.

Dette medlem viser til at Norge har spesielt gode muligheter for å lykkes innen grønn industri, bioøkonomi og digitalisering. Norge har en høyt utdannet befolkning, mye ren kraft og rent vann. Med fremveksten av neste generasjons industriteknologi, digitalisering, robotisering og automatisering er det ikke lenger slik at industrien lever best der det er lave lønnskostnader. Snarere gjør den nye teknologien det mulig at land som Norge, med mye kraft og høykompetente arbeidstakere, kan bygge opp en sterkere industrinæring. Dette medlem vil satse på ordninger som utnytter den kompetansen vi har fra oljeindustrien, i andre næringer, og vil gi miljøteknologiordningen en kraftig økning, slik at bedrifter kan få støtte til å satse på miljøvennlige løsninger.

Dette medlem mener at Norge er i ferd med å bli et høstingsland som sender råvarer ut av landet i stedet for å bruke disse til å skape arbeidsplasser her. Dette medlem mener at Norge har store muligheter til å utvikle en bioøkonomi hvor vi tar vare på, og viderefører, våre naturressurser. Det foreslås derfor en målrettet satsing på bioøkonomi, blant annet gjennom en styrking av bioøkonomiordningen. Vi kan få Norge ut av oljeavhengigheten, men da må vi satse riktig nå.

Norge er et havland, og uansett hvordan fremtiden blir, vil havet stå sentralt. Men satsingen må skje på en skånsom og bærekraftig måte. Dette medlem foreslår derfor at innovasjonsprogrammet «Marin fremtid» etableres, for å skape en industriell bærekraftig fremtid til havs, og foreslår å elektrifisere kysten gjennom ulike ordninger for å innfase elsjaker og generell elektrifisering av kysttransport.

Dette medlem mener det er viktig for havsatsingen i landet at man får på plass Ocean Space Centre i Trondheim.

Dette medlem vil understreke at Norge må henge med på en teknologisk utvikling som går stadig raskere fremover. På stadig flere områder griper det digitale stadig mer inn i tjenester og produksjon og har gått fra å være en kuriositet på kontorrekvisitarommet til å bli en integrert del av så ulike områder som helse, utdanning, industri og politi. Norge henger ikke godt nok med på denne utviklingen, og derfor satser Sosialistisk Venstreparti på en raskere omstilling gjennom et nytt digitaliseringsprogram i Innovasjon Norge, flere IKT-studieplasser i høyere utdanning og innføring av koding i skolen.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett foreslår å avvile muligheten for eiendomsskatt på verk og bruk. Dette medlem mener at dette forslaget vil ramme velferden i kommunene som i dag har denne inntekten, og samtidig kunne gi mindre lokale ringvirkninger av næringsvirksomheten.

Samtidig kutter regjeringen stort i de regionale utviklingsmidlene, som de har gjort i en årrekke, noe

som rammer lokale arbeidsplasser over hele landet. Dette medlem frykter også at regjeringens momsøkning for reiselivet vil ramme mange distriktsarbeidsplasser, som ofte driver med små marginer. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor bevilgningene til de regionale utviklingsmidlene ble foreslått økt kraftig samtidig som man reverserer regjeringens forslag om momsøkning for reiselivet. Dette medlem mener det er en bedre politikk for å bidra til arbeidsplasser og sysselsetting over hele landet.

2.3.5 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt forslag til statsbudsjett for 2018 foreslo at rammeområde 9 settes til kr 6 190 239 000, som er en økning på 212 000 000 kroner i forhold til regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige forslag til statsbudsjett for 2018 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2017–2018) og Tillegg 1. Konkrete endringer på rammeområde 9 i forhold til dette forslaget følger av omtale og tabeller under.

Dette medlem mener at det er avgjørende at statsbudsjettet bidrar til bedre vekstforhold for Norges små og mellomstore bedrifter. Disse utgjør ryggraden i norsk verdiskaping, to tredjedeler av jobbskaping skjer i privat sektor.

Dette medlem er opptatt av at budsjettet brukes til å legge til rette for vekst i privat sektor, med en gjennomtenkt insentivpolitikk og et rammeverk som gjør det lettere og tryggere å skape egen og andres arbeidsplasser.

Dette medlem merker seg hvor viktig Venstres engasjement for gründerkapital og inkubatorprogrammer har vært for å fremme entreprenørskap. Fokuset på oppstartsbedrifter, innovasjon og forskning har vært viktig for å sikre at nye arbeidsplasser bidrar til verdiskaping og bærekraftig vekst.

Dette medlem er opptatt av at næringspolitikk skal legge rammene, men ikke bestemme retningen, for norske gründerne. Innovasjon skjer først og fremst i privat sektor og blant småbedriftene selv. Derimot er det statens oppgave å sørge for best mulige rammevilkår for innovative småbedrifter med store ambisjoner og gode ideer.

Dette medlem erkjenner at innovasjon ikke skjer i et vakuum, og vil derfor bidra til at norske gründerne får den støtten og kapitalen som trengs i oppstarts- og vekstfasen. Inkubatorprogrammer og Innovasjon Norges programmer er viktige virkemidler, både når det gjelder etablering og salg og videreutvikling av produkter og tjenester. Staten skal legge til rette, ikke være en bremsekloss, for norske gründerne.

Dette medlem mener det er en viktig framtid utfordring å sikre rekruttering til fiskeri, sjømatforedling, havbruk og sjømatnæringen. Bransjen er avhengig av tilførsel av ungt talent, og derfor har regjeringen bevilget midler til rekrutteringsordningen «Sett sjøbein». Dette medlem mener initiativet har vært vellykket, og viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å videreføre tilskuddet på 2,5 mill. kroner i 2018.

Dette medlem ser det som viktig at også ulønnet arbeid kan medregnes i forbindelse med etablering av egen bedrift og forskning. Dette medlem viser derfor til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å opprette en tilskuddsordning på 40 mill. kroner til ulønnet arbeid gjennom Skattefunn. Formålet er å legge til rette for flere gründere og mer innovasjon i norsk næringsliv.

Dette medlem mener staten har en viktig rolle i å sikre norske gründere god tilgang på kapital. I flere tilfeller kan statlig kapital også utløse videre privat finansiering, og det er derfor viktig med gode statlige innskuddsordninger og såkornfond. I den sammenheng viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble tatt til orde for å øke statlig kapitalinnskudd med 250 mill. kroner og endre innretningen på IKT-såkornfondet. Dette medlem er kjent med at næringslivet i Stavanger-regionen står klar med et tilsvarende kapitalinnskudd, gitt at staten gjør det samme og at innretningen endres noe.

Dette medlem viser videre til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å styrke basisbevilgningen til Innovasjon Norge med formål om å styrke forvaltningen av såkornfondene. En mer effektiv ressursutnyttelse som følge av økt bevilgning vil i tillegg trolig ha en god innsparingseffekt.

Dette medlem vil understreke hvor nyttige innovasjons-, forsknings- og utviklingskontrakter er for å styrke norsk verdiskaping. Et viktig virkemiddel er risikoavlastningsprogrammer, som gjør det enklere for norske banker å gi kapital til norske oppstarts- og innovasjonsbedrifter. Dette medlem viser derfor til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å styrke innovasjons-, forsknings- og utviklingskontrakter med 150 mill. kroner. Her viser dette medlem igjen til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øremerke 50 mill. kroner til risikoavlastningsprogrammer.

Dette medlem merker seg at regjeringen i 2015 kuttet bevilgningen til Innovasjon Norges Maritimt verdiskapningsprogram. Programmet var en viktig byggekloss for innovasjon i norsk maritim sektor, og dette medlem viser i denne sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å gjeninnføre programmet med 30 mill. kroner.

Dette medlem mener det er viktig å tiltrekke internasjonal kapital til norsk næringsvirksomhet og å bringe norske vekstbedrifter ut i verden. Dette medlem berømmer i den sammenheng Globalt Vekstprogram og Invest in Norway som begge har utgjort et positivt bidrag. Dette medlem viser i den sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der man gikk inn for å styrke ordningene med 20 mill. kroner ut over regjeringens forslag til økt bevilgning.

Dette medlem viser til at Estland, som første land, har opprettet mulighet til å registrere et firma i landet uten fysisk tilstedeværelse i Estland. Dette medlem er opptatt av å gjøre Norge til en verdensledende destinasjon for gründere og mener en slik e-oppholdstillatelse kan være et viktig bidrag til dette. Det vil imidlertid være behov for en grundig utredning av både positive og negative konsekvenser før en slik løsning innføres. Dette medlem viser i den sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å utrede en slik e-oppholdstillatelse for Norge.

Dette medlem merker seg at regjeringen har foreslått å kutte i miljøteknologiordningen med 69 mill. kroner, dette til tross for at det er stor etterspørsel etter ordningen, og at det per 13. september 2017 var kommet inn søknader om til sammen 890 mill. kroner. Da ordningen har vist seg å være både populær og effektiv, viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, hvor rammen for miljøteknologiordningen ble foreslått økt med 234,5 mill. kroner.

Dette medlem tar til etterretning at også pre-såkornfondene har vært en gjennomgående suksess siden de ble foreslått av Venstre. Dette medlem viser derfor til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i 2018, til sammen 100 mill. kroner «under streken».

Dette medlem har også observert hvor viktige Sivas næringsinkubatorer har vist seg å være for å legge til rette for at norske oppstartsbedrifter kan vokse. Det gründerøkosystemet som skapes gjennom Sivas inkubatorer, gir viktig inspirasjon, støtte og kontekst. Dette medlem ønsker derfor å vise til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det ble tatt til orde for å øke støtten til inkubatorprogrammet med 50 mill. kroner.

Dette medlem merker seg at regjeringen ikke har fulgt opp anmodningsvedtaket om å etablere en risikoavlastningsordning for fornybarinvesteringer i utviklingsland. Regjeringen argumenterte med at dette behovet er dekket av andre ordninger, men dette medlem viser i denne sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått at regjeringen etablerer en slik ordning innenfor GIEK.

Dette medlem mener at kapitalforvaltningsselskapet Argentum bør ta mer ansvar for investeringer i gründerbedrifter. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det ble foreslått at selska-

pets investeringsportefølje endres slik at minimum halvparten av Argentums kapital investeres i gründerbedrifter i oppstartfasen.

Dette medlem erkjenner at en av de største utfordringene for teknologigründere i Norge er tilgangen på kapital. Dette gjelder også for gründerne i de nordiske nabolandene, hvor markedene hver for seg er for små. Dette medlem tar derfor til orde for å undersøke muligheten for å etablere en felles nordisk teknologibørs etter modell av NASDAQ.

Dette medlem mener at nettolønnsordningen for sjøfolk på sikt må avvikles fordi det er en særordning som favoriserer en avgrenset yrkesgruppe, og fordi det er en direkte subsidie som bevilges med bakgrunn i at dette også gjøres i andre land. Dette medlem vil at Norge skal ta et internasjonalt initiativ til å avvikle ordningen. Før en felles internasjonal avtale er på plass, vi-

ser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere det totale tilskuddsbeløpet som kan gis til en enkelt ansatt, til maksimalt 100 000 kroner.

Dette medlem mener at Innovasjon Norge har en spesielt viktig rolle i å stimulere og utvikle nye næringer og være en viktig bidragsyter i det grønne skiftet som Norge må gjennom. Dette medlem viser derfor til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å avvikle støtten til oljerelatert virksomhet gjennom Innovasjon Norge, spesielt ettersom disse midlene trengs for å fremme norske gründer- og innovasjonsbedrifter i andre sektorer, slik det ble foreslått innenfor Venstres alternative statsbudsjett på en rekke områder.

Samlet viser dette medlem til følgende konkrete endringsforslag i Venstres alternative budsjett under rammeområde 9, Næring:

Tiltak	Bokført mill. kr.
Tilskudd til «Sett Sjøbein»	2,5
Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, Skattefunn	40,0
Øke statlige kapitalinnskudd med 250 mill. kr og endre innretning på IKT-så Kornfondet	112,0
Basisbevilgninger Innovasjon Norge	10,0
Forsknings-, innovasjons- og utviklingskontrakter	150,0
Innovasjon Norge, marint verdiskapingsprogram	30,0
Innovasjon Norge, reiseliv	20,0
Innovasjon Norge, miljøteknologiordningen	234,5
Økt tilskudd til pre-så Kornfond	50,0
SIVA	50,0
Innføre en ny ordning under GIEK som dekker risiko knyttet til fornybarinvesteringer i utviklingsland	20,0
Nettolønnsordningen for sjøfolk	-457,0
Avvikle støtte til oljerelatert virksomhet, Innovasjon Norge	-50,0
SUM RAMMEOMRÅDE 9: NÆRING	212,0
Øke statlig kapitalinnskudd med 250 mill. kr og endre innretning på IKT-fondet (utlån, under streken)	212,6
Preså Kornfondordningen (utlån, under streken)	100,0

2.3.6 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker at verdiskaping er grunnlaget for velferden, og at politikernes hovedoppgave er å legge til rette for gode og forutsigbare rammevilkår for å opprettholde og styrke verdiskapingen i samfunnet. Høy verdiskaping gir trygge arbeidsplasser og overskudd til fordeling til viktige fellesskapsgoder.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker et skattesystem som legger til rette for entreprenørskap, innovasjon og vekst i næringslivet. Norge trenger et velfungerende arbeidsmarked som balanserer hensynet til fleksibilitet i næringslivet og rettigheter for arbeidstakerne. Dette medlem mener det er nødvendig med virksom konkurranse i næringslivet for å få en

god utnyttelse av ressursene i samfunnet og for å sikre mangfold og variasjon i næringslivet. Norge er også avhengig av å ha en kunnskapsbasert skole, og best mulig høyere utdanning og forskning, for å ta vare på vår viktigste ressurs – menneskene.

Dette medlem peker på at næringslivet har vært igjennom en periode med omstilling og økt ledighet. Dette medlem mener økt satsing på innovasjon og nyskaping er viktig for å skape nye arbeidsplasser og økt verdiskaping. Lavere oljepris øker behovet for nye løsninger og omstilling. Dette medlem mener at dette oppnås gjennom innovasjon og gode vilkår for gründerne og entreprenører som skaper fremtidens arbeidsplasser.

Dette medlem viser til at bioøkonomien er en viktig brikke i fremtidens næringsliv, og at Norge har store ressurser innenfor havbruk, jordbruk og skog. Dette medlem mener at Norge har et stort uutnyttet potensial i bioøkonomien, og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det ble foreslått å styrke bioøkonomiordningen med 20 mill. kroner som skal bidra til næringsutvikling under Innovasjon Norge.

Dette medlem har merket seg at regjeringen ikke har fulgt opp anmodningsvedtaket om å etablere en risikoavlastningsordning for fornybarinvesteringer i

utviklingsland. Dette medlem mener det er et behov for en slik ordning, og er ikke tilfreds med regjeringens konklusjon.

Dette medlem viser for øvrig til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og til at det er inngått en budsjettavtale med Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

2.3.7 Oppsummering av fraksjonenes primærforslag under rammeområde 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkepartis forslag på rammeområde 9, og de alternative budsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
Utgifter rammeområde 9 (i tusen kroner)							
900		Nærings- og fiskeridepartementet					
	1	Driftsutgifter	430 794	429 933 (-861)	430 794 (0)	402 994 (-27 800)	432 794 (+2 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	52 650	52 475 (-175)	140 150 (+87 500)	42 150 (-10 500)	52 650 (0)
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg	58 000	58 000 (0)	58 000 (0)	58 000 (0)	160 500 (+102 500)
	23	Digital Norway/Toppindustri-senteret AS	2 000	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)	5 000 (+3 000)
	77	Tilskudd til sjømatiltak	9 750	12 250 (+2 500)	12 250 (+2 500)	9 750 (0)	14 250 (+4 500)
902		Justervesenet					
	1	Driftsutgifter	123 430	123 185 (-245)	123 430 (0)	120 430 (-3 000)	123 430 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	350	349 (-1)	350 (0)	350 (0)	350 (0)
903		Norsk akkreditering					
	1	Driftsutgifter	53 140	53 038 (-102)	53 140 (0)	53 140 (0)	53 140 (0)
904		Brønnøysundregistrene					
	1	Driftsutgifter	321 200	320 560 (-640)	321 200 (0)	321 200 (0)	321 200 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	20 820	20 779 (-41)	20 820 (0)	20 820 (0)	20 820 (0)
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen	274 850	274 418 (-432)	274 850 (0)	274 850 (0)	274 850 (0)
905		Norges geologiske undersøkelse					
	1	Driftsutgifter	171 850	171 508 (-342)	196 850 (+25 000)	181 850 (+10 000)	171 850 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	73 710	73 565 (-145)	73 710 (0)	73 710 (0)	73 710 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard					
	1	Driftsutgifter	48 710	48 623 (-87)	53 710 (+5 000)	48 710 (0)	48 710 (0)
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk					
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	2 030 000	2 030 000 (0)	2 063 000 (+33 000)	2 030 000 (0)	2 030 000 (0)
910		Sjøfartsdirektoratet					
	1	Driftsutgifter	387 000	386 240 (-760)	387 000 (0)	382 000 (-5 000)	387 000 (0)
911		Konkurransetilsynet					
	1	Driftsutgifter	108 200	107 984 (-216)	108 200 (0)	98 200 (-10 000)	108 200 (0)
912		Klagenemndssekretariatet					
	1	Driftsutgifter	18 230	18 195 (-35)	18 230 (0)	18 230 (0)	18 230 (0)
915		Regelrådet					
	1	Driftsutgifter	10 795	10 778 (-17)	10 795 (0)	3 795 (-7 000)	3 795 (-7 000)
922		Romvirksomhet					
	50	Norsk Romsenter	68 780	68 645 (-135)	68 780 (0)	68 780 (0)	68 780 (0)
	72	Nasjonale følgemidler	20 400	20 400 (0)	20 400 (0)	30 400 (+10 000)	32 400 (+12 000)
935		Patentstyret					
	1	Driftsutgifter	252 940	252 466 (-474)	252 940 (0)	252 940 (0)	252 940 (0)
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter					
	1	Driftsutgifter	7 830	7 815 (-15)	7 830 (0)	7 830 (0)	7 830 (0)
950		Forvaltning av statlig eierskap					
	21	Spesielle driftsutgifter	23 100	23 053 (-47)	23 100 (0)	23 100 (0)	23 100 (0)
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS	35 000	0 (-35 000)	0 (-35 000)	35 000 (0)	35 000 (0)
2421		Innovasjon Norge					
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	514 000	514 000 (0)	464 000 (-50 000)	534 000 (+20 000)	623 500 (+109 500)
	70	Basiskostnader	168 100	167 767 (-333)	168 100 (0)	168 100 (0)	168 100 (0)
	71	Innovative næringsmiljøer	126 600	126 600 (0)	146 600 (+20 000)	126 600 (0)	103 600 (-23 000)
	72	Innovasjonskontrakter	278 700	328 700 (+50 000)	328 700 (+50 000)	278 700 (0)	209 900 (-68 800)
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse	545 000	535 000 (-10 000)	565 000 (+20 000)	545 000 (0)	545 000 (0)
	75	Marin framtid	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
	76	Miljøteknologi	465 500	565 500 (+100 000)	715 500 (+250 000)	534 500 (+69 000)	746 800 (+281 300)
	77	Tilskudd til pre-så Kornfond	50 000	50 000 (0)	0 (-50 000)	50 000 (0)	100 000 (+50 000)
	79	Tilskudd til investeringsstøtte for landbruket	0	0 (0)	75 000 (+75 000)	0 (0)	0 (0)
	80	Svalbard	0	0 (0)	5 000 (+5 000)	0 (0)	0 (0)
	80	Næringstiltak på Svalbard	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)
2426		Siva SF					
	70	Tilskudd	63 950	88 821 (+24 871)	113 950 (+50 000)	63 950 (0)	63 950 (0)
	71	Tilskudd til testfasiliteter	100 000	125 000 (+25 000)	100 000 (0)	100 000 (0)	140 000 (+40 000)
2429		Eksportkreditt Norge AS					
	70	Tilskudd	112 650	112 435 (-215)	112 650 (0)	112 650 (0)	112 650 (0)
		Sum utgifter rammeområde 9	9 041 421	9 193 474 (+152 053)	9 529 421 (+488 000)	9 087 121 (+45 700)	9 687 421 (+646 000)

Inntekter rammeområde 9 (i tusen kroner)

3902		Justervesenet					
	1	Gebyrinntekter	39 000	38 924 (-76)	39 000 (0)	39 000 (0)	39 000 (0)
	3	Inntekter fra salg av tjenester	16 700	16 667 (-33)	16 700 (0)	16 700 (0)	16 700 (0)
	4	Oppdragsinntekter	350	349 (-1)	350 (0)	350 (0)	350 (0)
3903		Norsk akkreditering					
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	48 100	48 010 (-90)	48 100 (0)	48 100 (0)	48 100 (0)
3904		Brønnøysundregistrene					
	1	Gebyrinntekter	484 000	483 053 (-947)	484 000 (0)	484 000 (0)	484 000 (0)
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	31 100	31 039 (-61)	31 100 (0)	31 100 (0)	31 100 (0)
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	85 800	85 632 (-168)	85 800 (0)	85 800 (0)	85 800 (0)
3905		Norges geologiske undersøkelse					
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter	77 900	77 747 (-153)	77 900 (0)	77 900 (0)	77 900 (0)
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard					
	2	Behandlingsgebyrer	765	763 (-2)	765 (0)	765 (0)	765 (0)
3910		Sjøfartsdirektoratet					
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	183 100	182 729 (-371)	183 100 (0)	183 100 (0)	183 100 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
	2	Maritime personellsertifikater	14 000	13 972 (-28)	14 000 (0)	14 000 (0)	14 000 (0)
	4	Gebyrer for skip i NIS	52 000	51 911 (-89)	52 000 (0)	52 000 (0)	52 000 (0)
3912		Klagenemndssekretariatet					
	1	Klagegebyr	1 100	1 098 (-2)	1 100 (0)	1 100 (0)	1 100 (0)
3935		Patentstyret					
	1	Inntekter av informasjons- tjenester	5 300	5 290 (-10)	5 300 (0)	5 300 (0)	5 300 (0)
	2	Inntekter knyttet til NPI	4 500	4 492 (-8)	4 500 (0)	4 500 (0)	4 500 (0)
	3	Gebyrer immaterielle rettig- heter	82 000	81 856 (-144)	82 000 (0)	82 000 (0)	82 000 (0)
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter					
	1	Gebyrer	700	699 (-1)	700 (0)	700 (0)	700 (0)
5325		Innovasjon Norge					
	50	Tilbakeføring fra landsdekk- ende innovasjonsordning	5 000	20 000 (+15 000)	15 000 (+10 000)	5 000 (0)	5 000 (0)
		Sum inntekter rammeområde 9	3 063 182	3 075 998 (+12 816)	3 073 182 (+10 000)	3 063 182 (0)	3 063 182 (0)
		Sum netto rammeområde 9	5 978 239	6 117 476 (+139 237)	6 456 239 (+478 000)	6 023 939 (+45 700)	6 624 239 (+646 000)

2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 9

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2017–2018) 4. desember 2017. Det vises videre til de respektive merknader i denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at det 22. november 2017 ble inngått en avtale om statsbudsjettet for 2018 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

2.4.1 Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet

Det foreslås bevilget kr 864 244 000 på kap. 900.

Komiteen viser til at departementets hovedformål er å legge til rette for størst mulig samlet verdiskapning i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 430 794 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kris-

telig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo å øke bevilgningen på denne posten med 2 mill. kroner. for å styrke arbeidet med ansvarlig næringsliv. Beløpet skal brukes til å øke oppmerksomheten i norsk næringsliv omkring risiko for menneskerettighetsbrudd og svekkelse av kvinners rettigheter ved utenlandsinvesteringer og identifisere tiltak for å redusere denne risikoen.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 52 650 000 på post 21.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Akselleratorprogram

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det startes mange bedrifter i Norge, men at for få lykkes med å få til vekst og dermed skape et betydelig antall arbeidsplasser. Disse medlemmer vil at flere oppstartsbedrifter skal lykkes med en vekststrategi, og vil derfor gi disse bedre vekstvilkår. Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig å få opprettet et regionalt akseleratorprogram hvor investeringer fra private investorer utløser tilsvarende kapital gjennom offentlige midler. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det ble foreslått satt av 250 mill. kroner til en slik ordning.

Disse medlemmer viser til at det i Arbeiderpartiets alternative budsjett ble foreslått å bevilge 87,5 mill. kroner på post 21 til tapsavsetninger under ordningen.

POST 22 TRYGG HÅNTERING AV NORSK ATOMAVFALL OG ATOM-ANLEGG, *kan overføres*

Komiteen registrerer at regjeringen 5. desember 2017 besluttet å legge den statlige organisasjonen for opprydding av nukleær virksomhet til Halden.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo å avlyse en ny programperiode for Halden-reaktoren fra 2018–2020, og at støtten regjeringen foreslår å gi til Halden-reaktoren, heller bør brukes til å styrke arbeidet med trygg håndtering av atomavfall, omstilling av Institutt for energiteknikk og planlegging av dekommisjonering av Halden-reaktoren.

POST 23 DIGITAL NORWAY/TOPPINDUSTRISENTERET AS

Det foreslås bevilget kr 2 000 000 på post 23.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at Digital21 er en sentral prosess for å legge til rette for økt digitalisering i næringslivet, og at man kan gå glipp av gode muligheter dersom denne prosessen ikke får nok finansiering til å kunne gjennomføres grundig nok.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet forutsetter at regjeringen løser Digital21 innen rammene av budsjettet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen på denne posten med 3 mill. kroner for å sikre tilstrekkelig finansiering av Digital21.

FINTECH

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet registrerer stor interesse for innovasjon i finansielle produkter og tjenester. Det er økende konkurranse mellom banker og teknologiselskaper om å levere de beste digitale løsningene, og endringene foregår meget hurtig.

Stortinget gikk, under behandling av Digital Agenda i desember 2016, inn for å vurdere etableringen av en «regulatorisk sandkasse» for å kunne tilby både nye og etablerte aktører muligheten til å teste ut innovative løsninger i et kontrollert miljø. Slike sandkasser er etablert i Storbritannia. Når de teknologiske endringene går så raskt som de gjør, kreves det myndigheter som kan legge til rette i et høyt tempo. Det er viktig at regulerende myndigheter som Finanstilsynet og Datatilsynet er støttende til behovet for slik sandkasse. Disse medlemmer vil at det sterke Fintech-miljøet i Norge skal få gode rammebetingelser for innovasjon, og at det snarest blir etablert en norsk «regulatorisk sandkasse».

POST 31 MILJØTILTAK SVEA OG LUNCKEFJELL, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 141 000 000 på post 31.

Komiteen viser til at merknader til beslutningen om å avvikle og starte arbeidet med opprydding i Svea og Lunckefjell er gjort under komiteens merknader til statlig eierskap.

POST 60 OVERFØRING TIL FYLKESKOMMUNENE FOR TILSKUDD TIL REGIONAL NÆRINGSUTVIKLING

Det foreslås bevilget kr 15 000 000 på post 60.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det må vurderes om det bør åpnes for at også andre arrangement enn Arctic Race of Norway kan støttes under post 60 ut fra et likebehandlingsprinsipp. Regjeringen må i så fall komme tilbake med forslag til en forhøyet bevilgning i revidert nasjonalbudsjett for 2018.

POST 77 TILSKUDD TIL SJØMATTILTAK, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 9 750 000 på post 77.

Komiteen mener det er avgjørende for å lykkes med økt verdiskaping i fremtiden at ungdom vil ta i bruk de mulighetene som sjømatnæringen gir.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 2,5 mill. kroner til Sett Sjøbein.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti stiller seg

undrende til at det partssammensatte prosjektet «Sett Sjøbein» ble foreslått avvirket uten evaluering. Disse medlemmer vil derfor videreføre tiltaket og ber om at det blir evaluert i samarbeid med partene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine alternative budsjetter, hvor det er foreslått å bevilge 2,5 mill. kroner til Sett Sjøbein.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til Fiskesprell med 2 mill. kroner for å legge til rette for at barn og unge kan spise mer fisk. Ifølge undersøkelsen Ungkost spiser norske barn mer sjokolade enn fisk. Det er viktig å snu denne trenden.

2.4.2 Kap. 902 Justervesenet

Det foreslås bevilget kr 132 480 000 på kap. 902.

Komiteen viser til at Justervesenet er en nasjonal måleteknisk myndighet, og at etaten skal sikre tillit til norske målinger og måleresultater. Justervesenet har også ansvaret for at Norge har en måleteknisk infrastruktur som holder både nasjonal og internasjonal standard.

Komiteen viser til at Justervesenet deltar i EU-programmet EMPIR frem til 2020. En prioritert oppgave er å sørge for at næringslivet og norske forskningsmiljøer får størst nytte av deltakelsen i programmet. Komiteen peker på at Justervesenet i den sammenheng skal informere om hvilke muligheter for deltakelse som finnes i programmet for norsk næringsliv.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 123 430 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 350 000 på post 21.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.3 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering

Det foreslås bevilget kr 53 140 000 på kap. 903 og kr 48 100 000 på kap. 3903.

Komiteen viser til at Norsk akkreditering er et nasjonalt akkrediteringsorgan i Norge som har som mål å sikre at norske varer og tjenester oppfyller strenge krav til kvalitet, helse, miljø og sikkerhet ved å akkreditere virksomheter som tester og godkjenner at bedriftenes produkter og tjenester er i tråd med gitt regelverk. Komiteen peker på viktigheten av at norske varer og tjenester har tillit nasjonalt og internasjonalt, og at akkreditering etter internasjonale standarder bidrar til at det oppnås.

Komiteen viser til at etterspørselen etter akkreditering de siste årene har vært høy. Organet har samtidig effektivisert saksbehandlingen både ved omorganisering og digitale hjelpemidler og ved å forbedre informasjonen om akkrediteringsprosessen til søkerne. Det har bidratt til at saksbehandlingstiden nå går ned, og at flere søknader behandles hvert år. Komiteen peker på at det er en prioritert oppgave å redusere antall utestående søknader. Etaten har bidratt til økt forståelse av akkrediteringens nytteverdi gjennom blant annet kurs og seminarer.

Komiteen viser til at organets prioriteringer i 2018 vil være å behandle søknader om akkreditering innen gjeldende frister samt å delta i arbeidet med å videreutvikle den europeiske akkrediteringsordningen.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 53 140 000 på kap. 903 post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.4 Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Det foreslås bevilget kr 828 970 000 på kap. 904.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrenes samfunnsoppdrag er å være en tillitsskapende registerfører og datakilde, og et av regjeringens utøvende organ i utviklingen av elektroniske tjenester, særlig for næringslivet. Arbeidet skal bidra til mest mulig verdiskaping i norsk økonomi og gi norske bedrifter et konkurransefortrinn. Brønnøysundregistrene forvalter 17 registre på vegne av åtte departement, i tillegg til Altinn. Registrene yter service overfor næringsliv, privatpersoner og en rekke ulike offentlige myndigheter.

Altinn-samarbeidet omfatter mer enn 40 ulike forvaltningsorganer.

Gjennom å sikre effektiv ressursbruk, trygghet, tilgjengelighet og riktige og oppdaterte registeropplysninger bidrar Brønnøysundregistrene til forenklinger for både innbyggere og næringsliv. Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene skal sørge for at næringslivet har tilgang til nødvendig informasjon for å drive sin virksomhet, og at nødvendige oppgaveplikter kan utføres enklest mulig.

Komiteen har merket seg den økte bruken av registrene, eksempelvis gjennom økningen i antall oppslag i åpne data fra 7,4 millioner i 2013 til nær 135 millioner i 2016. Komiteen har også merket seg de gode resultatene fra brukerundersøkelsene som er gjennomført, og en tilgjengelighet på nær 100 pst. i registrene og Altinn i 2016. Komiteen registrerer at Nærings- og fiskeridepartementet mener at Brønnøysundregistrenes måloppnåelse var akseptabel, samlet sett.

Brønnøysundregistrene skal utvikle ny plattform. Komiteen vil understreke viktigheten av dette arbeidet og arbeidet med å videreutvikle Altinn. Den nye plattformen skal blant annet legge til rette for ytterligere gjenbruk av data. Dette er viktig for å forenkle og forbedre næringslivets og enkeltpersoners rapportering, ved at det ikke skal være nødvendig å sende inn samme data flere ganger til forskjellige offentlige rapporteringssteder. I tillegg vil plattformen legge til rette for nye tjenester.

Komiteen viser til at «bare én gang-prinsippet» er avgjørende for å redusere rapporteringsbyrdene for næringslivet og innbyggere. På denne bakgrunn vedtok Stortinget at regjeringen skulle fremme en strategi for dette i forbindelse med Innst. 324 S (2016–2017).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er meget uheldig at regjeringen ikke følger opp Stortingets vedtak om en strategi for å oppnå «bare én gang-prinsippet» ut over den korte og ufullstendige beskrivelsen som er gitt i statsbudsjettet.

Disse medlemmer viser til Virke, som på høringsen i komiteen fremhevet at syv av ti virksomheter mener det ikke er enklere å drive virksomhet i dag sammenliknet med for fire år siden. Virke viste til betydelige muligheter for forenklinger i kommunikasjonen med NAV, der det er et komplisert regelverk og omstendelige innrapporteringsrutiner som fortsatt ikke er digitaliserte. Tilsvarende forenklinger kan oppnås med en digitalisering av vareinnførsel under Tolletaten.

Disse medlemmer viser til høringsinnspill fra NHO, som etterlyser konkrete mål på forenkling og en gjennomgang av gebyrer næringslivet betaler til disse registrene. Dette er hovedsakelig brukerbetaling på 480 mill. kroner.

Komiteen viser til høringsinnspill fra Byggenæringens Landsforening, som mener regelverket må utvikles slik at det fremmer verdiskaping samtidig som det blir vanskeligere å være useriøs. Komiteen er enig i dette. Videre vil det styrke konkurransekraften og redusere offentlige kostnader, dersom offentlige investeringer stiller tydeligere krav om digitalisering og kunnskapsspredning mellom prosjektene. Byggenæringens Landsforening etterlyste et mer målrettet arbeid med felles standarder som en forutsetning for bedre effekt av digitalisering. Offentlige etater som Brønnøysundregistrene, Kartverket, Skatteetaten, DiBK og Difi må utvikle registre som snakker sammen. Slike endringer er viktige som forenkling, men også i kampen mot arbeidslivskriminalitet. Komiteen mener derfor regjeringen må prioritere dette arbeidet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til at offentlige instanser har et særlig ansvar for å stille krav til effektivitet på områder med brukerbetaling, og at effekten av elektronisk rapportering kommer brukerne til gode i form av lavere gebyrer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at offentlige instanser tar et særlig ansvar for å stille krav til effektivitet på områder med brukerbetaling og at effekten av elektronisk rapportering kommer brukerne til gode i form av lavere gebyrer.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at Estland som første land har opprettet mulighet til å registrere et firma i landet uten fysisk tilstedeværelse i Estland. Flertallet er opptatt av å gjøre Norge til en verdensledende destinasjon for gründere og mener en slik e-oppholdstillatelse kan være et viktig bidrag til dette. Det vil imidlertid være behov for en grundig utredning om både positive og negative konsekvenser før en slik løsning eventuelt innføres.

Komiteens medlem fra Venstre viser i den sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å utrede en slik e-oppholdstillatelse for Norge.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 321 200 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kris-

telig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr. 20 820 000 på post 21

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 22 FORVALTNING AV ALTINN-LØSNINGEN, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 274 850 000 på post 22.

Komiteen registrerer at det foreslås bevilget 55 mill. kroner over post 22 til videreutvikling av Altinn og 212,1 mill. kroner til arbeidet med ny registerplattform for Brønnøysundregistrene i 2018. Prosjektet for ny registerplattform fikk første bevilgning i 2017 på 172 mill. kroner, og har en styringsramme på 1 072 mill. kroner og en kostnadsramme på 1 213 mill. kroner. Prosjektet er avgjørende for å sikre at registrene også for fremtiden oppfyller målene om å sørge for tilgang til nødvendig informasjon og at nødvendige oppgaveplikter kan utføres enklest mulig, samt å kunne videreutvikle tjenestene i tråd med fremtidige krav til funksjonalitet.

Komiteen har merket seg at Altinn opererer på en gammel plattform. Fornyingen av Altinn er avgjørende for å sikre tjenestens funksjonalitet og stabilitet og bidra til forenkling og forbedring for brukerne.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.5 Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse (NGU)

Det foreslås bevilget kr 245 560 000 på kap. 905.

Komiteen understreker at NGU er en viktig etat i arbeidet for å oppnå langsiktig verdiskaping for geologiske ressurser. Komiteen viser til at det i en tid med økende press på areal for utbygging o.a. er et stort behov for å øke omfanget av tilgjengelig geologisk kunnskap til bruk i arealplanlegging og utbygging. Komiteen er opptatt av at arealforvaltningen og utbyggere bruker

geologisk kunnskap om skredfare, fjellkvalitet, forurensning og natur- og landskapsressurser, og at etaten bidrar til at kunnskapsgrunnlaget styrkes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Mineralkartleggingsprogrammene i Nord-Norge og Sør-Norge ikke ble videreført i 2016. Ved utgangen av 2016 var 77 pst. av landarealet i Nord-Norge og 34 pst. av landarealet i Sør-Norge kartlagt, og totalt er 49 pst. av landarealet i Norge kartlagt. Disse medlemmer viser til at i Sverige og Finland er dekningsgraden for tilsvarende data henholdsvis 90 pst. og 100 pst.

Disse medlemmer mener det er en betydelig svakhet at regjeringen ikke har prioritert arbeidet med å kartlegge mineralforekomstene i landet. Disse medlemmer viser til at Norge har betydelige mineralressurser, ressurser som verden vil trenge, ettersom samfunnet skal digitaliseres og elektrifiseres. Det er av stor betydning at man gjennom en mer omfattende kartlegging får kunnskap om hvilke ukjente ressurser Norge besitter, noe som kan danne grunnlaget for framtidsrettet næringsutvikling. Mineralkartlegging er derfor en helt nødvendig forutsetning for investeringer, og det er derfor helt nødvendig å styrke dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet peker på at kartlegging av mineralforekomster i seg selv ikke er tilstrekkelig for å realisere nye mineralprosjekter. Derfor har regjeringen lagt stor vekt på å legge til rette for vekst i mineralnæringen gjennom forutsigbare og kunnskapsbaserte planprosesser. Regjeringen har prioritert å stadfeste reguleringsplaner og å konkludere i saker om igangsetting av mineralvirksomhet knyttet til Engebø, Nussir og Nasafjellet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 171 850 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor Arbeiderpartiet foreslo å styrke dette arbeidet med 25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener arbeidet med å kartlegge mineralressursene har hatt for lav prioritet over flere år. Disse medlem-

mer viser til Senterpartiets alternative budsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner.

POST 21 SPESEIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr. 73 710 000 på post 21

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.6 *Kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF)*

Det foreslås bevilget kr 92 410 000 på kap. 906.

Komiteen viser til at Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) har en viktig jobb for å sikre moderne og framtidsrettet mineralforvaltning i Norge. Komiteen mener også at DMFs arbeid med å gjennomføre miljøtiltak i områder med nedlagte gruver på Svalbard vil bli stadig viktigere i årene som kommer. Komiteen vil understreke at DMF som sådan vil spille en sentral rolle i å legge til rette for Svalbards overgang til å bli et nullutslippssamfunn.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at DMF har en viktig rolle i å legge til rette for at mineralnæring kan utvikles til en viktig framtidnæring for Norge. Dette handler om tilrettelegging, god saksbehandling, forskning, teknologiutvikling og bærekraftig utvikling. Disse medlemmer viser til at regjeringen har gjort lite for å legge til rette for mineralnæringen. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg fikk på plass en ny minerallov og utarbeidet en mineralstrategi. Disse medlemmer mener det er nødvendig å få en egen stortingsmelding om mineralnæringens framtid og plass i Norge. Disse medlemmer mener videre at mineralloven nå burde vært evaluert og gjennomgått for å se om lovverket er framtidsrettet. Disse medlemmer har merket seg at regjeringen har meddelt Stortinget at loven blir evaluert, og ser fram til at denne evalueringen legges fram for Stortinget til behandling.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 48 710 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett, hvor dette arbeidet ble foreslått styrket med 5,0 mill. kroner.

2.4.7 *Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk*

POST 73 TILSKUDD TIL SYSSELSETTING AV SJØFOLK, OVERSLAGSBEVILGNING

Det foreslås bevilget kr 2 030 000 000 på post 73.

Komiteen viser til at tilskuddsordningen for sysselsetting av arbeidstakere til sjøs skal sikre norsk maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk og sikre rederiene konkurransedyktige rammevilkår. Tilskuddsordningen kompenserer delvis for kostnadsulempen ved å sysselsette arbeidstakere fra Norge og de andre EØS-landene. Rederier mottar tilskudd basert på innbetalt forskuddstrekk av skatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift for tilskuddsberettiget mannskap i ordningen.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at tilskuddsmodellene for petroleumsskip i NOR, passasjerskip i utenriksfart i NIS og NIS konstruksjonsskip skal være begrenset til 212 000 kroner per arbeidstaker også i 2018. Tilskudd under modellen for skip i NIS er begrenset til 26 pst. av innbetalt forskuddstrekk av skatt, arbeidsgiveravgift og trygdeavgift per arbeidstaker. Komiteen merker seg videre at tilskuddsordningen er godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA), med unntak av tilskuddsmodellen for arbeidstakere på passasjerskip i utenriksfart i NIS.

Komiteen viser til at ESA nå har avsluttet sin undersøkelse av NIS-registeret for norskflaggede skip og konkludert med at nåværende register, med fartsområdebegrensninger, er forenlig med EØS-reglene.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet peker på at i beregningene av foreslått overslagsbevilgning for 2018 har regjeringen lagt til grunn at ESA avslutter saken om fartsområdebegrensningene for passasjerskip i NIS, og at tilskuddsmodellen for disse skipene etableres og har virkning for andre halvår 2018 (2 av 6 terminer i tilskuddsåret). ESA har 29. november 2017 avsluttet saken om fartsområdebegrensningene for passasjerskip i NIS. For at tilskuddsmodellen for disse skipene skal tre i kraft, må denne godkjennes av ESA i henhold til statsstøttereglerverket i EU/EØS.

Fartsområdeutvalgets forutsetninger om omflaging av to av seks passasjerskip fra NOR til NIS som følge av endringene, og de resulterende endringer i besetning om bord i disse skipene samt reduksjon i antall sjøfolk i

tilskuddsordningen, er lagt til grunn. Endringen anslås å redusere bevilgningsbehovet i ordningen med om lag 33 mill. kroner i 2018. Disse medlemmer understreker at tilskuddsordningen for sjøfolk er regelstyrt, og at utbetalinger over ordningen i stor grad avhenger av antallet sjøfolk som omfattes av ordningen. Regjeringens forslag til overslagsbevilgning tar utgangspunkt i et anslått antall sjøfolk på om lag 11 500 i 2018.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti registrerer at regjeringen forventer at ESA vil avslutte saken om fartsområdebegrensningene for passasjerskip i NIS, og at tilskuddsmodellen for disse skipene vil tre i kraft i andre halvår 2018, og at det antatt vil medføre reduserte kostnader i tilskuddsordningen. Disse medlemmer konstaterer at dette er en konsekvens av regjeringens maritime strategi, og vil medføre at 685 norske sjøfolk kan bli erstattet av utenlandsk mannskap dersom Color Line flagger de to Kiel-fergene fra NOR- til NIS-registeret. Mens NOR-registrerte skip må følge norske regler for tariffestet lønn, kan NIS-registrerte skip ansette mannskap på lokale vilkår.

Disse medlemmer viser til at siden et flertall i «Fartsområdeutvalget» foreslo at Color Line sine to fartøy i ordinær rute mellom Oslo og Kiel skulle få adgang til NIS-registeret for å unngå flytting av hele rederiet til Danmark og DIS-registeret, er grunnleggende forutsetninger endret. Disse medlemmer vil først og fremst trekke frem en betydelig forbedring av refusjonsordningen for fartøy i NOR-registeret knyttet til dette segmentet. En følge av dette er at disse skipene nå har tilgang til en konkurransedyktig refusjonsordning sammenlignet med konkurrerende naboland. Disse medlemmer vil videre peke på at det var forhold knyttet til valutakursen den gang «Fartsområdeutvalget» gjorde sitt arbeid, som gjorde situasjonen særlig spesiell. Disse medlemmer mener derfor at forutsetningene for flertallets innstilling i «Fartsområdeutvalget» er betydelig endret og konkurranseulempen er vesentlig mindre. Disse medlemmer forventer at dette hensyntas i utformingen av regjeringens politikk nå flere år etter. Disse medlemmer finner det svært uheldig dersom Norge skal starte et «race to the bottom» i fergesegmentet i Nord-Europa. Disse medlemmer mener regjeringen nå må revurdere denne endringen og i dialog med partene finne en løsning hvor fergene blir værende i NOR.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å ikke utvide fartsområdet for utenriksferger i Norsk Internasjonalt Skipsregister.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regje-

ringen med dette følger opp fartsområdeutvalgets anbefalinger for å styrke konkurransekraften for utenriksferger under norsk flagg, og følger opp den tidligere oppmykingen av reglene som har ført ca. 48 skip tilbake under norsk flagg.

Disse medlemmer vil understreke at fergeruter mellom forskjellige land gir i sin natur en utfordring i forhold til hvilket flagg de skal føre. En utflagging av f.eks. Color Lines skip i rute mellom Oslo og Tyskland og flytting til f.eks. Danmark kan sette inntil 2 500 norske arbeidsplasser i fare. Disse medlemmer vil understreke at for å sikre norske sjøfolks sysselsettingsmuligheter, opplæringsmuligheter og læreplasser, og norsk maritim industri som leverandørindustri, er det avgjørende med skip under norsk flagg. Det er derfor viktig å sikre konkurransedyktige vilkår for denne typen ruter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at tilskuddene under ordningen ikke er prisjusterte. Disse medlemmer mener det er mye som taler for at en slik justering ville ha vært mulig innenfor den overslagsbevilgningen som er foreslått. Omtalen i Prop. 20 S (2017–2018) Endringar i statsbudsjettet 2017 under Nærings- og fiskeridepartementet forsterker inntrykket av dette.

Disse medlemmer viser til at det skal settes ned et utvalg for å utrede norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og norsk sokkel. Disse medlemmer mener utvalget bør være partssammensatt, slik det er lang tradisjon for i Norge. Disse medlemmer mener det er viktig at utvalget blir regjeringsoppnevnt og bredt sammensatt, slik at ulike fagmiljøer blir representert i utvalget. Disse medlemmer mener utvalget må ha tett dialog med partene i sitt arbeid.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen skal følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 1101 om å utrede muligheten for å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel. I vedtaket er det ikke gitt føringer på hvordan utredningen skal gjennomføres.

Komiteens medlem fra Venstre mener at nettolønnsordningen for sjøfolk på sikt må avvikles, fordi det er en særordning som favoriserer en avgrenset yrkesgruppe, og fordi det er en direkte subsidie som bevilges med bakgrunn i at dette også gjøres i andre land. Dette medlem vil at Norge skal ta et internasjonalt initiativ for å avvikle ordningen. Før en felles internasjonal avtale er på plass, viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å redusere det totale tilskuddsbeløpet som kan gis til en enkelt ansatt, til maksimalt 100 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at Venstre i sitt alternative statsbudsjett vil kutte betydelig i, og på sikt avvike, nettolønnsordningen. Disse medlemmer mener dette viser manglende forståelse for betydningen av den praktisk rettede kompetansen til sjøfolk for å øke innovasjonskraften i maritim sektor.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor posten ble foreslått styrket med 33 mill. kroner.

2.4.8 Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 387 000 000 på kap. 910 og kr 254 300 000 på kap. 3910.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratets overordnede mål er at Norge skal være en attraktiv flaggstat med høy sikkerhet for liv, helse, miljø og materielle verdier. Komiteen viser til at Sjøfartsdirektoratets strategiplan har som overordnet mål at Sjøfartsdirektoratet skal være den foretrukne maritime administrasjonen. Komiteen merker seg at strategien har som mål å videreutvikle direktoratet som en kundeorientert, effektiv og kompetent organisasjon.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet i 2018 skal vektlegge og møte næringens behov som følge av omstillinger i skipsfarten, nye miljøtekniske og autonome løsninger for skip og endringer i havbruksnæringen. Komiteen merker seg videre at direktoratet i dette arbeidet skal videreutvikle den tekniske, maritime og juridiske kunnskapen og sikre at direktoratet har tilstrekkelig personell med slik kompetanse. Komiteen har merket seg at Sjøfartsdirektoratet skal være en synlig og tydelig pådriver i det internasjonale regelverksarbeidet for sikkerhet og miljø gjennom å delta i organ som IMO, ILO, Paris MoU og EU.

Komiteen viser til svar 219 fra finansministeren av 16. oktober 2017, der det fremkommer at i perioden 2012–2016 er det i norsk farvann registrert 1 038 skipsulykker og 881 personulykker med norske fartøy, og 134 skipsulykker og 25 personulykker med utenlandske fartøy.

Sjøfartsdirektoratet fører statistikk over dødsulykker med fritidsfartøy, men registrerer sammenheng med redningsvest og/eller om vedkommende var ruspåvirket kun når slik informasjon foreligger fra politi eller fremkommer i media. I perioden 2013–2016 har direktoratet registrert 126 dødsulykker på fritidsbåt, hvorav 25 har vært ruspåvirket og 79 ikke har brukt flyteutstyr.

Komiteen er opptatt av å bedre sikkerheten til sjøs og forventer at dette blir fulgt opp i stortingsmeldingen om sjøsikkerhet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 387 000 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret proSENTSATSEN i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.9 Kap. 911 og 3911 Konkurransetilsynet

Det foreslås bevilget kr 108 200 000 på kap. 911 og kr 300 000 på kap. 3911.

Komiteen viser til at Konkurransetilsynet i henhold til konkurranseloven skal være en pådriver for økt bruk av konkurranse som virkemiddel for effektiv ressursbruk. Komiteen registrerer videre at Konkurransetilsynet blir stadig mer synlig ute i samfunnsdebatten.

Komiteen viser til at Konkurransetilsynet fører tilsyn med konkurranseforholdene og håndhever konkurranseloven og EØS-konkurranseloven.

Komiteen ser på Konkurransetilsynet som helt sentralt for å sikre at konkurranse skjer på likeverdige betingelser og at ingen aktører har for stor markedsrett eller får fordeler på bekostning av konkurrenter, leverandører eller forbrukere.

Komiteen registrerer at Konkurransetilsynet bruker mye ressurser på å undersøke mulige brudd på konkurranselovens forbud mot konkurransebegrensende samarbeid og misbruk av dominerende stilling. Videre registrerer komiteen at det brukes ressurser til behandling av saker relatert til fusjoner og oppkjøp.

Komiteen viser til at det høye aktivitetsnivået, sammen med streng sanksjonering, bidrar til å opprettholde en sunn konkurranse i markedene.

Komiteen registrerer med tilfredshet at Konkurransetilsynet også i 2016 ble rangert som best av de nordiske tilsynene i en måling foretatt av Global Competition Review.

Komiteen viser til at Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) var administrativt underlagt Konkurransetilsynet fram til 1. april 2017. Da overtok Klagenemndssekretariatet ansvaret for KOFA.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 108 200 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret proSENTSATSEN i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til

at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at offentlige anbud må utformes slik at det blir en reell konkurranse, og med en størrelse som gjør det mulig for nasjonale aktører å konkurrere.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er avgjørende å være bevisst terskelverdiene, slik at små og mellomstore aktører får tilgang til markedet. Standardisering av kontrakter, etterlevelse og håndhevelse er avgjørende for god konkurranse mellom seriøse aktører.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at fremveksten av globale plattformsselskaper og stadig flere datadrevne tjenester skaper nye konkurransevilkår. Disse medlemmer viser til Innst. 453 S (2016–2017), hvor komiteen ba «regjeringen vurdere hvordan konkurranseregelverket og håndhevingen av dette bør foretas i møte med dataøkonomien». Disse medlemmer etterlyser en slik vurdering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er uheldig at et tilsyn også skal ha en pådriverrolle for økt konkurranse, og at det er uklare grensesnitt mellom pådriverrollen og politikk. Disse medlemmer vil derfor frata Konkurransetilsynet denne pådriverrollen.

2.4.10 Kap. 912 og kap. 3912 Klagenemndssekretariatet

Det foreslås bevilget kr 20 630 000 på kap. 912 og kr 1 400 000 på kap. 3912.

Komiteen viser til at Klagenemndssekretariatet ble opprettet i Bergen 1. april 2017. Seks ulike klagenemnder er tilknyttet sekretariatet, dette er Konkurransesklagenemnda, Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA), Medieklagenemnda, Stiftelsesklagenemnda, Lotterinemnda og Frivillighetsregisternemnda.

Komiteen viser til at Klagenemndssekretariatet er et forvaltningsorgan underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Komiteen viser videre til at sekretariatet er et underordnet organ til Konkurransesklagenemnda, KOFA og de fire andre nemndene som ligger under Kulturdepartementet.

Komiteen viser til at Klagenemndssekretariatet vil ha som hovedprioritering å være et effektivt og vel fungerende sekretariat for Konkurransesklagenemnda,

KOFA, Medieklagenemnda, Stiftelsesklagenemnda, Lotterinemnda og Frivillighetsregisternemnda.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr. 18 230 000 på post 1

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.11 Kap. 915 Regelråd for næringslivet

Det foreslås bevilget kr 10 795 000 på kap. 915.

Komiteen viser til at Regelrådet ble opprettet som et faglig uavhengig forvaltningsorgan i desember 2015. Hovedformålet er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 10 795 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Regelrådet krever stadig mer budsjettmidler. Det er etter disse medlemmers syn ikke mulig å påvise at Regelrådet har bidratt til forenklinger. Det bør være regjeringens oppgave å sørge for at utredningsinstruksen følges.

Disse medlemmer ønsker å legge ned Regelrådet, basert på en vurdering av at dette er en organisasjon som skaper mer byråkrati, uten at det er dokumentert at den bidrar med forenkling.

2.4.12 Kap. 922 Romvirksomhet

Det foreslås bevilget kr 1 129 760 000 på kap. 922.

Komiteen viser til at Norge deltar i europeisk romsamarbeid gjennom ESA, EUs jordobservasjonsprogram Copernicus og EUs satellittnavigasjonsprogrammer Galileo og EGNOS. Deltakelsen sikrer Norge markedstilgang, teknologitilgang og innsikt i rombaserte infrastruktursystemer og utløser en rekke kontrakter og oppdrag for norske høyteknologiske bedrifter både

gjennom ESA-programmer, EUs programmer og i det kommersielle markedet.

Komiteen ser det som viktig å satse på norsk romvirksomhet. Romindustrien er viktig for Norge og er en næring med et stort vekstpotensial. Satellitter overvåker og sørger for kommunikasjon i våre store land- og havarealer, og Norges geografi gjør at vi drar stor nytte av internasjonal romvirksomhet. Komiteen er kjent med at næringen bidrar med viktige høyteknologiske arbeidsplasser og FoU som kan benyttes også i andre næringer.

Komiteen imøteser at det skal fremlegges en nasjonal romstrategi i 2018, og viser til Stortingets behandling av Dokument 8:122 S (2015–2016), jf. Innst. 97 S (2016–2017).

Komiteen viser til omtalen av Andøya Space Center AS i Prop. 20 S (2017–2018) Endringer i statsbudsjettet for 2017 under Nærings- og fiskeridepartementet. Komiteen peker på at Andøya Space Center spiller en viktig rolle i norsk romvirksomhet, og at en oppskytningsbase for småsatellitter vil kunne gi muligheter for ny virksomhet og en bredere innretning av næringsvirksomhet knyttet til norsk romindustri. Komiteen vil stille seg positiv til at staten bidrar til å få gjennomført en mulighetsstudie som kan legge grunnlag for en eventuell fremtidig investeringsbeslutning, og ber regjeringen komme tilbake til dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i forrige budsjettbehandling la opp til en endring i norsk romfartspolitikken som i praksis ville bygget ned norsk romindustri. Disse medlemmer mener det var svært viktig at Stortinget stoppet denne endringen, både med tanke på eksisterende og mulige framtidige arbeidsplasser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at romnæringen er en næring med store muligheter til å bli større framover. Den er også viktig fordi det er et stort rom for nyutvikling basert på overføring av teknologi og kompetanse fra oljenæringen. Disse medlemmer minner om at Stortinget i vedtak 93 (2016–2017) ba regjeringen vurdere å opprette et nytt romteknologiprogram i samarbeid med Innovasjon Norge for utvikling av ny teknologi og teknologioverføring.

Komiteen viser til den rivende utviklingen innen ny, mindre, billigere og bedre satellitteknologi, og hvor sentralt jordobservasjon står i den nye digitale alder. Komiteen mener det er på tide å få på plass en nasjonal kapasitet til å skyte opp mindre satellitter. Det vil være et stort skritt fremover for norsk romvirksomhet.

Komiteen viser til at Andøya rakettskytefelt og Andøya Space Center har spisskompetanse på dette feltet, og Norge har nå muligheten til å utvikle Andøya til en internasjonal arena for satellittopp-skyting.

Komiteen ber regjeringen prioritere arbeidet med å utvikle Andøya til en internasjonal arena for satellittopp-skyting.

POST 50 NORSK ROMSENTER

Det foreslås bevilget kr 68 780 000 på post 50.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 72 NASJONALE FØLGEMIDLER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 20 400 000 på post 72.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der posten er foreslått økt med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til denne posten med 12 mill. kroner.

2.4.13 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

POST 70 TILSKUDD

Det foreslås bevilget kr 29 520 000 på post 70.

Komiteen registrerer at regjeringen ønsker å videreutvikle et tett samarbeid mellom Norge og andre land i Europa, og at det pekes på at en av flere måter å nå det målet på, er ved å delta i EU-programmer samt gjennom bidrag til Europakommisjonens arbeid med det indre marked. Komiteen støtter dette. Det er også komiteens oppfatning at Europakommisjonens aktiviteter knyttet til gjennomføring og utvikling av det indre marked for varer og tjenester, er positivt for verdiskaping og et viktig bidrag til at norsk næringsliv får like vilkår som øvrig europeisk næringsliv.

Komiteen noterer seg at det forventes en videreføring av aktivitetene i 2018, og at midlene skal dekke en rekke tiltak.

Det registreres av komiteen at EUs budsjett for 2018 ikke var klart tidlig nok til å justere regjeringens budsjettforslag for 2018, og at bevilgningen derfor er foreslått på samme nivå som for revidert budsjett 2017. Eventuelle endringer i norsk medlemskontingent må derfor håndteres i revidert budsjett 2018.

2.4.14 Kap. 930 Norsk design- og arkitektursenter

POST 70 TILSKUDD

Det foreslås bevilget kr 70 100 000 på kap. 930 post 70.

Komiteen viser til at stiftelsen Design og arkitektur Norge (DOGA), tidligere Norsk design- og arkitektursenter, skal fremme forståelse, kunnskap og bruk av design og arkitektur fra et næringsmessig og samfunnsmessig perspektiv.

Komiteen deler oppfatningen om at hovedmålet er å benytte tilskuddet med siktemål at design- og arkitekturdrevet nyskaping skal bidra til en samlet verdiskaping. Det er videre i tråd med komiteens forståelse at økt konkurransevne i næringslivet, fornyelse i offentlig sektor og god rådgiving innenfor design og arkitektur er verktøy for å nå målet. At DOGA sikter mot å tydeliggjøre sine tjenester til næringslivet, for slik å gjøre disse relevante for flere, er etter komiteens syn en nødvendig utvikling.

Komiteen viser til at designdrevet samfunns- og næringsutvikling har økende betydning for jobbskaping. Norsk design- og arkitektursenter bør få et tydelig mandat til å støtte lokalt forankrede initiativ med potensial til økt verdiskaping. Mandatet bør også bli tydeligere på å fremme bruk av design og arkitektur i hele landet, og i alle sektorer med nasjonale fortrinn. Norsk design og arkitektursenter bør legge til rette for samarbeid med tilsvarende miljø i resten av landet.

Komiteen mener regjeringen må vurdere om det er hensiktsmessig å ha alle stillingene lokalisert i Oslo. En økt regionalisering av stillingene vil kunne skape god dynamikk mellom ulike miljø og styrke regionale fortrinn.

2.4.15 Kap. 935 og kap. 3935 Patentstyret

Det foreslås bevilget kr 252 940 000 på kap. 935 og kr 91 800 000 på kap. 3935.

Komiteen viser til at Patentstyret er nasjonal myndighet for behandling av søknader om patent, varemærke og design. Komiteen vil understreke viktigheten av et effektivt system med høy kvalitet for patentgodkjenning og betydningen av sikring av immaterielle rettigheter for fremtidig verdiskaping.

Komiteen registrerer at som ledd i regjeringens gründeratsning har Norid, Brønnøysundregistrene og Patentstyret sammen en egen tjeneste med samtidig navnesøk for domene, foretak og varemærke. Dette kan forenkle oppstartsfasen av en bedrift, øke kunnskap om immaterielle rettigheter og forebygge konflikter knyttet til domener og varemærker.

Komiteen har merket seg at over halvparten av de internasjonale patentsøknader norske søkere leverer, først blir inngitt til Patentstyret, og at dette er et ut-

trykk for høy tillit til etatens arbeid. Komiteen registrerer at Nærings- og fiskeridepartementet er av den oppfatning at etatens måloppnåelse var god i 2016.

Kap. 935 Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget kr 252 940 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.16 Kap. 936 og kap. 3936 Klagenemnda for industrielle rettigheter

Det foreslås bevilget kr 7 830 000 på kap. 936 og kr 700 000 på kap. 3936.

Komiteen viser til at Klagenemnda for industrielle rettigheter behandler klager på vedtak fattet av Patentstyret. Komiteen registrerer at klagegebyrene er satt lavere enn kostnadene ved å behandle klagen, og merker seg at regjeringen skriver at nemnda er anerkjent blant brukerne.

POST1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 7 830 000 på kap. 936 post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

2.4.17 Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)

Det foreslås bevilget kr 2 207 300 000 på kap. 2421 postene 50–78.

Postene 90 og 95 behandles i finanskomiteen.

Komiteen peker på at Innovasjon Norge er sentral for å bidra til næringsutvikling i hele landet. Komiteen viser til at Innovasjon Norges hovedmål er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og å utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Av hovedmålet er det utledet tre delmål, som komiteen støtter:

- Flere gode gründere
- Flere vekstkraftige bedrifter
- Flere innovative næringsmiljø

Komiteen mener at verdiskapning i hele landet er en styrke for Norge, og at virkemiddelapparatet spiller en viktig rolle også for å styrke verdiskapningen i distriktene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener derfor at Innovasjon Norges nærhet til og kunnskap om lokal næringsvirksomhet er viktig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener at Innovasjon Norges regionale tilstedeværelse og kunnskap om lokal næringsvirksomhet er viktig.

Flertallet mener det er viktig at Innovasjon Norge har god kunnskap om næringsvirksomheten i hele landet. Flertallet viser til Prop. 89 L (2014–2015) Endringer i lov om Innovasjon Norge (eierforhold og forvaltning av selskapet) og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 131 L (2015–2016), der et flertall bestående av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti merket seg alle høringsinnspill om at Innovasjon Norge bør ha frihet til selv å velge hvordan selskapet skal organisere seg for å nå sine mål. Flertallet understreker at det er kunnskapen om lokale forhold og regional tilstedeværelse som er viktig.

Komiteen viser til at Norge nå skal gjennom store omstillinger i overgangen til en mindre oljeavhengig økonomi. I dette grønne skiftet vil Innovasjon Norge spille en viktig rolle.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det de siste årene er svak jobbvekst i privat sektor. Disse medlemmer mener det offentlige støtteapparatet i dag ikke er dimensjonert for og er for fragmentert for, den store omstillingsoppgaven næringslivet står framfor. Dette omhandler både forhold til klima og miljø, men også i betydelig grad digitalisering, robotisering og automatisering av de fleste kjente områder. Disse medlemmer mener derfor det er viktig at det nå tas konkrete initiativ for at institusjoner som Innovasjon Norge, GIEK og Eksportkreditt mv. får et sømløst forhold i sin virkning inn mot næringslivet. Disse medlemmer mener det bør være en nasjonal målsetning at gründere og bedrifter får én kontaktperson å forholde seg til i møte med et offentlig samordnet støtteapparat. Disse medlemmer mener det er påkrevd at man i større grad benytter statlige virkemidler for å gjøre det mer attraktivt for private investorer å investere tidlig i nye bedrifter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en helhetlig gjennomgang av det næringspolitiske virkemiddelapparatet for å sikre sømløse virkemidler langs hele innovasjonskjeden.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at i perioden 2013–2017 ble to av tre nye jobber skapt i privat sektor. Disse medlemmer mener at den største delen av veksten i nye jobber også i fremtiden må komme i privat sektor. Videre er det et poeng at vi har et offentlig virkemiddelapparat som er kalibrert for et næringsliv som blir stadig mer fragmentert. Disse medlemmer peker på at Innovasjon Norge er den foretrukne og mest samordnede virksomhet som gründere og bedrifter oftest kan og skal forholde seg til i sin kontakt med det offentlige støtteapparatet.

Det er disse medlemmers oppfatning at statlige virkemidler kan være en utløsende faktor i jakten på privat kapital til investering i nye bedrifter. Disse medlemmer viser til pre-så Kornfondensordningen, som i 2016 videreutviklet pilotprosjektet fra 2015 gjennom å bidra med 61,5 mill. kroner til oppstartsbedrifter, bedrifter som da i tillegg trakk til seg 171,5 mill. kroner fra private investorer. Pre-så Kornfondensordningen videreføres i 2018. Disse medlemmer registrerer at Innovasjon Norge vil prioritere å arbeide for risikokapitaltilgang til innovative investeringer i vekst og omstilling i 2018.

POST 50 INNOVASJON – PROSJEKTER OG FOND

Det foreslås bevilget kr 514 000 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en styrket bevilgning på 20 mill. kroner for å legge til rette for økt bruk av tre i bygg gjennom Bioøkonomiordningen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at Norge har store muligheter til å utvikle nye arbeidsplasser innenfor bioøkonomi. Gjennom bærekraftig utnyttelse av fornybare biologiske ressurser kan vi videreutvikle og bygge opp nye, langsiktige næringer for Norge. Derfor foreslo Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett å styrke Innovasjon Norges program for bioøkonomi med 90 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Trebasert innovasjonsprogram har blitt flyttet og omgjort til en del av Innovasjon Norges bioøkonomiprogram. Disse medlemmer mener det er positivt å se bioøkonominæringene i

sammenheng, men er samtidig bekymret for om dette på sikt kan føre til at skognæringen ikke får den støtten det er flertall i Stortinget for å gi den, fordi den vil kunne tape til andre næringer innenfor bioøkonomi med større lønnsomhet, for eksempel marin sektor. Disse medlemmer viser til at regjeringen i Meld. St 1 (2017–2018) s. 130 skriver:

«Det er en fare for at næringsspesifikke programmer fører til at støtte låses inn i næringer som ikke er lønnsomme, noe som vil svekke landets vekstevne. Omlegging av støtteordninger rettet mot enkelte bransjer eller geografiske områder over til programmer med bredere nedslagsfelt vil derfor kunne være samfunnsøkonomisk lønnsomt.»

Disse medlemmer mener det er behov for å presisere at skognæringen fortsatt bør få støtte til industriutvikling.

På den bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at skognæringen samlet sett ikke får mindre støtte fra programmet for bioøkonomi enn den fikk da Trebasert innovasjonsprogram fortsatt eksisterte ved utgangen av 2016.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener vi nå ser en rivende utvikling med digitalisering og robotisering. Teknologien utvikler seg stadig fortere, og det er viktig at næringslivet henger med på den utviklingen. I dag ser vi at regjeringen forholder seg passiv til mye av dette, og at regjeringens budsjettforslag for 2018 i liten grad svarer på utfordringene med et mer digitalisert næringsliv. Dette medlem viser til at det i Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til denne posten med 50 mill. kroner for å starte opp et nytt program for digitalisering.

Dette medlem vil peke på at når framtidens transportmidler skal utvikles, er bare nullutslippsløsninger godt nok. Nå har man fått de første elsjarkene, og dette medlem vil legge til rette for at flere fiskere skal kunne bruke denne nye teknologien for å redusere utslipp. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo å opprette en låneordning for elsjark, slik at kysten kan elektrifiseres.

Dette medlem viser til at vi har dårlig tid med å omstille oss fra avhengighet av oljenæringen til et mer mangfoldig og grønnere næringsliv med tryggere arbeidsplasser. Derfor vil Sosialistisk Venstreparti vri satsingen på oljearbeidsplasser under Innovasjon Norge over til andre, mer fremtidsrettede næringer. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo å redusere bevilgningen på kap. 2421 med 167 mill. kroner, fordelt på postene 50–95, for å kutte tilskudd som tidligere har gått til petro-

leumsrelaterte satsinger. Dette beløpet vris over i andre næringsområder.

POST 71 INNOVATIVE NÆRINGSMILJØER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 126 600 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at sterke næringsklynger bidrar til innovasjon og vekst. Klyngeprogrammene gir bedrifter støtte til å løfte større samarbeidsprosjekter, og mange initiativer over hele landet får ikke støtte. Derfor vil disse medlemmer styrke denne ordningen.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor posten ble foreslått styrket med 20 mill. kroner.

POST 72 INNOVASJONSKONTRAKTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 278 700 000 på post 72.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen til innovasjonskontrakter økes med 50 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det offentlige kjøper inn varer og tjenester for om lag 500 mrd. kroner i året. Disse medlemmer viser til at offentlige anskaffelser har et stort potensial for å drive fram nye innovasjoner fra norsk næringsliv og bedre tjenester for innbyggerne, men regjeringen griper ikke disse mulighetene. Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å utvide ordningen med innovasjonskontrakter for å svare på dette behovet. At bevilgningen til ordningen står nominelt stille, og reelt går ned, illustrerer regjeringens begrensede ambisjoner på dette området. For å stimulere offentlige virksomheter til å drive fram mer innovasjon gjennom sine anskaffelser vil disse medlemmer derfor opprette en risikoavlastningsordning. Ordningen bør fokusere på store samfunnsutfordringer og åpne for konkurranse, og vil kunne støtte offentlige virksomheter som vil drive særlig innovative innkjøp. Den vil særlig være aktuell i forbindelse med temaer som klima og miljø, helse, utdanning og transport.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det ble foreslått bevilget 50 mill. kroner til en slik ordning.

POST 74 REISELIV, PROFILERING OG KOMPETANSE, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 545 000 000 på post 74.

Komiteen viser til at reiselivet er en næring i vekst som skaper arbeidsplasser over hele landet. Komiteen mener vi må legge til rette for et reiseliv som

skaper trygge norske arbeidsplasser, bygger opp under norsk eierskap og er mest mulig bærekraftig.

Komiteen viser til at reiselivsnæringen er en av verdens raskest voksende næringer, og til at Norge har gode forutsetninger for å ta del i denne veksten. Økt verdiskapning og helårsarbeidsplasser er en viktig forutsetning for vekst. Komiteen mener veksten må være bærekraftig. Komiteen viser videre til at reiselivsnæringen er en viktig distriktsnæring som har et stort potensial for å skape verdier og arbeidsplasser over hele landet. For å lykkes er det viktig å stimulere reiselivsnæringen til å satse på helhetlige opplevelser som for eksempel kultur, mat, historie, natur og aktiviteter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen reduseres med 10 mill. kroner knyttet til globalt vekstprogram.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor reiselivssatsingen til Innovasjon Norge ble foreslått styrket med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er uheldig at regjeringen foreslår nok en økning i merverdiavgiften for reiselivet. På to år er merverdiavgiften foreslått økt med 50 pst. Dette svekker norsk reiselivs konkurransekraft.

Disse medlemmer foreslo i sine alternative budsjetter å stoppe denne økningen i merverdiavgiften for reiselivet.

POST 75 (NY) MARIN FREMTID

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til denne posten med 100 mill. kroner for å opprette et nytt program under Innovasjon Norge, Marin fremtid. Programmet skal bidra til en bred satsing på bærekraftig og industriell utvikling av Norges havområder.

POST 76 MILJØTEKNOLOGI, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 465 500 000 på post 76.

Komiteen mener det er avgjørende at det i sterkere grad legges til rette for at det utvikles, testes og implementeres ny teknologi som kan ta oss inn i lavutslippssamfunnet. Komiteen mener det vil være en viktig forutsetning dersom Norges unike muligheter i større grad skal utnyttes, at det offentlige i større grad bidrar til å avlaste risiko ved å utvikle og implementere ny teknologi. Komiteen mener dette vil være avgjørende for om man lykkes med omstilling eller ikke. Ko-

miteen mener Norge har gode forutsetninger for å bli en viktig leverandør av miljøteknologiske løsninger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen til miljøteknologiordningen økes med 100 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor ordningen ble foreslått betydelig styrket med 250 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at regjeringen har kuttet i miljøteknologiordningen. Disse medlemmer viser til partiets alternative budsjett, der posten ble foreslått økt med 69 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor miljøteknologiordningen ble foreslått styrket med 300 mill. kroner.

POST 77 TILSKUDD TIL PRE-SÅKORNFOND

Det foreslås bevilget kr 50 000 000 på post 77.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det ble foreslått å opprette et regionalt akselleratorprogram i stedet for pre-såkorndordningen, og viser til egen omtale av dette i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til denne posten med 50 mill. kroner for å styrke pre-såkorndordningen.

POST 80 (NY) SVALBARD

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det ble foreslått 5 mill. kroner til Innovasjon Norges aktivitet på Svalbard.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til denne posten med 40 mill. kroner for å støtte arbeidet for nye arbeidsplasser på Svalbard.

2.4.18 Kap. 5325 Innovasjon Norge (jf. kap. 2421)

Det foreslås bevilget kr 65 000 000 på kap. 5325, post 50 og 70.

Postene 90 og 91 behandles i finanskomiteen.

POST 50 TILBAKEFØRING FRA LANDSDEKKENDE INNOVASJONS-
ORDNING

Det foreslås bevilget kr 5 000 000 på post 50.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 15 mill. kroner knyttet til tilbakeføring av ubrukte midler, i hovedsak til ordningen for grønn skipsfart.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative budsjett, der bevilgningen ble foreslått økt med 10 mill. kroner knyttet til tilbakeføring av ubrukte midler, i hovedsak til ordningen for grønn skipsfart.

2.4.19 Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge (bevilgningen går i finanskomiteen)

POST 85 UTBYTTE, LAVRISIKOORDNINGEN

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative budsjett, der bevilgningen ble foreslått økt med 25 mill. kroner.

2.4.20 Kap. 2426 Siva SF

Det foreslås bevilget kr 163 950 000 på kap. 2426 (jf. kap. 5326 og 5613).

Komiteen viser til at Siva er statens virkemiddel for tilretteleggende eierskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljøer over hele landet. Siva har et særlig ansvar for å fremme vekstkraften i distriktene.

POST 70 TILSKUDD

Det foreslås bevilget kr 63 950 000 på post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative budsjett, der bevilgningen ble foreslått økt med 25 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre har også observert hvor viktige Sivas næringsinkubatorer har vist seg å være for å legge til rette for at norske oppstarts-

bedrifter kan vokse. Det gründer-økosystemet som skapes gjennom Sivas inkubatorer, gir viktig inspirasjon, støtte og kontekst. Dette medlem ønsker derfor å vise til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det ble tatt til orde for å øke støtten til inkubatorprogrammet med 50 mill. kroner.

POST 71 TILSKUDD TIL TESTFASILITETER

Det foreslås bevilget kr 100 000 000 på post 71.

Komiteen mener katapultordningen har potensial til å bli et godt verktøy for teknologi-intensive bedrifter. Teknologit utviklingen er blitt mer kompleks, og det stilles større krav til kvalitet hos kunden. Pilotering, testing og simulering er blitt en stadig viktigere del av teknologimodningen fra forskning til marked. Det er en hard konkurranse i teknologifronten, og det er strategisk å tilrettelegge for fullskalatesting av prosjekter i en fase med høy risiko som ikke kan bæres av næringen alene. Det vil også bidra til at mer av nyskaping blir kapitalisert i Norge, fremfor å bli solgt til store internasjonale virksomheter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative budsjett, der bevilgningen ble foreslått økt med 25 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er positiv til satsingen på Katapult, men mener at satsingen bør dimensjoneres opp for å legge til rette for mer aktivitet. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett foreslo å øke bevilgningen til denne posten med 40 mill. kroner.

2.4.21 Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak

Det foreslås bevilget kr 91 000 000 på kap. 940 postene 21 og 73.

Komiteen viser til at bevilgningen går til å dekke utgifter til eksportfremmende tiltak ved utenriksstasjonene og strategiske internasjonaliseringssjaker, samt støtte til kapitalvareeksport, den såkalte 108-ordningen. For det førstnevnte merker komiteen seg at regjeringen for 2018 foreslår å bevilge 10 mill. kroner på post 21, og vil legge særlig vekt på markeder i vekst. Komiteen viser til at Norge trenger økte eksportinntekter, og er positiv til tiltak som kan støtte opp under dette.

POST 95 (NY) GRØNT INVESTERINGSSKAP

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative statsbudsjett, der man foreslo etablering av et grønt investeringsselskap for utvikling av teknologibedrifter basert på grønt karbon.

2.4.22 Kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) (jf. kap. 5460)

Komiteen viser til at GIEK er en viktig aktør for å fremme norsk eksport gjennom konkurransedyktige garantiordninger. Komiteen er kjent med at olje og gass utgjorde 86 pst. av utestående garantiansvar av den samlede porteføljen i 2016. Komiteen har merket seg at GIEK står i en krevende situasjon, som følge av markedssituasjonen i olje, gass og maritime næringer. Komiteen har videre merket seg at risikoen i GIEKs portefølje har økt betydelig, og at samlede tapsavsetninger og nedskrivning på garantiansvar per 31. desember 2016 var på 7,8 mrd. kroner, en økning på 1,8 mrd. kroner siden året før. Komiteen merker seg at GIEK legger stor vekt på å minimere tap i porteføljen. Komiteen merker seg at GIEK, på tross av en utfordrende situasjon, mener at ordningene fortsatt vil gå i balanse over tid. Komiteen understreker at det er viktig med tett oppfølging av risiko i GIEKs portefølje i tiden framover.

Komiteen ser det som positivt at GIEK arbeider med å øke spredningen i porteføljen når det gjelder land og næringer, men merker seg at det vurderes som lite sannsynlig at andre sektorer vil kunne veie opp for fallet i søknader fra olje, gass og maritime næringer, hvilket kan gi et fall i premieinntekter i fremtiden.

Komiteen har merket seg at GIEKs tilbud er utvidet. Komiteen ser det som positivt at GIEK nå kan tilby långivergarantier for eksportrelaterte investeringer i Norge, likeledes at det opprettes en ny midlertidig garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge.

2.4.23 Kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS (jf. kap. 5329)

Det foreslås bevilget kr 112 850 000 på postene 70 og 71.

Post 90 behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at Eksportkreditt Norge forvalter statens eksportkredittordning, og at selskapet på vegne av staten tilbyr lån til kjøpere av norske kapitalvarer og tjenester. Komiteen ser på dette som viktig for å sikre norske eksportører konkurransedyktig eksportfinansiering.

Komiteen har merket seg at Eksportkreditt Norge har en utfordrende situasjon, med krevende oppfølging av utestående lån knyttet til olje- og gassbransjen, samtidig som selskapet arbeider med søknader og med å markedsføre sitt tilbud.

Komiteen merker seg at det i proposisjonen signaliseres at Eksportkreditt Norge håndterer situasjonen godt, og ser det som positivt.

Komiteen merker seg at Eksportkreditt i 2018 skal prioritere arbeidet med å opprette og forvalte et midlertidig finansieringstilbud til kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

Komiteen merker seg at det er betydelig usikkerhet knyttet til utbetalingsbehovet for utlån i 2018.

2.4.24 Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, postene 21–54 (jf. kap. 3950 og 5656)

Det foreslås bevilget kr 171 100 000 på postene 21–54.

90-poster behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at statens direkte eierskap i 74 selskaper er fordelt på ulike departementer. De 29 selskapene i Nærings- og fiskeridepartementets portefølje opererer i en rekke ulike bransjer. Komiteen viser til at avkastningen på departementets aksjer i de sju børsnoterte selskapene i porteføljen var på 5,5 pst. i 2016.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg at regjeringen ønsker å redusere det direkte statlige eierskapet, og disse medlemmer merker seg at regjeringen signaliserer fokus kun på utvalg – ikke oppkjøp.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre merker seg at regjeringen ønsker å redusere det direkte statlige eierskapet, men at reduksjoner i statens eierskap kun skjer hvis det anses å være økonomisk gunstig for staten. I vurderinger om eventuelle endringer tas det hensyn til både markedsmessige og selskapsspesifikke forhold. Disse medlemmer har videre merket seg at regjeringen er åpen for å redusere statens eierskap gjennom salg av aksjer til industrielle eller finansielle aktører, børsnoteringer, og industrielle eller andre løsninger.

Komiteen viser til at regjeringen ønsker å videreføre fullmakter knyttet til utvalg eller nedvalg av enkelte selskaper, som Ambita AS, Baneservice AS, Entra ASA, Mesta AS, SAS AB og Veterinærmedisinsk Oppdragscenter AS. I tillegg viser komiteen til regjeringens ønske om å videreføre fullmakten om nedvalg av statens eierandel i Telenor fra 54 pst. til 34 pst.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine merknader i Innst. 140 S (2014–2015) og stemmer mot alle forslag om fullmakter til utvalg og nedvalg av statlige eierskaper, unntatt salg av SAS AB.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader i Innst. 140 S (2014–2015) og stemmer mot alle forslag om fullmakter til utsalg og nedsalg av statlige selskaper.

Komiteens medlem fra Venstre mener at kapitalforvaltningsselskapet Argentum bør ta mer ansvar for investeringer i gründerbedrifter. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås at selskapets investeringsportefølje endres slik at minimum halvparten av Argentums kapital investeres i gründerbedrifter i oppstartfasen.

Komiteen merker seg at verdien til alle selskapene ligger på 345 mrd. kroner per 31. desember 2016, og at det budsjetteres med et utbytte i 2017 på 16,38 mrd. kroner.

Komiteen understreker viktigheten av en forutsigbar utbyttepolitikk for at selskapene best mulig skal kunne forvalte fellesskapets verdier, jf. Meld. St. 27 (2013–2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap og de respektive partiers merknader i Innst. 140 S (2014–2015).

Komiteen viser til at Andøya Space Centre besitter stor kompetanse og store muligheter for vekst innen romvirksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti forventer en vekststrategi for Andøya Space Center som en del av romstrategien som skal fremlegges i 2018.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 23 100 000 på post 21.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 51 TAPSAVSETNING, EGENKAPITALINNSKUDD TIL STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI AS (SNSK)

Det foreslås bevilget kr 43 000 000 på post 51.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår at det bevilges midler for å kunne gjennomføre avvikling av kullvirksomheten i Svea/Lunckefjell og starte opprydding i 2018, samt å dekke pensjonsforpliktelser knyttet til selskapets eksisterende virksomhet. Komiteen registrerer at styret i SNSK mener at fortsatt driftshvile fra 2018 ikke synes forretningsmessig forsvarlig, men me-

ner at gjenopptagelse av gruvedrift i Svea/Lunckefjell fra høsten 2018 vil være lønnsomt under gitte, usikre forutsetninger. Komiteen viser til at ekstern rådgiver bestrider dette, og at departementet støtter rådgivers vurdering.

Komiteen viser videre til at regjeringen har flyttet SNSK fra kategori 3 – forretningsmessige mål og spesielt definerte mål, til kategori 4 – sektorpolitiske mål, jf. Prop. 52 S (2015–2016). Komiteen viser til at regjeringen legger opp til at Store Norske-konsernets fremtidige hovedvirksomhet skal være gruvevirksomhet i gruve 7, og at fremtidig utvikling av boligvirksomheten skal vurderes nærmere. Komiteen viser til at regjeringen legger opp til at dagens øvrige virksomhet, som logistikkvirksomhet og turistvirksomhet, kan videreføres dersom det kan gjøres på forretningsmessig grunnlag og er i henhold til svalbardpolitiske hensyn, og dersom aktiviteten ut over gruvedriften ikke utvides.

Komiteen viser til at Store Norske Kulkompani har spilt en viktig nasjonal rolle for samfunnet på Svalbard. Kulldrift har lagt et grunnlag for arbeidsplasser, infrastruktur og aktivitet. Komiteen viser til at fremtidig kullvirksomhet er økonomisk krevende, det er betydelig usikkerhet og risiko knyttet til ulike scenarier. Komiteen viser til at regjeringen konkluderer med at fortsatt drift i Svea/Lunckefjell ikke vil være økonomisk forsvarlig. Komiteen viser videre til behovet for å redusere klimagassutslippene og behovet for å redusere verdens avhengighet av kull og andre fossile brennstoff.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, mener det på denne bakgrunn vil være unaturlig å starte opp igjen utvinning av kull fra Svea/Lunckefjell, og støtter dermed regjeringens syn om avvikling og opprydding.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener regjeringen i forbindelse med avviklingen av kulldriften burde lagt frem en klar og tydelig plan for hvordan regjeringen vil ivareta og videreutvikle Longyearbyen som et robust familiesamfunn – også med redusert kulldrift.

Komiteen viser til at beslutningen aktualiserer spørsmålet om fremtidig energibærer, særlig dersom man legger til grunn at gruve 7 skal drives med to skift, med en gjenværende levetid på ti år. Komiteen mener derfor det haster med å finne en avklaring på hvordan fremtidig energiforsyning på Svalbard skal være. Komiteen legger til grunn en målsetning om at framtidig energiproduksjon blir bærekraftig og fornybar.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det er mange ubesvarte spørsmål knyttet til nedleggelsen av Svea/Lunckefjell og konsekvensene

dette vil ha for Svalbard-samfunnet. Disse medlemmer mener regjeringen langt tidligere burde ha startet arbeidet med å legge til rette for alternativ næringsvirksomhet og avklare SNSK sin fremtidige rolle på Svalbard.

Disse medlemmer mener det er så mange ubesvarte spørsmål knyttet til beslutningsgrunnlaget og konsekvensene av en nedleggelse, at Senterpartiets standpunkt er å gjenoppstarte driften eller å videreføre driftshvilen til man har mer kunnskap om hva beslutningen innebærer for Svalbardsamfunnet, for selskapet «Store Norske» og for opprydningskostnadene. Disse medlemmer foreslo ikke konkrete bevilgninger til dette formålet i sitt alternative budsjett, men vil peke på at midlene avsatt til opprydding vil kunne omprioriteres. Ny informasjon som er fremkommet, viser at også regjeringens forslag til bevilgninger og kostnadsanslag for en avvikling er satt betydelig for lavt og er svært usikre.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er riktig å avvikle kullvirksomheten på Svalbard, samtidig som det er et stort behov for å skape alternative arbeidsplasser. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo å sette av 40 mill. kroner til dette formålet.

POST 52 RISIKOKAPITAL, NYTT INVESTERINGSSKAP (FORNYBAR AS)

Det foreslås bevilget kr 70 000 000 på post 52.

Komiteen viser til at det i budsjettavtalen for 2016 ble vedtatt å opprette et «Fornybar AS». Komiteen viser til at det i dette vedtaket ble beskrevet at fondet over tid skal få en forvaltningskapital på 20 mrd. kroner. Komiteen merker seg at Nærings- og fiskeridepartementet har overtatt ansvaret for selskapet, og at det fortsatt arbeides med å opprette selskapet og gi det et navn.

Komiteen viser til at det uttalte formålet med selskapet skal være å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer i unoterte selskaper og/eller i såkalte fond-i-fond-løsninger. Komiteen viser til at regjeringen foreslår at selskapet for 2018 får en samlet ramme på 400 mill. kroner til investeringsaktivitet, ved at 200 mill. kroner tilføres selskapet, hvorav 70 mill. kroner som risikokapital og 130 mill. kroner som øvrig kapitaltilskudd, samt en fullmakt til å forplikte fremtidige investeringer innenfor en ramme på 200 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen har brukt meget lang tid på etableringen av Fornybar AS, og har så langt ikke klart å gjøre selskapet operativt. Det er påfallende at

dette fortsatt er tilfelle så lang tid etter Stortingets vedtak.

Disse medlemmer viser til komiteens merknader i Innst. 162 S (2016–2017), jf. Meld. St. 6 (2016–2017) Verdier i vekst – en konkurransedyktig skog- og trenæring, hvor komiteen blant annet påpeker at Fornybar AS må bidra til kapital for å reise ny industri, etablere nye produksjonsanlegg og gjennomføre større investeringer i eksisterende industri. Disse medlemmer viser videre til flertallets merknader om at det må slås tydelig fast i mandatet at selskapet skal være et virkemiddel for utvikling av grønne industriarbeidsplasser i Norge og bidra til utvikling av virksomheter som benytter norske naturressurser.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet er usikre på om regjeringens foreløpige forslag til mandat for selskapet er riktig ut fra det behovet selskapet skal dekke. Det legges opp til en betydelig tapsavsetning. Dette kan svekke attraktiviteten til selskapet som investor. Disse medlemmer mener Fornybar AS skal ha mulighet til å investere i flere stadier i bedriftenes utvikling, og at andelen risikokapital skal reduseres. Med uendret risikokapital foreslår disse medlemmer at Fornybar AS får et samlet kapitaltilskudd på 600 mill. kroner, mot 200 mill. kroner i regjeringens forslag.

POST 54 TAPSAVSETNING, INVESTERINGSKAPITAL INVESTINOR AS

Det foreslås bevilget kr 35 000 000 på post 54.

Komiteen viser til at Stortinget ved budsjettbehandlingen for 2017 ba om at dagens mandat for Investinor forble uendret, og at bevilgningene til nytt mandat ble fryst, inntil det er gjennomført en helhetlig gjennomgang av tilgang på venturekapital i Norge og en helhetlig gjennomgang og vurdering av Investinors mandat og rolle.

Komiteen viser til at regjeringen har satt ned et kapitaltilgangsutvalg som skal levere sin rapport 1. mars 2018.

Komiteen ser frem til at regjeringen legger frem en slik gjennomgang, og viser til at regjeringen ikke vil iverksette nytt mandat før den har kommet tilbake til Stortinget med de nevnte gjennomgangene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen reduseres med 35 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, der bevilgningen ble foreslått redusert med 35 mill. kroner.

POST 90 KAPITALINNSKUDD, NYTT INVESTERINGSSLESKAP (FORNYBAR AS)

Det foreslås bevilget kr 130 000 000 på post 90.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener at Fornybar AS skal bidra både til verdiskaping, nye arbeidsplasser og miljøvennlige løsninger. Disse medlemmer mener regjeringen legger opp til et for smalt mandat for selskapet. Disse medlemmer vil at Fornybar AS skal kunne dekke et større spenn av investeringer, fra idéfase til kommersialisering. Det vil gjøre at tapsavsetningene per krone kapital tilført fondet, kan reduseres. Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det ble foreslått at tilført fondskapital settes til 600 mill. kroner, med en uendret tapsavsetning.

2.4.25 Kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning (bevilgningen går i finanskomiteen)

POST 85 UTBYTTE

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 581,1 mill. kroner, hvorav 391,1 mill. kroner er utbytte fra Siva SF knyttet til salg gjennom Koksa Eiendom AS, 40 mill. kroner er knyttet til utbytte fra Flytoget, 50 mill. kroner er knyttet til utbytte fra Investinor og 100 mill. kroner er knyttet til utbytte fra Argentum Fondsinvesteringer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der bevilgningen ble foreslått økt med 581,1 mill. kroner, hvorav 391,1 mill. kroner er utbytte fra Siva SF knyttet til salg gjennom Koksa Eiendom AS, 40 mill. kroner er knyttet til utbytte fra Flytoget, 50 mill. kroner er knyttet til utbytte fra Investinor og 100 mill. kroner er knyttet til utbytte fra Argentum Fondsinvesteringer.

2.4.26 Omtale av anmodningsvedtak under rammeområde 9

Komiteen viser til at det flere steder i budsjettproposisjon Prop. 1 S (2017–2018) er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse ikke er å anse som Stortingets kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene, og således ikke kan erstatte den normale behandlingen gjennom den årlige stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak.

Komiteen viser til Innst. 285 S (2016–2017), der en samlet kontroll- og konstitusjonskomité i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak våren 2017 understreket viktigheten av at fagkomitéene i sine budsjettinn-

stillinger har en vurdering av hvorvidt anmodningsvedtakene er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

VEDTAK 496 (2013–2014) OFFENTLIG LØSNING MED INFORMASJON OM EIERE AV AKSJESELSKAPER

Komiteen viser til omtale fra regjeringen. Komiteen viser til at Stortinget ba om at løsningen skulle være på plass i løpet av 2015. Komiteen viser til at regjeringen nå vil legge frem lovendringer i løpet av denne stortings sesjonen. Komiteen vil understreke behovet for å sikre rask fremdrift i saken.

VEDTAK 108 (2016–2017) PUNKT 35, REGISTRERING AV FIRMAER OG SELSKAPER I NORGE UTEN FYSISK TILSTEDEVÆRELSE, ETTER MODELL FRA ESTLAND

Komiteen har merket seg omtalen og at regjeringen er i sluttfasen med å vurdere forslaget.

VEDTAK 218 (2015–2016) STYRKE KONKURRANSETILSYNETS INNSATS OVERFOR DAGLIGVAREMARKEDET

Komiteen merker seg regjeringens omtale av forslaget og at vedtaket anses som fulgt opp. Komiteen kan slutte seg til det, men vil likevel understreke at komiteen fortsatt er bekymret for konkurransesituasjonen i dagligvaremarkedet.

VEDTAK 108 (2016–2017) PUNKT 49, INNOVATIVE OG KLIMAVENNLIGE OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Komiteen har merket seg at det vil bli lagt frem en stortingsmelding om offentlige anskaffelser, og at temaet for anmodningsvedtaket blir behandlet der.

VEDTAK 447 (2016–2017) TRE SOM BYGGEMATERIALE VED OFFENTLIGE INNKJØP

Komiteen har merket seg at Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har fått i oppdrag å følge opp vedtaket. Komiteen har merket seg at regjeringen anser anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, mener regjeringen bør omtale tre som byggemateriale i den varslede stortingsmeldingen om offentlige anskaffelser.

VEDTAK 835 (2015–2016) OG VEDTAK 954 (2016–2017) RISIKOORDNING FOR OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Komiteen registrerer at regjeringen mener vedtakene er fulgt opp. Komiteen understreker at risikoordningen bør være gjenstand for omtale i den varslede stortingsmeldingen om offentlige anskaffelser.

VEDTAK 762 (2016–2017) STORTINGSMELDING OM HANDELSNÆRINGEN

Komiteen imøteser en stortingsmelding om handelsnæringen.

VEDTAK 951 (2016–2017) STORTINGSMELDING OM HELSEINDUSTRIEN

Komiteen imøteser en stortingsmelding om helseindustrien.

VEDTAK 952 (2016–2017) TILTAK FOR TETTERE KOBLING MELLOM DESIGN- OG MERKEVAREDRIVET INDUSTRI OG RÅVAREINDUSTRIEN

Komiteen viser til regjeringens omtale og tar denne til orientering.

VEDTAK 956 (2016–2017) GJENNOMGANG AV HANDLINGSROMMET FOR STATLIGE LÅNE- OG GARANTIORDNINGER

Komiteen viser til regjeringens omtale og tar denne til orientering.

VEDTAK 84 (2016–2017) STORTINGSMELDING OM SJØSIKKERHET OG KYSTBEREDSKAP

Komiteen imøteser en stortingsmelding om sjø sikkerhet og kystberedskap i løpet av 2018.

VEDTAK 1101 (2016–2017) NORSKE LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR I NORSK FARVANN OG PÅ NORSK SOKKEL

Komiteen viser til regjeringens omtale.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, mener en slik utredning må anlegges bredt og gi partene mulighet til å gi innspill underveis i utredningsarbeidet.

VEDTAK 720 (2016–2017) STRATEGI FOR UTVIDET TURISTSESONG

Komiteen har merket seg regjeringens omtale av saken, og imøteser strategien.

VEDTAK 723 (2016–2017) DIGITAL KOMPETANSE I REISELIVET

Komiteen har merket seg regjeringens omtale av saken og at man anser vedtaket som fulgt opp.

VEDTAK 32 (2016–2017) RADIOAKTIVT AVFALL

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken. Komiteen vil understreke at det haster å etablere en egen organisasjon for å håndtere dekommisjonering av de norske reaktorene og oppbevaring av radioaktivt avfall, og registrerer at regjeringen 5. desember 2017 besluttet å lokalisere denne til Halden.

VEDTAK 108 (2016–2017) TOPPINDUSTRISENTER

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken og tar denne til orientering.

VEDTAK 108 (2016–2017), PKT. 58 OG PUNKT 11, KONDEMNERING AV SKIP

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken og tar denne til orientering.

VEDTAK 108 (2016–2017) PUNKT 37

Komiteen viser til at det er nedsatt et utvalg som skal se på bedriftenes tilgang på kapital. Utvalget skal levere sin innstilling 1. mars 2018.

VEDTAK 219 (2015–2016) OG VEDTAK 92 (2016–2017) OG VEDTAK 93 (2016–2017) NASJONAL ROMSTRATEGI

Komiteen viser til regjeringens omtale og imøteser romstrategien. Komiteen legger til grunn at strategien skal behandles i Stortinget på egnet måte.

VEDTAK 457 (2015–2016) FORSKNINGSTOKT ANTARKTIS

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken og tar denne til orientering.

VEDTAK 574 (2015–2016) BESTANDSFORSKNING

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken og tar denne til orientering.

VEDTAK 637 (2015–2016) DATASENTRER

Komiteen viser til regjeringens omtale og imøteser strategien for grønne datasentre.

VEDTAK 91 (2016–2017) ESA-BIDRAG

Komiteen merker seg at vedtaket er fulgt opp.

VEDTAK 684 OG 690 OG 691 (2016–2017) KVINNELIGE GRÜNDERE

Komiteen merker seg regjeringens omtale og tar denne til orientering.

VEDTAK 841 (2016–2017) REGIONER OG INNOVASJON NORGE

Komiteen har merket seg regjeringens omtale og tar denne til orientering.

VEDTAK 155 (2016–2017) U-LANDSORDNING GIEK

Komiteen har merket seg regjeringens orientering om saken. Komiteen viser videre til at det ikke er fremmet en ny ordning.

VEDTAK 108 (2016–2017) ARGENTUM

Komiteen registrerer at vedtaket er fulgt opp.

VEDTAK 115 (2016–2017) INVESTERINGSFOND FOR NORDVEST-RUSSLAND

Komiteen har merket seg regjeringens orientering. Fondene skal slås sammen og mandatet skal endres. Komiteen registrerer at lokalisering ikke er avgjort.

3. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)

3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017-2018)
Utgifter			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter	402 230 000
	21	Spesielle driftsutgifter	10 700 000
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	67 800 000
919		Diverse fiskeriformål	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	29 300 000
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	22 100 000
	79	Tilskudd til informasjon om ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	840 000
		Sum utgifter rammeområde 10	534 870 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3917		Fiskeridirektoratet	
	1	Refusjoner og diverse inntekter	100 000
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 800 000
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling	4 500 000
	86	Forvaltningsanksjoner	1 000 000
		Sum inntekter rammeområde 10	23 400 000
		Netto rammeområde 10	511 470 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917 post 1	kap. 3917 post 1
kap. 917 post 21	kap. 3917 post 22

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917 post 22 og kap. 919 post, slik at summen av overskridelser under kap. 917 post 22, kap. 919 post 76 og kap. 923 post 22 tilsvarer merinntekter under kap. 5574 post 74.

3.2 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak av 4. desember 2017 er netto rammebeløp for rammeområde 10 satt til kr 512 694 000. Dette er 1 224 000 kroner mer enn regjeringen Solbergs forslag i Prop. 1 S (2017–2018).

3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner

3.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen har lagt frem et budsjett som tilrettelegger for et bærekraftig vel-

ferdssamfunn, flere i arbeid og økonomisk vekst. Fiske- og sjømatnæringen er en viktig verdiskapende sektor som er avhengig av gode rammevilkår for å vokse. Bærekraftig og forutsigbar vekst i næringen vil styrke norsk konkurransekraft og skape trygge arbeidsplasser, ikke minst langs kysten.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i februar 2017 la frem havstrategien Ny vekst stolt historie. Denne samler regjeringens satsing på de norske havnæringene. Disse medlemmer viser til at regjeringen i sitt forslag til budsjett følger opp strategien ved å foreslå en satsing på marin vekst gjennom høy kunnskap innenfor blant annet havbruk og nye marine arter. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen foreslår en satsing på støtte til marine og maritime demonstrasjons- og piloteringsprosjekter i tillegg til å videreføre tiltak som bidrar til økt kunnskaps- og teknologiflyt på tvers av havnæringene. Disse medlemmer viser til at regjeringen også foreslår et forskningstokt til Antarktis vinteren 2018–2019, og berømmer regjeringens ambisjon med hensyn til forsknings- og kunnskapsarbeid på området.

Disse medlemmer peker på at verdens økende befolkning vil øke etterspørselen etter mat, herunder sjømat. Derfor er det viktig at sjømatnæringen har rammebetingelser som styrker næringens internasjonale konkurransekraft. Norsk sjømatnæring har et godt utgangspunkt med tilgang til råstoff langs kysten og nærhet til et stort europeisk marked. Disse medlemmer viser til at regjeringen vil arbeide videre med en strategi for økt verdiskaping fra marint råstoff, rekruttering og helårslige arbeidsplasser i sjømatnæringen i 2018 – viktige bidrag til sjømatindustriens konkurransekraft. Disse medlemmer peker i så henseende på at regjeringen høsten 2015 la frem Meld. St. 10 (2015–2016) En konkurransekraftig sjømatindustri, med forslag til tiltak for omstilling og fremme av konkurransekraft og verdiskaping i sjømatnæringen.

Disse medlemmer viser til at Norge eksporterer om lag 95 pst. av all fisk norske fiskere tar opp av havet. Godt over halvparten selges til EU. Disse medlemmer viser til at regjeringen derfor legger stor vekt på arbeidet for å forbedre markedsadgangen til EU for norske sjømatprodukter. Arbeidet med frihandelsavtaler med land utenfor EU er også svært viktig. Disse medlemmer viser i så henseende til at regjeringen legger særlig vekt på arbeidet rettet mot nye markeder med vekstpotensial, som Sørøst-Asia.

Disse medlemmer viser til at for Norge som stor eksportør av sjømat er det svært viktig å kunne dokumentere mattrygghet, bærekraft, fiskehelse og kvalitet gjennom hele produksjonskjeden.

Disse medlemmer viser til viktigheten av å legge til rette for bærekraftig vekst innenfor havbruksnæringen. Den 15. oktober 2017 trådte et nytt produk-

sjonsreguleringsregime for havbruksnæringen i kraft. Det nye systemet for kapasitetsjusteringer gir havbruksnæringen sterke insentiver til å utvikle og ta i bruk teknologi og driftsformer som sikrer at det miljømessige fotavtrykket holdes innenfor akseptable rammer selv om produksjonsvolumet økes. Disse medlemmer peker på at regjeringen legger vekt på å ha en effektiv forvaltning av og tilsyn med det nye produksjonsreguleringsystemet. Disse medlemmer viser videre til at en viktig faktor for langsiktig utvikling av havbruksnæringen er tilgang til egnet areal til sjømatproduksjon, og at arealet som avsettes til dette formålet, utnyttes på best mulig måte.

Disse medlemmer viser til at havets ressurser og miljø er fundamentet for marin verdiskaping. Vitenskapelige råd og gode forvaltningsprinsipper er grunnlaget for at vi skal kunne realisere et høyt langtidsutbytte av bestandene i havet. Disse medlemmer viser til regjeringens oppfordring om at det må holdes god kontroll med utøvelsen av fiskeriene.

Disse medlemmer viser til at bevilgningene til ressursforskning har økt de siste årene, og at det er igangsatt et arbeid med å vurdere mulighetene for utvidet flerbestandsforvaltning.

Disse medlemmer viser til at regjeringen vil fortsette arbeidet med å utvikle et mer fleksibelt kvote- og tillatelsessystem tilpasset fiskerinæringens behov. Eidesen-utvalget la i 2016 frem forslag til hvordan kvotesystemet for fiskeriflåten skal se ut i fremtiden, og vurderte spørsmålet om ressursrente. Disse medlemmer viser til at Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp dette arbeidet videre i 2018.

Disse medlemmer viser til viktigheten av å prioritere arbeidet med bekjempelsen av ulovlig, urapportert og uregistrert fiske og annen fiskerikriminalitet.

3.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiets målsetting er at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon. For å nå dette målet må det satses i hele den marine verdikjeden, og man må videreføre mer av ressursene her i landet. Disse medlemmer vil satse på de naturgitte fortrinene som havet, fjordene og den lange kystlinjen gir, for å sikre verdiskaping og sysselsetting. Disse medlemmer peker på at sjømatnæringen har vært blant de virkelige store vekstnæringene i norsk økonomi de siste årene, men at potensialet er enda større. Næringslivet må ha stabile og langsiktige rammevilkår for å kunne investere for fremtida.

Disse medlemmer understreker betydningen av at havressurslova, deltakerloven og fiskesalslagslova ligger fast, og at disse også i fortsettelsen er selve grunnlaget og rammeverket for norsk fiskeripolitikk. For dis-

se medlemmer ligger også EØS- avtalen, som er viktig for å sikre markedsadgang, fast.

Disse medlemmer vil sikre en fiskereid flåte og at nasjonalitetskravet opprettholdes, at vi skal ha en variert flåtestruktur, og at fiskeressursene skal eies av fellesskapet.

Disse medlemmer peker på at for å bevare driftsgrunnlaget til evig tid, er det aller viktigste vi kan gjøre, å ta vare på havet gjennom bærekraftig forvaltning og å sikre at vi har rene hav. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor innsatsen mot marin forsøpling ble styrket.

Disse medlemmer mener kunnskap om ressursene er avgjørende for å øke verdiskapingen. Disse medlemmer mener bestandsforskningen må styrkes for å sikre en bærekraftig forvaltning av ressursene i havet. Stortinget har vedtatt at det må lages en opptrappingsplan for ressursforskning, og disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet fulgte opp dette i sitt alternative budsjett.

Disse medlemmer vil legge til rette for en bred og sterk bioøkonomi i Norge og mener det er behov for en målrettet satsing innen både grønn og blå sektor.

Gjennom økt forskning innen marin sektor vil disse medlemmer legge grunnlaget for nye verdikjeder og nye produkter basert på ressursene i havet. Disse medlemmer vektlegger betydningen av en sterk og lønnsom bearbeidingsindustri som en forutsetning for å lykkes. Arbeiderpartiet vil legge til rette for at det offentlige kan bidra til pilotering og demoanlegg innen havbruk, bl.a. gjennom økte rammer til miljøteknologiordningen.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i sitt alternative budsjett foreslo å etablere et nytt verdiskapingsprogram for havet i Innovasjon Norge. Det ble også foreslått en bevilgning på 25 mill. kroner til forskningssentre for havrommet etter modell av forskningssentre for miljøvennlig energi (FME), som i samarbeid med bedrifter skal tette gapet mellom forskning og næringsliv.

Disse medlemmer viser til at sjømatnæringen er avhengig av god infrastruktur rundt om i landet, og viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det sat-

ses betydelig på fiskerihavner og annen infrastruktur langs kysten.

Disse medlemmer mener Norge har mulighet til å utvikle en bærekraftig havbruksnæring som vil sikre økt verdiskaping og flere nye arbeidsplasser langs hele kysten og bidra til å løse den globale utfordringen med økt tilgang på proteinrik mat. Disse medlemmer vil at det foreslåtte verdiskapingsprogrammet på hav skal legge til rette for en utvikling basert på våre naturgitte fortrinn, en kunnskapsbasert forvaltning basert på bærekraft og økt videreføring i Norge.

Disse medlemmer ser behov for økt satsing på utvikling av fremtidens havbruksanlegg som fremmer fiskehelse og løser utfordringer med lus, rømning og miljøavtrykk, samt ivaretar vårt nasjonale ansvar for å sikre villaksen og sjøørreten. Tiltak må bygge opp under våre kompetansefortrinn, med samarbeid på tvers av sektorer som maritim, marin og leverandørindustrien. Disse medlemmer mener at vertskommunene må sikres stabile, forutsigbare inntekter for bruk av sjøareal og for å tilrettelegge for nytt areal for oppdrettsnæringen også når det ikke er vekst.

3.3.3 Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener fiskeri- og oppdrettsnæringen har et stort potensial for ytterligere vekst. Disse medlemmer er bekymret for det store kapitalbehovet som finnes i fiskerinæringen, og mener det må legges bedre til rette for ungdom som vil inn i næringen. Disse medlemmer ser positivt på at det nå legges til rette for vekst i oppdrettsnæringen. Det vil være nødvendig å sikre kommunene en større del av verdiskapingen fra oppdrett enn tilfellet er i dag, gjennom innføring av en produksjons- eller arealavgift.

Disse medlemmers satsing på fiskeri dekker en rekke politikkområder som skatt og avgift, økt satsing på infrastruktur og en økt satsing på regional utvikling.

Disse medlemmer viser til at partiet gjennom flere kutt i offentlig forvaltning signaliserer en klar vilje til å redusere byråkratiet, og mener dette vil tvinge frem forslag om forenklinger.

Disse medlemmer viser for øvrig til følgende konkrete endringsforslag i Senterpartiets alternative budsjett:

Tiltak	Bokført mill. kroner
Økt bestandsforskning	10,0
Tilskudd til velferdsstasjoner for fiskere	2,2
Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	2,1
Økt føringstilskudd, selfangsttilskudd og andre næringstiltak	15,0
Redusere byråkrati, Fiskeridirektoratet	-5,0
Sum rammeområde 10: Fiskeri	24,3

3.3.4 Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at fiskerinæringen er en av de viktigste næringene i Norge. Fiskeri er et av svarene på hva Norge skal leve av i framtiden. Riktig forvaltet kan fiskeri og havbruk være en fornybar næring som vil sikre verdiskaping og arbeidsplasser i evig tid. Derfor må vi sørge for at ressursene forvaltes bærekraftig og kommer fellesskapet og lokalsamfunnene til gode. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti har levert forslag om at disse prinsippene bør grunnlovfestes. Dette vil være et viktig grep for å sikre at dette kan bli en næring som kan komme alle til gode i generasjonene etter oss.

Dette medlem stiller seg undrende til regjeringens totale mangel på forståelse for potensialet som ligger i å utvikle kysten og fiskeriene. Siden Høyre- og Fremskrittsparti-regjeringen ble etablert i 2013, har den kuttet i tiltak for næringsutvikling langs kysten, avviklet Marint verdiskapingsprogram, fjernet en serie støtteordninger for fiskere og redusert støtten til kommunale fiskerihavnprosjekt. Fylkesbindingene for fiskekvoter har blitt endret, slik at kvotene samles på færre hender og flyttes sørover. Taket for fiskekvoter er hevet, og fiskeriministeren har åpnet for at selskaper kan eie fiskebåter, stikk i strid med deltakerloven, som er et fundament for å bidra til at fiskerinæringen kommer kystsamfunnene til gode. Dette medlem mener det er tydelig at regjeringen lytter mer til de store selskapene innen fiskeri og oppdrett enn til kystsamfunnene og de små aktørene.

Dette medlem viser til at regjeringen har foreslått å erstatte pliktsystemet med et system som overser intensjonen bak regelverket, som er kystsamfunnenes rett til å høste av ressursene. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti heller har foreslått en alternativ modell, hjemfallsmodellen, hvor kvotene trålerne har fått gjennom pliktsystemet, fases tilbake til kystflåten over tid.

Dette medlem viser til at Stortinget har bedt regjeringen innføre en produksjonsavgift på oppdrettsfisk. Dette medlem mener det er problematisk at regjeringen ikke har fulgt opp dette vedtaket i statsbudsjettet. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo en innføring av en slik produksjonsavgift fra og med 1. juli 2018, et forslag som vil kunne bidra til at kommunene med oppdrettsaktivitet vil kunne ta del i en større del av verdiskapingen fra næringen.

Dette medlem er svært kritisk til at regjeringen nå utvider konsesjonene for oppdrettsnæringen på en måte som tar lite hensyn til miljø, og i enkelte områder åpner for at hele 30 pst. av villaksbestanden kan dø før lyset blir rødt. Dette medlem mener at dette er en kortsiktig politikk, og at det er naturen og villaksen som vil tape på denne politikken.

3.3.5 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt forslag til statsbudsjett for 2018 foreslo at rammeområde 10 settes til kr 542 670 000, som er en økning på 31 200 000 kroner i forhold til regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige forslag til statsbudsjett for 2018 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2017–2018) og Tillegg 1. Konkrete endringer på rammeområde 10 i forhold til dette forslaget følger av omtale og tabeller under.

Dette medlem viser til at Norge, med sin lange kyststripe og fem ganger så mye hav som land, rår over store fornybare ressurser. Dersom ressursene utnyttes optimalt, er det potensial for en verdiskaping som kan være større og mer varig enn oljeinntektene. Med gode rammevilkår kan sjømatnæringene sikre vekst og inntektsgrunnlag langs hele kysten vår. Norge har innen fiskeri, havbruk og marin bioteknologi et stort konkurransefortrinn ut fra naturgitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner og gjennom målrettet forskning. Dette medlem vil utvikle en sjømatpolitikk som sikrer en konkurransedyktig og allsidig sjømatnæring.

Dette medlem mener det er en forutsetning at Norge gjennom en aktiv handelspolitikk får redusert sine handelshindringer, og at Norge får fri markedsadgang for sjømat til EU og de øvrige viktigste markedene på globalt plan. Norge har i dag ikke frihandel med noen av de 15 viktigste sjømatmarkedene. En slik friere markedsadgang vil være essensielt for økt verdiskaping i hele verdikjeden for sjømat. Regelverket innenfor alle deler av sjømatsektoren må forenkles og ha som hovedmål å sørge for miljøvennlig, bærekraftig forvaltning og lokal verdiskaping.

Dette medlem mener at fiskeressursene er en nasjonal ressurs og skal forvaltes nasjonalt.

Dette medlem er av den oppfatning at den tradisjonelle fiskerinæringen skal reguleres gjennom kvotebestemmelser, slik at langtidsbeskatningen ikke er større enn det økologisk bærekraftige. Det må reageres strengt på overtredelser og andre former for juks med disse kvotene. Norge må i internasjonale forhandlinger være en pådriver for å få et mer bærekraftig fiske. Fastsetting av kvoter må så langt som mulig bygge på økosystemforvaltning, slik at beskatning av én art ikke truer langtidsutbytte, fra andre arter. Internasjonale avtaler og effektiv kontroll må sikre den økologiske balansen i Barentshavet og Nordsjøen.

Dette medlem mener at det i større grad enn i dag må gjøres mer for å styrke arbeidet mot lakselus, og viser derfor til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått at Mattilsynets kontroll av lakselus styrkes under rammeområde 11. Dette medlem viser videre

til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått at Fiskeridirektoratets kontroll av lakselus styrkes med 10 mill. kroner. Dette medlem viser videre til forslag i Venstres alternative statsbudsjett under rammeområde 13 om en betydelig styrking av arbeidet med bevaring av villaksstammen.

Dette medlem mener at Norge innen fiskeri, havbruk og marin bioteknologi har et stort konkurransefortrinn ut fra naturgitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner, samt målrettet forskning. Norge har også et stort potensial for å produsere sunn og klimavennlig mat fra havet. Norge har alle forutsetninger for å øke den marine verdiskapingen. Dette medlem mener det skal skje gjennom en kombinasjon av vekst på bærekraftige premisser i fiske og oppdrett og en sterk satsing på nye framvoksende marine næringer, blant annet krill, økt algeproduksjon og foredling av tare til medisiner, kosmetikk og matvarer.

Dette medlem mener det er viktig med gode grunnkart også i kystnære områder, og viser i den sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et tilskudd på 4 mill. kroner til kartlegging av Sklinnabanken og Namdalskysten. Det vises til rammeområde 16 på Venstres alternative statsbudsjett for videre omtale.

Dette medlem viser til at det fortsatt er nødvendig med en høyt prioritert bestandsforskning. Ved en slik økt prioritering vil Norge kunne få et mer presist grunnlag for å fastsette kvoter og bedre ressursutnyttelse. Økt bestandsforskning vil også i fremtiden kunne skape økt vekst og verdiskaping for fiskerinæringen. Hvis man ser på den nåværende og potensielle totale

verdiskaping i fiskerinæringen, og den målrettede prioriteringen for å styrke bestandsforskningen, mener dette medlem at det fremdeles må skje en høyere prioritering av bestandsforskningen. I den sammenheng viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det ble tatt til orde for å styrke bestandsforskningen som et ledd i et «kunnskapsløft for havet» med 25 mill. kroner i 2018. Det vises til rammeområde 16 i Venstres alternative statsbudsjett for nærmere omtale av forslaget.

Dette medlem mener at satsing på føringstilskudd og et godt utbygd nett av mottaksstasjoner er avgjørende for å opprettholde en differensiert flåtestruktur. Uten dette vil det mange steder være umulig å være bosatt for yrkesfiskere med små båter, og det vil igjen føre til at verdifulle fiskeressurser ikke blir utnyttet. Dette medlem viser i denne sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble tatt til orde for at bevilgningene til «Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene» økes med 10 mill. kroner. Videre mener dette medlem at velferd for fiskere og sikkerhetsopplæring er viktig, og viser i denne sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å styrke bevilgningene med henholdsvis 2,2 mill. kroner og 2,1 mill. kroner til disse tiltakene.

Dette medlem mener rekruttering til sjømatnæringene er viktig, og viser derfor til Venstres alternative statsbudsjett under rammeområde 9 og forslaget om å styrke bevilgningen til «Sett Sjøbein» med 2,5 mill. kroner.

Samlet viser dette medlem til følgende konkrete endringsforslag i Venstres alternative budsjett under rammeområde 10, Fiskeri:

Tiltak	Bokført mill. kr.
Fiskeridirektoratet	10,0
Tilskudd til velferdsstasjoner, fiskere	2,2
Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	2,1
Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	6,9
Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	10,0
Sum rammeområde 10: Fiskeri	31,2

3.3.6 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti peker på at norsk fiskerinæring i generasjoner har vært en viktig næring som har stor betydning både for lokalsamfunnene langs kysten og for hele landets velferd. Ikke minst er fiskerinæringen en viktig verdiskaper og eksportnæring for Norge. Dette medlem mener det er gledelig at fiskeriforvaltningen som har vært ført under skiftende regjeringer, har gjort at fiskebestandene nå stort sett er høye.

Dette medlem viser til at sjømatnæringen er viktig både på grunn av den direkte innvirkningen og

ringvirkningene næringen har på lokalsamfunnene langs kysten, men også på grunn av rollen næringen har som en av de største verdiskapende næringene i Norge. Dette medlem viser til at norsk sjømat er en av våre viktigste eksportvarer, nest etter olje og gass, og at Norge eksporterer sjømat til omtrent 140 land. Dette medlem mener derfor det er avgjørende med stabile rammevilkår for å opprettholde lønnsomheten og øke internasjonale markedsandeler.

Dette medlem viser til at havressurslova, delta-kerloven og fiskesalslagslova er viktige pilarer for å forvalte felles fiskeriresurser, sikre at aktive norske fiskere

bosatt i kystkommuner har eierskap til fiskefartøy med tilhørende kvoter, og ivareta prinsippet om at fiskerisiden har siste ord ved fastsettelse av pris på fangst. Dette medlem mener kvotesystemet må opprettholdes for å sikre en langsiktig og bærekraftig avkastning.

Dette medlem mener videre at det bør være et mål at mer av fisken blir videreførdet i Norge, og viser til at frakt av fersk fisk til Østen for bearbeiding og retur til markedet i Europa er både miljømessig feil og dårlig for distriktsarbeidsplasser knyttet til næringen. Dette medlem understreker at det må reageres strengt mot dumping av fisk og uriktig rapportering, samtidig som man legger til rette for levering av bifangst. Straffereaksjonene for forsettlig ressurskriminalitet må skjerpes.

Dette medlem ønsker å styrke lønnsomheten i fiskerinæringen og sikre en fiskerinæring med forankring i distriktene.

Økt forståelse for næringskjedene i havet er en grunnstein for bærekraftig beskatning av fiskeressurser. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det ble foreslått 20 mill. kroner til bestandsforskningen i regi av Havforskningsinstituttet. Dette medlem mener dette vil gi bedre forståelse for hvordan høsting av ressurser i ett ledd av næringskjeden påvirker resten av kjeden, og gi bedre grunnlag for bærekraftig forvaltning og økt verdiskapning. Dette medlem mener havbruksnæringen er en viktig næring langs hele norskekysten og gir viktige distriktsarbeidsplasser.

Dette medlem viser til at bestander av villaks representerer betydelige verdier som næringsgrunnlag for rettighetshaverne og som grunnlag for turisme i en rekke lokalsamfunn. Villaksen er også en viktig kilde til rekreasjon og naturopplevelser. For oppdrettsnæringen utgjør livskraftige bestander av villaks både grunnlaget for dagens næring og en viktig genetisk ressurs for fremtidig utvikling.

Dette medlem mener at potensialet i havet er større enn bare fiskeri og havbruk, og at det ligger store verdier i høsting av et større spekter av ressurser i havet. Dette medlem mener det alltid må ligge et føre-var-prinsipp til grunn for slik høsting og fangst. Dette gjør at forskning og kunnskap er av den største betydning, og at ressurser må investeres i kunnskapsinnhenting. Dette medlem viser til at kysten og havet har evigvarende og fornybare ressurser i stort omfang som kan komme alle framtidige generasjoner til gode. Dette forutsetter at god forvaltning legges til grunn for all høsting av ressurser.

Dette medlem viser for øvrig til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og til at det er inngått en budsjettavtale med Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

3.3.7 Oppsummering av fraksjonenes primærforslag under rammeområde 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærforslag under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkepartis forslag på rammeområde 10 og de alternative budsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
Utgifter rammeområde 10 (i tusen kroner)							
917		Fiskeridirektoratet					
	1	Driftsutgifter	402 230	401 411 (-819)	402 23 0 (0)	397 230 (-5 000)	407 230 (+5 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	10 700	10 679 (-21)	10 700 (0)	10 700 (0)	10 700 (0)
	22	Fiskeriforskning og -overvåking	67 800	67 664 (-136)	67 800 (0)	77 800 (+10 000)	67 800 (0)
919		Diverse fiskeriformål					
	71	Tilskudd til velferdsstasjon for fiskere	0	2 200 (+2 200)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	71	Velferdsstasjoner for fiskere	0	0 (0)	0 (0)	2 200 (+2 200)	0 (0)
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 200 (+2 200)
	72	Sikkerhetsopplæring for fiskere	0	0 (0)	0 (0)	2 100 (+2 100)	0 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 100 (+2 100)
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskerierne	29 300	29 300 (0)	34 300 (+5 000)	44 300 (+15 000)	46 400 (+17 100)
	76	Tilskudd til fiskeriforskning	22 100	22 056 (-44)	22 100 (0)	22 100 (0)	22 100 (0)
Sum utgifter rammeområde 10			534 870	536 050 (+1 180)	539 870 (+5 000)	559 170 (+24 300)	561 270 (+26 400)

Inntekter rammeområde 10 (i tusen kroner)

3917	Fiskeridirektoratet						
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 800	17 765 (-35)	17 800 (0)	17 800 (0)	17 800 (0)
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling	4 500	4 491 (-9)	4 500 (0)	4 500 (0)	4 500 (0)
Sum inntekter rammeområde 10			23 400	23 356 (-44)	23 400 (0)	23 400 (0)	23 400 (0)
Sum netto rammeområde 10			511 470	512 694 (+1 224)	516 470 (+5 000)	535 770 (+24 300)	537 870 (+26 400)

3.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 10

Komiteen viser til behandlingen av Innst. 2 S (2017–2018) 4. desember 2017. Det vises videre til de respektive merknader i denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at det 22. november 2017 ble inngått avtale om statsbudsjettet for 2018 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

3.4.1 Kap. 917 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 480 730 000 på kap. 917.

Komiteen viser til at Fiskeridirektoratet er det sentrale rådgivende og utøvende forvaltningsorganet for fiskeri- og havbruksnæringen. Komiteen viser videre til at Fiskeridirektoratets overordnede mål er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Komiteen merker seg at de faglige oppgavene i Fiskeridirektoratet er fordelt på tre virksomhetsområder: havressursforvaltning, akvakulturforvaltning og marin arealforvaltning. Komiteen har også merket seg at antall årsverk brukt på de ulike virksomhetsområdene har endret seg fra 2010 og fram til 2016.

Komiteen merker seg videre at den nye organiseringen av Fiskeridirektoratet ble gjennomført i løpet av 2016, og at den nye organiseringen ikke har medført

færre ansatte, men at noen har fått endrede arbeidsoppgaver og/eller arbeidssted.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 402 230 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 10 700 000 på post 21.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen på denne posten med 5 mill. kroner. for å styrke pilotprosjektet for grønn teknologi på oppdrett i Hardangerfjorden.

POST 22 FISKERIFORSKNING OG -OVERVÅKNING, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 67 800 000 på post 22.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der bestandsforskningen ble foreslått styrket med 10 mill. kroner.

3.4.2 Kap. 3917 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 23 400 000 på kap. 3917.

POST 13 INNTEKTER VEDERLAG OPPDRETTSKONSESJONER

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 13.

Komiteen viser til det nye systemet for vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett som trådte i kraft 15. oktober 2017. Komiteen merker seg at regjeringen ikke har budsjettert med inntekter på denne posten.

3.4.3 Kap. 919 Diverse fiskeriformål

Det foreslås bevilget kr 54 140 000 på kap. 919.

Komiteen mener at Norge innen fiskeri, havbruk og marin bioteknologi har et stort konkurransefortrinn ut fra naturgitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner, samt målrettet forskning. Norge har et potensial for å produsere mer sunn og klimavennlig mat fra havet. Norge har alle forutsetninger for å øke den marine verdiskapningen. Komiteen mener det skal skje gjennom en kombinasjon av vekst på bærekraftige premisser i fiske og oppdrett og en sterk satsing på nye framvoksende marine næringer, blant annet krill, økt algeproduksjon og foredling av tare til medisiner, kosmetikk og matvarer.

Komiteen viser til at bevilgningen skal fordeles som erstatninger, tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, tilskudd til fiskeriforskning og tilskudd til informasjon om ressursforvaltning. Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å kutte tilskudd til velferdsstasjoner samt tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere.

POST 60 TILSKUDD TIL KOMMUNER OG FYLKESKOMMUNER

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 60.

Komiteen viser til behandlingen av stortingsmeldingen om vekst i havbruksnæringen, der et samlet storting gikk inn for opprettelsen av et havbruksfond. Stortinget slo også fast betydningen av forutsigbare og

langsiktige inntekter til kommunene for å sikre fremtidig areal til havbruksnæringen. Havbruksfondet ble opprettet 1. januar 2016. 80 pst. av innbetalinger fra kapasitetsvekst og nye konsesjoner skal tilfalle fondet. Fordelingsnøkkel på disse er 70 pst. til kommunene og 10 pst. til fylkeskommunene. 20 pst. tilfaller staten. Komiteen viser til at regjeringen nå har varslet vekst som vil tilføre havbruksfondet kapital til fordeling, og understreker at innbetalinger vedrørende kapasitetsvekst og konsesjoner som er kommet etter 1. januar 2016, tilfaller fondet og fordeles etter ovennevnte fordelingsnøkkel.

POST 71 TILSKUDD TIL VELFERDSSTASJONER

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 71.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen til tilskudd til velferdsstasjoner for fiskere økes med 2,2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til partienes alternative budsjetter, der tilskuddet til velferdsstasjoner ble foreslått opprettholdt.

POST 72 TILSKUDD TIL SIKKERHETSOPPLÆRING AV FISKERE

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 72.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at fiskerinæringen skiller seg ut som en av de mest ulykkesutsatte næringene, og mener at sjøsikkerhet er viktig. Disse medlemmer viser til at det neste år ikke bevilges penger til sikkerhetsopplæringen av fiskere, noe som spesielt kan ramme unge som skal inn i næringen. I 2016 var 29 pst. av deltakerne under 22 år.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er usikre på konsekvensene dette vil ha for rekruttering av unge fiskere og for sjøsikkerheten, og vil følge utviklingen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til partienes alternative budsjetter, der tilskuddet til sikkerhetsopplæring for fiskere ble foreslått opprettholdt.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er viktig med gode grunnkart også i kystnære områder, og viser i den sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått et tilskudd på 4 mill. kroner til kartlegging av Sklinnabanken og Namdals-

kysten. Det vises til rammeområde 16 på Venstres alternative statsbudsjett for videre omtale.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor tilskuddet ble foreslått opprettholdt, men at Kristelig Folkeparti ikke fikk gjennomslag for dette i forhandlingene.

POST 75 TILSKUDD TIL NÆRINGSTILTAK I FISKERIENE, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 29 300 000 på post 75.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener at satsingen på føringstilskudd og et godt utbygd nett av mottaksstasjoner er avgjørende for å opprettholde en variert flåtestruktur. Uten dette vil det mange steder være umulig å være bosatt som yrkesfiskere med små båter, og det vil igjen føre til at verdifulle fiskeressurser ikke blir utnyttet. I mange år har det vært en utvikling mot stadig færre fiskebedrifter. Disse medlemmer frykter at denne trenden vil fortsette, og for å snu utviklingen er føringstilskudd særdeles viktig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative budsjett, der det ble foreslått å øke føringstilskuddet med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der tilskudd til næringstiltak i fiskeriene ble foreslått økt med 15 mill. kroner. Dette vil gi rom for å styrke føringstilskuddet samt å øke støtten til selfangst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo å reversere regjeringens forslag til kutt på denne posten på 7,1 mill. kroner, samtidig som det ble foreslått å øke bevilgningen med ytterligere 10 mill. kroner for å opprette et verdiskapingsprogram for fisk. Formålet med programmet er å bidra til utvikling av flere kvalitetsprodukter, økt verdiskaping og mer bearbeiding av fisk på land i Norge.

POST 76 TILSKUDD TIL FISKERIFORSKNING, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 22 100 000 på post 76.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

3.4.4 Kap. 923 Havforskningsinstituttet (bevilgningen går i utdannings- og forskningskomiteen)

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor bevilgningen ble foreslått økt med 20 mill. kroner.

POST 22 FISKERIFORSKNING OG -OVERVÅKNING, KAN OVERFØRES

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 10 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor bevilgningen ble foreslått økt med 10 mill. kroner.

3.4.5 Kap. 928 Annen marin forskning og utvikling (bevilgningen går i utdannings- og forskningskomiteen)

POST 72 TILSKUDD TIL NOFIMA

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen reduseres med 5 mill. kroner.

3.4.6 Omtale av anmodningsvedtak under rammeområde 10

Komiteen viser til at det flere steder i budsjettproposisjon Prop. 1 S (2017–2018), er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse ikke er å anse som Stortingets kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene og således ikke kan erstatte den normale behandlingen gjennom den årlige stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak.

Komiteen viser til Innst. 285 S (2016–2017), der en samlet kontroll- og konstitusjonskomité i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak våren 2017 understreket viktigheten av at fagkomiteene i sine budsjettinnstillinger gjør en vurdering av hvorvidt anmodningsvedtakene er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

VEDTAK 919 (2015–2016) OG VEDTAK 727 (2016–2017)
IMPLEMENTERE FORSLAGENE FRA FISKARLAGET – «INSTRUKSSA-
KEN»

Komiteen registrerer at vedtaket er fulgt opp.

VEDTAK 119 (2016–2017) UNGDOM OG REKRUTTERING I FIS-
KERI

Komiteen viser til regjeringens omtale og tar
denne til orientering.

VEDTAK 451 (2016–2017) KONGEKRABBE MÅSØY

Komiteen registrerer at vedtaket er fulgt opp.

VEDTAK 452 (2016–2017) KONGEKRABBESISKE OG AKTIVITETS-
KRAV

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken
og tar denne til orientering.

VEDTAK 566 (2016–2017) MORATORIUM FOR BUNNTRÅLING

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken
og tar denne til orientering.

VEDTAK 856 (2016–2017) TROFÉFISKE

Komiteen registrerer at vedtaket er fulgt opp.

VEDTAK 679 (2014–2015) UTSLIPPSMODELL

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken
og tar denne til orientering.

VEDTAK 508 (2015–2016) INNLANDSOPPDRETT

Komiteen viser til regjeringens omtale av saken
og imøteser tiltaksplanen.

VEDTAK 568 (2015–2016) OG VEDTAK 154 (2016–2017)
SVALBARD

Komiteen imøteser regjeringens oppfølging av
anmodningsvedtakene i revidert nasjonalbudsjett
2018.

VEDTAK 571 OG VEDTAK 575 (2015–2016) HELÅRS ARBEIDS-
PLASSER OG REKRUTTERING I FISKERIENE

Komiteen viser til regjeringens omtale og imøte-
ser strategien.

VEDTAK 576 (2015–2016) RESTRÅSTOFF/BIPRODUKT

Komiteen viser til regjeringens omtale og imøte-
ser den varslede strategien.

VEDTAK 121 (2016–2017), VEDTAK 123 (2016–2017) OG
VEDTAK 857 (2016–2017) RUND FISK

Komiteen viser til at det er dialog mellom Nær-
rings- og fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet,
og imøteser den varslede tilbakemeldingen i saken.

4. Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)

4.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
Utgifter			
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Driftsutgifter	163 279 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 555 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	292 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinær- instituttet	97 252 000
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter	1 348 935 000
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 492 000
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bio-økonomi.....	235 921 000
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 268 000
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)	7 068 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	24 596 000
1142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsutgifter	222 365 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 312 000
	50	Arealressurskart	7 658 000
	60	Tilskudd til veterinærdekning	146 373 000
	70	Tilskudd til fjellstuer	819 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	4 460 000
	72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	452 000
	73	Tilskudd til erstatninger mv. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt.....	1 000 000
	80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	500 000
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	156 000 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 530 000
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	92 300 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	48 899 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 500 000
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond.....	1 123 553 000
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	317 809 000
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	43 000 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 483 204 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 361 247 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	256 880 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 504 800 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen	
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet.....	32 800 000
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 500 000
	75	Kostnadsenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	76 700 000
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	2 600 000
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver.	14 293 000
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger.....	10 212 000
		Sum utgifter rammeområde 11	17 893 954 000

Inntekter

Inntekter under departementene

4100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Refusjoner m.m.	120 000
	30	Husleie	926 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
4115		Mattilsynet	
	1	Gebyr m.m.....	196 174 000
	2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.....	5 799 000
4136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi.....	20 643 000
4142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.....	42 279 000
		Sum inntekter rammeområde 11	265 941 000
		Netto rammeområde 11	17 628 013 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelsen	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger	59,3 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket	95,0 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan selge innkjøpt og opprinnelig stats-eiendom for inntil 25 mill. kroner.

VI

Avtale om kjøp

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan inngå avtale om kjøp av Giesesalt for en periode på inntil seks år.

4.2 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak av 4. desember 2017 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til kr 17 710 275 000. Dette er 82 262 000 kroner mer enn framlegget fra regjeringen Solberg i Prop. 1 S (2017–2018).

4.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner

4.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringens forslag til budsjett for 2018 legger til rette for økonomisk vekst, flere i jobb og et bærekraftig velferdssamfunn.

Disse medlemmer viser til at regjeringen gjennom de fire siste årene har foretatt et taktskifte i norsk landbrukspolitikk. Det legges til rette for økt matproduksjon blant annet ved å øke konsesjonsgrenser, produksjonskvoter og slaktetilskudd og ved at bønder i større grad skal få utnyttet gårdens samlede ressurser. De fire siste jordbruksoppgjørene har lagt til rette for flere forenklinger i landbruket. Siden regjeringsskiftet i 2013 har jordbruket hatt en solid inntektsvekst, og vi har sett en økning i matproduksjonen i Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringen vil legge til rette for landbruk over hele landet og gi bonden større frihet til å være selvstendig næringsdrivende. Disse medlemmer peker på at regjeringen har som mål å øke og effektivisere norsk matproduksjon og legge til rette for at næringen kan utvikle seg. Jordbruksmeldingen, Meld. St. 11 (2016–2017) Endring og utvikling – en fremtidsrettet jordbruksproduksjon, som regjeringen la frem vinteren 2016, legger opp til en enklere virkemiddelstruktur, færre offentlige inngrep, økt konkurranse og en mer markedsrettet og forbrukerstyrt produksjon.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har lagt stor vekt på forenkling og målretting av virkemidlene, slik at de samlet bidrar til økt matproduksjon og verdiskaping. Det er viktig og riktig å legge til rette for en moderne og ressurseffektiv matproduksjon bygd på strenge krav til mattrygghet. God dyrehelse og god dyrevelferd er viktig for produksjon av trygg mat og for omdømmet til norsk matproduksjon. Det er et konkurransefortrinn både i hjemmemarkedet og for norsk eksport av landbruksvarer. Disse medlemmer peker på at antibiotikaresistens er et betydelig og voksende globalt problem som medfører store belastninger på helsevesenet og mange dødsfall. Disse medlemmer peker på at regjeringen har stor oppmerksomhet knyttet til denne problemstillingen, og viser for øvrig til at regjeringen har vedtatt en nasjonal strategi mot antibiotikaresistens for 2015–2020.

Disse medlemmer viser til at den norske maten er blant verdens tryggeste og norsk dyrehelse blant verdens beste, og peker på at det er en verdi som regjeringen har lagt vekt på å videreføre. Det er blant annet gjort en vesentlig innsats for å kartlegge og stoppe spredningen av hjortedyrsykdommen Chronic Wasting Disease (CWD).

Disse medlemmer viser til viktigheten av å legge til rette for en optimal utnyttelse av skogressursene.

Skognæringen vil være viktig for å skape nye arbeidsplasser og verdiskaping i tiden som kommer. Disse medlemmer peker på at regjeringen siden den tiltrådte, har satset stort på tiltak som kan bidra til å styrke konkurransekraften til norsk skog- og trenæring. Dette er fulgt opp i Meld. St. 6 (2016–2017) Verdier og vekst – Konkurransedyktig skog- og trenæring, som ble lagt frem høsten 2016. Disse medlemmer viser til at regjeringen har lagt opp til et temposkifte i moderniseringen av infrastrukturen gjennom blant annet økt tilskudd til skogsbilveier og tømmerkaier, og økt investeringene til offentlige veier og jernbane. Disse medlemmer viser til at forbedret infrastruktur i skogbruket vil ha høy prioritet også i 2018.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har prioritert arbeidet med reindriftsnæringen, og innrapporterte tall viser nå at reintallet er på fastsatt nivå. For første gang på 25 år la regjeringen våren 2017 frem en stortingsmelding om reindriftsnæringen, Meld. St. 32 (2016–2017) Reindrift. Lang tradisjon – unike muligheter, der hovedfokuset var økologisk drift og økt produksjon som danner grunnlaget for utvikling i sektoren. Disse medlemmer peker på viktigheten av å sikre grunnlaget for den unike næringen som reindrift er.

Disse medlemmer viser til viktigheten av at norsk landbrukspolitikk legger til rette for vekst og utvikling, uavhengig av størrelsen på gårdsbruket, og bidrar til at landbruksgründere skal kunne utnytte det totale ressursgrunnlaget i inn- og utmark på landbrukseiendommen. I så henseende viser disse medlemmer til regjeringens satsing på gårdbrukernes mulighet til å utnytte hele gårdens ressurser.

Disse medlemmer viser til at innovasjon, forskning og kompetanse er nødvendig for å nå målet om økt bærekraftig produksjon av tilstrekkelig og trygg mat og som gir grunnlag for næringsutvikling og økt verdiskaping. Ny kunnskap og tett kobling mellom næringsliv og forskning skal bidra til et mer lønnsomt og klimavennlig landbruk.

Disse medlemmer ønsker også at flere som begår kriminalitet mot dyr, skal straffes for dette, og setter pris på at regjeringen har utvidet dyrepolitioordningen slik at den nå omfatter Sør-Trøndelag, Rogaland og Østfold. Gjennom budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre har denne ordningen for øvrig blitt ytterligere styrket.

4.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil ha et sterkt og bærekraftig landbruk over hele landet. Disse medlemmer vil øke verdiskapingen og matvareproduksjonen i landbruket. Bærebjelkene som ligger i jordbruksavtalen – importvernet, eienomslovgivningen og markedsordningene – har tjent oss godt og skal ligge fast. Det norske landbruket er i dag

mangfoldig, med en variert bruksstruktur. Disse medlemmer vil bevare og videreutvikle dette kjennetegnet ved norsk landbruk. Konesjonsbestemmelser, bo- og driveplikt og prisregulering skal sikre det.

Disse medlemmer vil legge til rette for at flere velger å etablere seg i landbruket, og gjøre det mer attraktivt å ta i bruk nedlagte gårder. Landbruk over hele landet forutsetter et sterkt importvern som grunnlag for å øke matproduksjonen basert på norske ressurser. Disse medlemmer viser til at melkeproduksjonen er en viktig produksjon for å opprettholde et variert driftsstruktur også på mer marginale områder. Disse medlemmer mener det påhviler regjeringen et særskilt ansvar for å sikre et godt grunnlag for fortsatt variert melkeproduksjon også der hvor produksjonen er mer marginal i forbindelse med at eksportstøtten fases ut.

Disse medlemmer mener klimaendringer også må møtes med investeringer i Norge som kan forberede jordbruket på utfordringene som kommer. Disse medlemmer viser til at hovedmålet for den norske jordbrukspolitikken er å øke norsk matproduksjon med grunnlag i norske ressurser. Økt bruk av uutnyttede beiteressurser er et bidrag til dette. Et styrket jordvern, blant annet ved å utvikle positive virkemidler for å få kommuner til å planlegge med minst mulig omdisponering av god matjord, er viktig.

Disse medlemmer vil satse på klyngene innenfor den grønne bioøkonomien, inkludert forskning, utvikling og kommersialisering. Disse medlemmer vil gå inn for en styrt avvikling av pelsdyrnæringen og innføre kompenserende tiltak i en overgangsperiode.

Disse medlemmer vil foredle mer av råvarene fra landbruket, få på plass en helhetlig plan med klare mål for økologisk landbruk og gjøre norsk mat enda tryggere ved å stille strenge krav til antibiotikabruk, merking, sporbarhet og beredskap.

Disse medlemmer vil innføre lov om god handelsskikk, som regulerer forhandlingene mellom dagligvarekjedene og leverandørene. Målet er å gi forbrukerne bedre utvalg, tilgjengelighet og kvalitet, lavere priser og rettferdig behandling av matprodusentene.

Disse medlemmer vil utvikle strategier for produktutvikling og forsterke innsatsen mot matkasting gjennom samarbeid med matbransjen, etablering av matsentraler og informasjonsarbeid, og starte arbeidet med hensiktsmessig lovgivning (en matkastelov) for å sikre at butikker og restauranter ikke kaster spisbar mat, men blant annet distribuerer denne til samfunnsmessige formål.

SKOGBRUK

Disse medlemmer viser til at Norge har store skogsområder som ikke utnyttes. Her ligger det et betydelig potensial for økt verdiskaping som samtidig bidrar

til bedre bærekraft. En mer offensiv politikk for å ta i bruk mer av skogens ressurser er derfor både god næringspolitikk, god distriktspolitikk og god klimapolitikk. Skognæringens vilkår må være forutsigbare, og skogressursene må bli mer tilgjengelige for å brukes industrielt. Det krever blant annet gode logistikk- og transportløsninger. Ny teknologi, forskning og innovasjon er også avgjørende. Offentlige anskaffelser bør brukes til å etablere nye markeder for skog- og treprodukter i Norge.

Disse medlemmer vil forvalte skogressursene slik at vi får økt avvirking og industriell verdiskaping, etablere flere pilot- og demoanlegg basert på skogen som råstoffkilde og sikre strategisk eierskap og risikokapital i skogsindustrien gjennom blant annet Investinor. Disse medlemmer vil gjøre det lettere å ta ut og transportere tømmer til industrielle formål, øke satsingen på teknologiutvikling og flere industrielle muligheter gjennom skogbaserte kompetansemiljøer, og utvikle rammebetingelser og tiltak som fremmer økt bruk av fornybare ressurser. Disse medlemmer vil stimulere til økt bruk av tre i nybygg.

BIOØKONOMI

Disse medlemmer viser til at Norge ligger i front når det gjelder å utnytte biobaserte ressurser fra jord, skog og hav. Disse medlemmer vil legge til rette for en sterkere satsing på dette, blant annet ved å videreutvikle eksisterende kompetansemiljøer og ved å legge til rette for nye klynger av bedrifter og forskningsmiljøer. Disse medlemmer vil styrke norske kompetansemiljøer som ligger i front i utnyttelsen av biobaserte ressurser, og utdanningsløpet ved universiteter og høyskoler innen biobaserte næringer. Disse medlemmer vil støtte forskning og innovasjon for utvikling av nye produkter og lønnsomme verdikjeder basert på bioråstoff, vurdere produksjonskontrakter for produksjon av bærekraftig drivstoff i Norge og opprette verdiskapingsprogrammer der virkemiddelapparatet jobber på tvers mot målrettede bioøkonomisatsinger. Disse medlemmer vil også opprette en ordning med forskningssentre for bioøkonomi etter modell av forskningssentre for miljøvennlig energi.

Disse medlemmer viser til at regjeringen må følge opp med tiltak særlig for melkeprodusenter for å sikre avsetning for melken i forbindelse med at eksportstøtten fases ut.

Disse medlemmer viser til opplysningskontorenes rolle for norsk landbruk og at opplysningskontorene er finansiert av omsetningsavgiften. Den årlige kostnaden på rundt 100 mill. kroner går til fradrag i jordbrukets inntekter. Disse medlemmer viser til at opplysningskontorene er et viktig markedsbalanseringsinstrument, og omsetningsrådet skal kunne velge

hvordan omsetningsavgiften best skal anvendes for å nå formålene i omsetningsloven.

4.3.3 Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil satse aktivt på norsk landbruk. Disse medlemmer vil føre en politikk for å bygge opp virkemidlene i jordbrukspolitikken. Norsk matproduksjon er blant annet viktig for verdiskaping og arbeidsplasser, for beredskapen og for matvaresikkerheten.

Disse medlemmer er bekymret for den gradvise demonteringen og liberaliseringen av jordbrukspolitikken som har pågått siden 2014.

Disse medlemmer vil føre en politikk for økt matproduksjon og økt verdiskaping både i landbruket og tilhørende industri. Skal man nå disse målene, må bondens inntektsmuligheter bedres. Det gjøres gjennom et sterkt tollvern, effektive virkemidler for markedsbalansering, mer forskning og jordbruksoppgjør som sikrer optimisme i og rekruttering til næringen.

Det vises for øvrig til følgende konkrete endringsforslag i Senterpartiets alternative statsbudsjett:

Tiltak	Bokført mill. kroner
Tiltak mot antibiotikaresistens	20,0
Mattilsynet, ekstraordinære utgifter ifm. skrantesyke	20,0
Nibio	20,0
Støtte til organisasjoner	35,0
Støtte til hestesenter	1,2
Konkurranserefremmende tiltak i meierisektoren	140,0
Omstillingsmidler til melkebruk	150,0
Beredskapslagring av korn	10,0
Tiltak jordvernstrategi	10,0
Utviklingsfondet for skogbruk	7,0
Tømmerkaier og skogsbilveier	28,0
Klimatiltak i skogbruket	15,0
Investeringsmidler jordbruk	100,0
Støtte til fjellstyrene	5,0
Redusere byråkrati, Landbruks- og matdepartementet	-5,0
Redusere byråkrati, Mattilsynet	-12,0
Sum rammeområde 11: Landbruk	544,2

4.3.4 Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til jordbruksoppjøret og det alternative forslaget fra Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Arbeiderpartiet.

Dette medlem mener at all matjord må holdes i hevd og dyrkes i hele landet. I en usikker verdenssituasjon er det viktig at Norge tar mål av seg til å bli mer selvberget, både i mat- og fôrproduksjon. Sosialistisk Venstreparti vil derfor ha et landbruk spredt over hele landet, der maten produseres basert på norske arealressurser.

Dette medlem mener at inntekt er det viktigste virkemiddelet for å sikre flere av målene for jordbruket, som rekruttering, investeringer og økt norsk matproduksjon. Dette medlem mener at utøvere i jordbruket, som selvstendig næringsdrivende, skal ha muligheter til samme inntektsutvikling som andre i samfunnet.

Dette medlem går imot regjeringens politikk for et mer sentralisert landbruk som legger til rette for de største brukene. Denne politikken svekker muligheten

til å ta jorda i hele landet i bruk. Dette medlem vil snu denne utviklingen og ta til orde for en tydeligere strukturprofil på politikken, med et øvre tak for hvor mange dyr per bruk en kan få tilskudd for. Dette medlem mener at et driftsvansketilskudd kan bidra til at mer av det tungdrevne arealet fortsatt kan tas i bruk.

Dette medlem er bekymret over at forbruket av kraftfôr stadig øker. Dette medlem mener at den store og økende importen av proteinråvarer til kraftfôrproduksjonen må begrenses ut fra hensynet til norske jordbruksarealer.

Dette medlem viser til at artikkel 19-forhandlingene og utfasing av eksportsubsidiene gir mer krevende forutsetninger for å produsere mat. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslår en kompensasjon for landbruket for å sørge for at det fortsatt blir produsert mat over hele landet.

Dette medlem viser til at skognæringen er en viktig del av framtidens industri i Norge. Gjennom kunnskap og teknologi kan man bruke hele treet til å skape

høyverdige industriprodukter. Det som kan lages av olje, slik som plastprodukter, kan også lages av tre. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett styrker programmet for bioøkonomi, med forutsetning om at en vesentlig del av programmet skal gå til skognæringa. Dette medlem mener at økt verdiskaping basert på skogbruk må balanseres mot hensynet til vern av sårbar natur. Den viktigste grunnen til tap av artsmangfold er nedbygging av uberørt natur. Virkemiddelapparatet kan derfor ikke oppfordre til at den siste resten av uberørt natur bygges ned.

4.3.5 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt forslag til statsbudsjett for 2018 foreslo at rammeområde 11 settes til kr 17 609 013 000, som er en reduksjon på 19 000 000 kroner i forhold til regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at Venstres helhetlige forslag til statsbudsjett for 2018 tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2017–2018). Konkrete endringer på rammeområde 11 i forhold til dette forslaget følger av omtale og tabeller under.

Dette medlem mener at jordbruk er en langsiktig næring som krever langsiktige og stabile rammevilkår. Det skal være lønnsomt å produsere mat i Norge. Det skal være et aktivt jordbruk over hele landet for å sikre trygg matproduksjon. Jordbruket skal sikre trygg mat gjennom god plante- og dyrehelse og dyrevelferd. Videre er det et mål for dette medlem at det er jordbruk over hele landet. Bruk av jorda til å produsere mat er jordvern, og dette medlem ønsker å hindre irreversible endringer av matjord.

Dette medlem mener jordbruket skal styrke sysselsetting og bosetting over hele landet og utnytte de naturgitte fortrinn Norge har. Det må tilrettelegges for et differensiert landbruk med variert bruksstruktur, og rekrutteringen må styrkes. Dette medlem ønsker at investeringsvirkemidlene brukes bevisst for å bidra til at det er et differensiert jordbruk og husdyr over hele landet.

Dette medlem mener det skal være et mål at jordbruket skal øke verdiskapingen ved produksjon tilpasset klima, miljø og forbruk. Utdanning, rådgivning og forskning må styrkes og tilpasses klimaendringer, teknologiutvikling og økt kunnskap. De fortrinn norsk avl, lavt forbruk av antibiotika og plantevernmidler, god dyrehelse og dyrevelferd og produksjon i små enheter gir, må kunne bidra til økt verdiskaping.

Dette medlem mener det må være en åpen og transparent markedsbalansering og produksjonsregulering slik at det er forståelse og aksept for at de skal virke etter hensikten. Dette medlem ønsker forenklingstiltak av alle typer for næringsdrivende, men for-

enklinger i jordbruket må ikke gå på bekostning av formålet med ordningene. Dette medlem viser til at den satsingen som ble startet under Venstres statsråd Lars Sponheim for å styrke produksjon og foredling av lokalmat, har virket. Synergien mellom reiseliv, matkultur, helse, omsorg og øvrig entreprenørvirksomhet og jordbruket bør forsterkes videre. Norge er en matnasjon med unike råvarer, dyktige yrkesutøvere og gründere.

Dette medlem vil at norsk jordbruk skal være bærekraftig og basert på en økt bruk av de biologiske ressursene og en helhetlig forvaltning av naturen og arealressursene. Jordbruket skal sikre naturmangfoldet i kulturlandskapet gjennom fornuftig bruk og kunnskapsbasert forvaltning. Det må føres en klimapolitikk hvor distrikts- og landbrukspolitiske målsettinger ivaretas basert på kunnskap og målbare tiltak, og forurensningen fra jordbruket må reduseres.

Dette medlem mener at landbruket har en viktig plass i framtidens Norge. Derfor vil Venstre ha et innovativt, bærekraftig og miljøvennlig landbruk. Norsk landbruk er avgjørende for å sikre bosetting i hele landet, biologisk mangfold, kulturlandskap og trygg matproduksjon.

Dette medlem viser til regjeringens forslag om å avvike tilskuddet til økt bruk av tre som en del av verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket. Som en del av det grønne skiftet og i innsatsen for å skape bedre rammevilkår for innovasjon, økt sysselsetting og økt eksport innenfor bruk av skogens ressurser, viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, der tiltaket ble foreslått videreført med 25 mill. kroner i 2018.

Dette medlem viser til at det er dyrevelferdsmessige utfordringer i norsk pelsdyrnæring. Dette medlem mener derfor at Norge bør avvike sin pelsdyrnæring. Som et ledd i en slik norsk avvikling viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått en omstillingsstøtte på 15 mill. kroner for bønder som driver med pelsdyroppdrett. Tilskuddet ble foreslått innført fra og med neste jordbruksavtaleperiode. En slik omstillingsstøtte ble foreslått finansiert ved å fjerne subsidiene til avløserordningen i pelsdyrnæringen på 15 mill. kroner. Videre foreslo dette medlem å fjerne tilskuddet til dyrevelferd for mink på 2 mill. kroner.

Dette medlem vil ha en forsterket satsing på forskning på økologisk landbruk og matproduksjon. Dette medlem viser i så måte til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å innføre ekstra skattefradrag for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon.

Dette medlem viser videre til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke bevilgningen til prøveprosjektene med dyrepoliti ved å utvide ordningen med to enheter – én i Innlandet (Hedmark) og én i Finnmark. Dette medlem mener dette vil styrke

myndighetenes muligheter til å lykkes i arbeidet med å sikre dyrevelferden. Dette medlem ønsker også å vise til Venstres alternative statsbudsjetts forslag om å bevilge ytterligere 2,0 mill. kroner til oppfølging hos Mattilsynet og 4 mill. kroner til politiet under rammeområde 5.

Dette medlem viser også til Venstres alternative statsbudsjett og forslag om å øke bevilgningene til de to hestesentrene Norsk Fjordhestsenter i Nordfjordeid og Nord-Norsk hestesenter i Målselv med 1,5 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til utfordringen med lus i norsk oppdrettsnæring og Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å styrke Mattilsynets arbeid mot lus med 10 mill. kroner.

Dette medlem mener at frivillighetssektoren i Norge gir et viktig bidrag til norsk landbruks- og matkultur. Dette medlem er derfor svært kritisk til at re-

gjeringsen foreslår å avvikle hele støtteordningen til frivillige organisasjoner som i en årrekke har eksistert over Landbruks- og matdepartementets budsjett. Dette medlem ønsker i den sammenheng å vise til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å videreføre støtten i 2018 på samme nivå som i 2017, noe som medfører en foreslått reversering på 30,5 mill. kroner.

Videre mener dette medlem at arbeidet med matglede og matkultur bør styrkes, og viser i den sammenheng til Venstres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å bevilge 2 mill. kroner til de nye matkultursentrene for barn og unge som er under etablering i Bru-munddal og i Kristiansand.

Samlet viser dette medlem til følgende konkrete endringsforslag i Venstres alternative budsjett under rammeområde 11, Landbruk:

Tiltak	Bokført mill. kr.
Styrking av Mattilsynet	10,0
Dyrepoliti, to nye enheter	2,0
Støtte til organisasjoner	30,5
Støtte til nye matkultursentre for barn	2,0
Støtte til hestesenter	1,5
Verdiskapingsprogrammet for tre	25,0
Omstillingsstøtte, pelsdyr	15,0
Reduksjon av tilskudd til bygging av skogsbilveier	-76,0
Dyrevelferdsprogram for mink	-2,0
Halvere tilskudd til eksportstøtte til bearbejdede varer	-12,0
Fjerning av subsidier til avløserordningen i pelsdyrnæringen	-15,0
Sum rammeområde 11: Landbruk	-19,0

4.3.6 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti peker på at det er tre mål som er viktige for Kristelig Folkeparti i utformingen av landbrukspolitikken: Økt matproduksjon, landbruk i hele landet og økt rekruttering. Flere av disse målene er overlappende og har i stor grad felles løsninger. Den viktigste forutsetningen for økt matproduksjon er å ta i bruk alle tilgjengelige ressurser i hele landet. Den viktigste forutsetningen for at alle tilgjengelige ressurser i hele landet tas i bruk, er å legge til rette for lønnsom drift i hele landet, noe som også fordrer tilretteleggelse for variert bruksstruktur. Økt lønnsomhet er også den viktigste forutsetningen for økt rekruttering.

Dette medlem viser til at store deler av rammeområde 11 er bundet opp av jordbruksforhandlingene. Dette medlem vil videreføre prinsippet om at det hvert år er et hovedoppgjør i landbrukssektoren som fastsetter overføringer over kap. 1150, målpriser og andre landbrukspolitiske virkemidler og ordninger. Ett av de viktigste målene for norsk landbruk er økt matproduksjon. Også i landbruket er det behov for økt

forskning og innovasjon for stadig å effektivisere og øke produktiviteten.

Dette medlem mener at familielandbruket har vært viktig for norsk matproduksjon gjennom generasjoner. Skal vi nå målet om økt matproduksjon, må hele landet tas i bruk, og vi trenger innovative bønder som ser muligheter og ønsker å investere i gårdsvirksomhet. Dette medlem mener frivillige organisasjoner er en avgjørende ressurs for å styrke det norske samholdet og den sosiale kapitalen, samtidig som de gjør en viktig arbeidsinnsats for å styrke velferdssamfunnet. Dette medlem ønsker stabilitet og forutsigbarhet i tilskuddet til frivillige organisasjoner som får støtte fra Landbruks- og matdepartementet. Dette medlem støtter ikke regjeringens forslag om å fjerne støtten til disse organisasjonene, og er glad for å ha fått gjennomslag for dette i forhandlingene.

Dette medlem peker på at Norge nå har 900 millioner kubikkmeter med skog – dobbelt så mye som på 60-tallet. Allikevel avvirkes det kun omtrent 11 millioner kubikkmeter skog i året, og mye av det som står igjen, vil nå råtne. Dette medlem peker på at det er

avgjørende å ha tilgang til ressursene for å få nytte av det store lageret av skog vi har. Dette medlem deler derfor regjeringens mål om at det må satses mer på infrastruktur og veier. Dette gjelder blant annet skogsbilveier, kaier og jernbaneterminaler. Dette medlem mener det er behov for i større grad å styrke skognæringen for å legge til rette for overgangen fra ikke-fornybare energikilder til fornybare energikilder. Dette medlem mener bioøkonomi har et stort potensial i Norge og kan legge grunnlaget for nye grønne arbeidsplasser.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, hvor det ble foreslått at tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket økes med 5 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at det både i Jordbruksmeldingen, Meld. St. 11 (2016–2017), og Stortingets behandling av denne, Innst. 251 S (2016–2017), pekes på det store behovet for investeringer i jordbruket, særlig i form av nye driftsbygninger for melkekyr og annet storfe. I tillegg til de ordinære behovene for fornying av blant annet driftsbygningene i næringen vil nylige endringer i de handelspolitiske rammevilkårene tvinge fram ytterligere behov for omstillinger i melkeproduk-

sjonen. Bortfall av eksportstøtte og økte tollfrie kvoter på ost og kjøtt vil med varig virkning redusere markedsgrunnlaget for norsk grovfôrbasert matproduksjon og redusere areal i drift og verdiskapning både på kort og lang sikt. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, der det ble foreslått et omstillingsfond som avbøtende tiltak. Fondet skal benyttes som investeringsstilskudd til brukene som må foreta store omstillingsinvesteringer på grunn av ovennevnte endringer i de handelspolitiske rammevilkårene. Ved tildeling av investeringsstilskudd skal det legges vekt på at det omstilles til produksjoner med godt markedsgrunnlag, som storfekjøtt, og at omstilling for melkebruk med 15–30 kyr prioriteres. Dette tilsvarer næringskomiteens føringer i Innst. 251 S (2016–2017) for IBU-ordningen. Fondsmidlene skal forvaltes sammen med og etter samme regelverk som IBU-midlene, og kan overføres. Dette medlem viser til at det i forhandlingene er blitt enighet om at det bevilges 75 mill. kroner til investeringsstøtte for landbruket

Dette medlem viser for øvrig til Kristelig Folkepartis alternative budsjett og til at det er inngått en budsjettavtale med Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre.

4.3.7 Oppsummering av fraksjonenes primærforslag under rammeområde 11

Tabellen viser Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti sitt forslag på rammeområde 11, og de alternative budsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V, KrF	A	Sp	SV
Utgifter rammeområde 11 (i tusen kroner)							
1100		Landbruks- og matdepartementet					
	1	Driftsutgifter	163 279	162 954 (-325)	163 279 (0)	158 279 (-5 000)	163 279 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	2 555	2 552 (-3)	2 555 (0)	2 555 (0)	2 555 (0)
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	292	291 (-1)	292 (0)	292 (0)	292 (0)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet					
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	97 252	97 061 (-191)	97 752 (+500)	117 252 (+20 000)	98 252 (+1 000)
1115		Mattilsynet					
	1	Driftsutgifter	1 348 935	1 323 239 (-25 696)	1 348 935 (0)	1 356 935 (+8 000)	1 348 935 (0)
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 492	13 465 (-27)	13 492 (0)	13 492 (0)	13 492 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V, KrF	A	Sp	SV
1136		Kunnskapsutvikling m.m.					
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	235 921	235 465 (-456)	235 921 (0)	255 921 (+20 000)	235 921 (0)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.					
	70	Støtte til frivillige organisasjoner	0	0 (0)	36 000 (+36 000)	0 (0)	0 (0)
	70	Tilskudd	0	32 500 (+32 500)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	70	Frivillige organisasjoner	0	0 (0)	0 (0)	35 000 (+35 000)	0 (0)
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser	1 268	1 268 (0)	1 268 (0)	1 268 (0)	32 268 (+31 000)
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer					
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak	24 596	26 096 (+1 500)	24 596 (0)	25 796 (+1 200)	44 596 (+20 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V, KrF	A	Sp	SV
1142		Landbruksdirektoratet					
	1	Driftsutgifter	222 365	221 915 (-450)	222 365 (0)	222 365 (0)	302 365 (+80 000)
	50	Arealressurskart	7 658	7 643 (-15)	7 658 (0)	7 658 (0)	7 658 (0)
	75	Konkurranserefremmende tiltak i meierisektoren	0	0 (0)	0 (0)	140 000 (+140 000)	0 (0)
	76	Omstillingsmidler for melkebruk	0	0 (0)	0 (0)	150 000 (+150 000)	0 (0)
	77	Beredskapslagring av korn	0	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)
	78	Jordvern	0	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket					
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	0	3 523 (+3 523)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	71	Tilskudd til verdiskapings-tiltak i skogbruket	0	92 300 (+92 300)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	0	48 899 (+48 899)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	75	Tilskudd til investeringsstøtte for landbruket	0	75 000 (+75 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket					
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 530	0 (-3 530)	3 530 (0)	10 530 (+7 000)	7 530 (+4 000)
	71	Tilskudd til verdiskapings-tiltak i skogbruket	92 300	0 (-92 300)	92 300 (0)	120 300 (+28 000)	60 300 (-32 000)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	48 899	0 (-48 899)	48 899 (0)	63 899 (+15 000)	30 899 (-18 000)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.					
	50	Tilskudd til Landbrukets Utviklingsfond	1 123 553	1 123 553 (0)	1 123 553 (0)	1 223 553 (+100 000)	1 136 553 (+13 000)
	78	Velferdsordninger	1 504 800	1 504 800 (0)	1 497 800 (-7 000)	1 504 800 (0)	1 504 800 (0)
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn					
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 293	14 265 (-28)	14 293 (0)	14 293 (0)	14 293 (0)
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	10 212	10 192 (-20)	15 212 (+5 000)	15 212 (+5 000)	10 212 (0)
		Sum utgifter rammeområde 11	17 893 954	17 975 735 (+81 781)	17 928 454 (+34 500)	18 438 154 (+544 200)	17 992 954 (+99 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V, KrF	A	Sp	SV
Inntekter rammeområde 11 (i tusen kroner)							
4115		Mattilsynet					
	1	Gebyr m.m.	196 174	195 787 (-387)	196 174 (0)	196 174 (0)	196 174 (0)
	2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.	5 799	5 788 (-11)	5 799 (0)	5 799 (0)	5 799 (0)
4142		Landbruksdirektoratet					
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	42 279	42 196 (-83)	42 279 (0)	42 279 (0)	42 279 (0)
Sum inntekter rammeområde 11			265 941	265 460 (-481)	265 941 (0)	265 941 (0)	265 941 (0)
Sum netto rammeområde 11			17 628 013	17 710 275 (+82 262)	17 662 513 (+34 500)	18 172 213 (+544 200)	17 727 013 (+99 000)

4.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkategorier og poster under rammeområde 11

Komiteen viser til at det 22. november 2017 ble inngått avtale om statsbudsjettet for 2018 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Det vises til behandlingen av Innst. 2 S (2017–2018) 4. desember 2017. Det vises videre til de respektive merknader i denne innstillingen.

4.4.1 Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet

Det foreslås bevilget kr 168 846 000 på kap. 1100 og kr 1 046 000 på kap. 4100.

Komiteen viser til at departementet skal legge til rette for at målene i landbruks- og matpolitikken blir nådd.

Komiteen mener det er viktig å tilrettelegge for å øke investeringene i fastlandsindustrien, og mener det ligger store muligheter i å utvikle lønnsomme verdikjeder basert på norsk skogsråstoff. Komiteen har merket seg at norske skogeiere historisk har spilt en sentral rolle i å reise kapital til utvikling av skogforbrukende industri.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har merket seg at det i Sundvolden-erklæringen heter at «regjeringen vil arbeide for å innføre nye kapitalkilder for produktutvikling og innovasjon i treforedlingsindustrien, for eksempel ved å åpne for at skogfondet kan brukes til investeringer i industriformål». Disse medlemmer registrerer at regjeringen på bakgrunn av dette i sin vurdering av saken (slik denne er omtalt i skatteproposisjonen Prop. 3 S (2017–2018) på side 251) har begrenset seg til kun å vurdere en skattekredittordning basert på skogfondsordningen. Disse medlemmer er kjent med at skognæringen,

representert ved Norges Skogeierforbund, har foreslått en skattekredittordning som ikke innebærer bruk av skogfondsmidlene. Ordningen forutsetter tvert om at skogeier avsetter mer på sin skogfondskonto enn lovens minimumskrav, før skogeier får lov til å avsette midler i en skattekredittordning til industriinvesteringer.

Disse medlemmer ber regjeringen gjøre en konkret vurdering av om en skattekredittordning, som beskrevet av skognæringen, lar seg gjennomføre innenfor rammen av EØS-regelverket, samt å utrede om det finnes andre måter å sikre nye kapitalkilder for utvikling av treforbrukende industri på. Disse medlemmer mener det vil være klokt å ha tett dialog med næringen om hvordan slike nye kapitalkilder kan innrettes, og imøteser forslag til konkret oppfølging i statsbudsjettet for 2019.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at genteknologien er i rask endring. Det gir oss nye muligheter, samtidig som det stiller oss overfor nye problemstillinger. Et eksempel er CRISPR, som gjør det mulig å gjøre endringer i genomet på en langt mer presis, enklere og billigere måte enn tidligere. Det kan føre til at menneskeskapt organismer spres i økosystemer i et tempo og et omfang verden aldri før har vært vitne til. Det gir et behov for å se nærmere på muligheter og usikkerhetsaspekter ved ny genteknologi, samtidig som det må sees på alternative måter å regulere teknologien på.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et offentlig utvalg som skal vurdere konsekvensene ved innføring og bruk av nye genteknologimetoder. Utvalget må være bredt sammensatt, slik at flest mulig perspektiver blir belyst, eksisterende kunnskap drøftet og behov for ny kunnskap kartlagt.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil stemme imot forslaget i romertall V om at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 25 mill. kroner.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 163 279 000 på post 1 kap. 1100.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 2 555 000 på post 21 kap. 1100

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 50 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD – FORVALTNINGSORGAN MED SÆRSKILTE FULLMAKTER

Det foreslås bevilget kr 292 000 på post 50 kap. 1100

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

4.4.2 Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Det foreslås bevilget kr 97 252 000 på kap. 1112 post 50 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet.

Komiteen er opptatt av at Veterinærinstituttet holder et faglig høyt nivå på kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap. Veterinærinstituttet skal som biomedisinsk forskningsinstitutt være Norges ledende kunnskapsleverandør innen biosikkerhet, beredskap og håndtering av helsetrusler, herunder blant

annet fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og før- og mattrygghet.

Komiteen viser til at en viktig samfunnsoppgave for Veterinærinstituttet i fremtiden vil være å støtte næringsliv og styresmakter i å videreutvikle en nasjonal bioøkonomisatsing, med bærekraftig produksjon og uttak av biomasse på land og i havet.

Komiteen peker på viktigheten av at Veterinærinstituttet kontinuerlig må videreutvikle kompetanse og metoder for å imøtekomme økt risiko knyttet til helsetruslene for mennesker og dyr i lys av den økende globaliseringen og endringene i klimaforholdene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener innsatsen mot antibiotikaresistens må styrkes, og foreslo i sitt alternative budsjett en økning til formålet på 20 mill. kroner.

Komiteen mener at innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett må de økonomiske rammene for Norecopa holdes minst på samme nivå som i 2017.

Komiteen mener det er nødvendig at det sikres midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor bevilgningen til Norecopa ble foreslått styrket med 500 000 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til denne posten med 1 mill. kroner for å finansiere en full stilling hos Norecopa for å styrke arbeidet med alternativer til dyreforsøk.

4.4.3 Kap. 1115 Mattilsynet

Det foreslås bevilget kr 1 366 627 000 på kap. 1115.

Komiteen viser til at hovedansvaret til Mattilsynet er å føre tilsyn med at regelverket for mattrygghet, plantehelse, dyrehelse, dyrevelferd og helse, kvalitet og forbrukerhensyn blir etterlevd i hele matvareproduksjonen. Tilsynet har også oppgaver knyttet til regelverksutvikling og internasjonalt arbeid som er sterkt preget av internasjonale rammevilkår.

Komiteen viser til at Mattilsynet også fører tilsyn med at regelverket blir etterlevd på områder som ikke har direkte sammenheng med matproduksjon. Dette gjelder blant annet regelverk om planter og dyr som ikke inngår i matproduksjon, kosmetikk og kroppspeleprodukter, dyrehelsepersonell og omsetning av reseptfrie legemidler utenom apotek.

Komiteen peker på at Mattilsynet skal arbeide etter følgende mål:

- Sikre helsemessig trygg mat og trygt drikkevann
- Fremme god helse hos planter, landdyr og fisk
- Fremme god dyrevelferd og respekt for dyr
- Fremme helse, kvalitet og forbrukerhensyn
- Ivareta miljøvennlig produksjon

Komiteen viser til at Mattilsynet ifølge matloven skal sikre forbrukernes helse. Innenfor de målene som er satt, skal Mattilsynet arbeide på en slik måte at hensynet til aktørene i hele matproduksjonskjeden blir ivaretatt. Dette omfatter også markedstilgang i utlandet. Hovedvirkemidlene i dette arbeidet er å:

- utvikle og påvirke regelverk
- veilede om regelverket
- håndheve regelverket
- overvåke status og utvikling på området
- ha god beredskap for håndtering av hendelser og kriser

Komiteen viser til at Mattilsynet utfører en svært viktig jobb på mange områder for å sikre befolkningen god og trygg mat. Mattilsynet har også en viktig rolle knyttet til godkjenning av bedrifter og produksjonsutstyr som nyttes til matproduksjon. Komiteen vil påpeke at Mattilsynet bør utvise mest mulig ens praksis i like saker, uavhengig av hvor i landet en kontroll eller godkjenning finner sted. Dette er viktig for at næringsaktører skal kunne operere under like konkurransevilkår. Komiteen vil påpeke at Mattilsynet til enhver tid bør ha et godt og mest mulig entydig regelverk å forholde seg til, slik at en kan gi næringsaktører rettfærdige og forutsigbare rammevilkår.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 1 348 935 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der det er enighet om å redusere administrasjonskostnader i Mattilsynet med 25 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til de ambisiøse målene om økt norsk matproduksjon, vekst i oppdrettsnæringene og nødvendigheten av god dyrevelferd og mattrygghet. Dette krever et sterkt Mattilsyn over hele landet. Disse medlemmer er bekymret for at flertallet vil svekke Mattilsynet gjennom ytterligere kutt.

Disse medlemmer er kritiske til at Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti i budsjettavtalen gikk inn for et vesentlig kutt til Mattilsynet. Dette kuttet vil svekke Mattilsynets muligheter til å gjøre oppgaver innenfor mattrygghet og dyrevelferd, samtidig som det kan gå ut over antall kontorsteder og med det svekke Mattilsynets tilstedeværelse over hele landet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 2 mill. kroner til to nye enheter i dyrepolitiet, og til at den samlede bevilgningen er 6 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det er viktig at Mattilsynets arbeid med å håndtere skrantesyken ikke skal gå ut over andre oppgaver som Mattilsynet har, og foreslo i sitt alternative budsjett en økning til dette formålet på 20 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er rom for å avbyråkratisere Mattilsynet, og foreslo derfor et kutt i byråkrati på 12 mill. kroner.

Disse medlemmer etterlyser en vurdering av hvilken praktisk effekt «dyrepolitiet» har hatt.

POST 22 REGULERINGSPREMIE TIL KOMMUNALE OG FYLKESKOMMUNALE PENSJONSKASSER

Det foreslås bevilget kr 13 492 000 på post 22

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

4.4.4 Kap. 4115 Mattilsynet

Det foreslås bevilget kr 201 973 000 på kap. 4115.

Komiteen merker seg at forventede inntekter i form av gebyrer m.m. er på 201 973 000 kroner. Inntektene kommer fra tjenester som Mattilsynet gjør for konkrete brukere, og gebyr for disse tilsyns- og kontrolloppgaver der disse retter seg mot konkrete brukere. Komiteen viser til at det ved budsjettering er lagt til grunn ordinær prisjustering av gebyrsatsene.

Komiteen viser til at det på posten om driftsinntekter og refusjoner blant annet er ført diverse driftsinntekter fra oppgavene som Mattilsynet gjør for annen forvaltning, eksempelvis for tilsyn med omsetning av reseptfrie legemidler utenfor apotek og oppgaver knyttet til miljørettet helsevern for kommunene. Komiteen viser til at det også under denne posten vil bli ført inntekter fra gebyrer for særskilte tjenester utenom ordinær arbeidstid.

4.4.5 Kap. 1136 Kunnskapsutvikling m.m.

Det foreslås bevilget kr 235 921 000 på kap. 1136 post 50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi.

Komiteen viser til at midlene over posten skal benyttes til kunnskapsutvikling, utvikling av kompetanse, faglig beredskap, analyse og dokumentasjon og formidling av kunnskap på følgende områder:

- Mat- og planteproduksjon
- Beredskap, plantehelse og mattrygghet
- Skog og utmark
- Areal- og genressurser
- Kart og geodata
- Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi

Komiteen viser til at en viktig samfunnsoppgave for NIBIO fremover vil være å støtte myndigheter og næringsliv i å videreutvikle en nasjonal bioøkonomisering, med bærekraftig produksjon og uttak av biomasse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og Innst. 12 S (2017–2018) (Utdanning og forskning), hvor det ble foreslått å styrke forskning innen jord/skog med 10 mill. kroner, samt å opprette forskningscentre for bioøkonomi.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sitt alternative budsjett, der det ble foreslått bevilget 70 mill. kroner mer til landbruksforskningen, og av disse 20 mill. kroner til NIBIO.

4.4.6 Kap. 1138 Støtte til organisasjoner m.m.

Det foreslås bevilget kr 8 336 000 på kap. 1138.

POST 70 STØTTE TIL ORGANISASJONER, KAN OVERFØRES

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der bevilgningen økes med 30,5 mill. kroner og fordeles som følger:

Organisasjon	Støtte 2018
4H Norge	7 171 000
Biologisk-dynamisk forening	152 000
Bondens marked Norge	505 000
Det Kgl Selskap for Norges Vel	2 020 000
Det Norske Skogselskap	1 200 000
Det Norske Hageselskap	1 111 000
Dyrebeskyttelsen	404 000
Dyrevern Ung	101 000
Dyrevernalliansen	754 000
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk	1 615 000
Geitmyra matkultursenter	404 000
HANEN	2 171 000
Hest og Helse	232 000
Kvinner i skogbruket	174 000
Matsentralen Oslo	800 000
Matvett	415 000
Nettverk for GMO – fri mat og fôr	1 500 000

Organisasjon	Støtte 2018
NOAH – for dyrs rettigheter	750 000
Norges Birøkterlag	250 000
Norges Bygdekvinnelag	404 000
Norges Bygdeungdomslag	140 000
Norsk Bonde- og Småbrukarlag – Slipp oss til – ungdom inn i landbruket	255 000
Norsk Gardsost	280 000
Norsk Seterkultur	180 000
Norske Lakseelver	550 000
Oikos – Økologisk Norge	2 929 000
Spire	101 000
Stiftelsen Norsk Kulturarv	355 000
TreSenteret	303 000
Vitenparken Campus Ås	3 283 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen foreslår å kutte all støtte til frivillige organisasjoner over Landbruks- og matdepartementets budsjett. Disse medlemmer viser til at gjennom støtte til frivillige organisasjoner skapes store verdier for relativt små beløp. Norge har en stor bredde i organisasjonslivet. Disse medlemmer ønsker at organisasjoner som jobber med blant annet mat og landbruk, dyrevelferd og barn og ungdomsarbeid tilknyttet disse områdene, fortsatt skal kunne få støtte over statsbudsjettet. Disse medlemmer mener regjeringen har gått imot klare føringer fra behandlingen av statsbudsjettet 2017.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det ble foreslått bevilget 36 mill. kroner på denne posten.

Disse medlemmer viser til at dette er 5,5 mill. kroner mer enn i statsbudsjettet for 2017. Innenfor denne økte bevilgningen dekkes støtte til oppstart av matkultursentre for barn i Innlandet og på Sørlandet med 1,2 mill. kroner hver. På matkultursentrene vil kunnskap om matlaging, råvarene og opprinnelsen for disse formidles i samarbeid med skolene og frivillige. Videre vil 3,1 mill. kroner av økningen av posten for frivillige organisasjoner innenfor landbruks- og matfeltet med disse medlemmers forslag gå til matsentraler og tiltak mot kasting av mat.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett, der posten ble foreslått økt med 35 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstreparti sitt alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen til denne posten med 31 mill. kroner.

POST 72 STIFTELSEN NORSK SENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUK (NORSØK)

Det foreslås bevilget kr 7 068 000 på post 72.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å øke bevilgningen på post 72 til Norsk senter for økologisk landbruk.

Komiteen forutsetter at forskning, utvikling og formidling av kunnskap om produksjon og forbruk av økologisk mat dekkes innenfor rammen, i tråd med komiteens merknad i Innst. 8 S (2015–2016), side 79:

Komiteen mener derfor at det bør opprettes en egen ny post 72 «stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)» under kap. 1138. Disse midlene skal gå til stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) sitt arbeide for å fremme økologisk produksjon og forbruk. Forskning og utvikling dekkes innenfor rammen.

4.4.7 Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer

Det foreslås bevilget kr 24 596 000 på kap. 1139 post 71 Tilskott til genressursforvaltning og miljøtiltak, kan overføres.

Komiteen mener det er viktig å videreføre arbeidet med å forbedre miljø- og ressurskunnskapene. Komiteen mener videre det er behov for å bedre kunnskapen om truede og sårbare arter, slik at man på best mulig måte kan ta hensyn til slike unike verdier. Komiteen understreker videre at det er nødvendig med god kunnskap om og god oversikt over miljøverdier og ressurser for å få til bærekraftig arealbruk, ressursbruk og næringsvirksomhet.

STØTTE TIL HESTESENTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått

22. november 2017, der bevilgningen økes med 1,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der posten ble foreslått økt med 1,2 mill. kroner. I tillegg har Senterpartiet foreslått å redusere totalisatoravgiften til 3 pst., noe som vil være et positivt bidrag til hestenæringen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen på denne posten med 20 mill. kroner for å styrke arbeidet med klimarådgiving på gårdsnivå.

4.4.8 Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 440 549 000 på kap. 1142.

Komiteen viser til at Landbruksdirektoratet er det sentrale utøvende landbrukspolitiske forvaltningsorgan, med viktige oppgaver knyttet til de landbrukspolitiske virkemidlene rettet mot primærlandbruket, landbruksbasert næringsmiddelindustri og handel. I tillegg til å administrere de ulike ordningene skal Landbruksdirektoratet være et støtte- og utredningsorgan for Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen viser til at regjeringen legger til grunn effektiviseringstiltak i Landbruksdirektoratet ut over den såkalte avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 222 365 000 på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

POST 50 AREALRESSURSKART

Det foreslås bevilget kr 7 658 000 på post 55.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen

til denne posten med 80 mill. kroner for å kompensere for utfasingen av eksportstøtten gjennom å styrke prisutjevningen for melk.

POST 75 (Ny) KONKURRANSEFREMMEDE TILTAK I MEIERISEKTOREN

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil raskest mulig styrke konkurransekraften til norsk melk. Senterpartiet foreslo i sitt alternative budsjett at staten overtar ansvaret for de konkurransefremmende tiltakene i meierisektoren, og foreslo 140 mill. kroner til formålet.

POST 76 (Ny) OMSTILLINGSMIDLER FOR MELKEBRUK

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sitt alternative budsjett, der det ble foreslått 150 mill. kroner til omstillingstiltak i jordbruket. Jordbrukets organisasjoner skal inkluderes i prosessen med å fordele midlene.

POST 77 (Ny) BEREDSKAPSLAGRING AV MATKORN

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det haster med å komme i gang med etableringen av beredskapslagring av matkorn. Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett og en satsing på 10 mill. kroner til formålet.

POST 78 (Ny) JORDVERNSTRATEGI

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen har lagt frem en helhetlig strategi for jordvern, men til tross for dette mislykkes med målet om å ta bedre vare på viktig matjord for fremtida.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener regjeringens prioritering av jordvern er for svak. Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett, der det ble satt av 10 mill. kroner til å følge opp jordvernstrategien.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at jordvern er sterkt prioritert fra regjeringen. For å sikre matproduksjon er det derfor viktig med et sterkt jordvern kombinert med bedre utnyttelse av tilgjengelige jordbruksarealer. Dette har regjeringen hatt tydelig fokus på og har derfor utarbeidet en helhetlig jordvernstrategi.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har fulgt opp 8 av de 9 anmodningsvedtakene Stortinget gjorde i behandlingen av regjeringens jordvernstrategi. Det niende anmodningsvedtaket gjelder målet som skal nås innen 2020. Omdisponering av matjord nå er på noe av det laveste nivået på 30 år. KOSTRA-rapportereringen viser at omdisponeringen av dyrka jord gikk ned

med ca. 5 pst. fra 2015 til 2016 (fra 6 341 til 6 026 dekar). Til sammenligning ble det gjennomsnittlig omdisponert 7 600 dekar årlig i perioden med rød-grønn regjering, og gjennomsnittlig 11 400 dekar i perioden 1994–2003, som var utgangspunktet for halveringsmålet i 2004. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at vi er på god vei mot å nå omdisponeringsmålet, og at vi har gode virkemidler for å ivareta jordvernet. Jordvern er et langsiktig arbeid, og det er viktig å la tiltakene få virke før en vedtar nye tiltak.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til flertallsmerknad fra alle partier unntatt Fremskrittspartiet og Høyre i Innst. 251 S (2016–2017) om oppfølging av jordvernstrategien. Her slår flertallet fast at regjeringens oppfølging av jordvernstrategien har vært for dårlig. Dette er en kritikk som fortsatt står seg. Listen over tiltak i jordvernstrategien er ikke uttømmende. Det overordnede målet er å redusere omdisponeringen gradvis til 4 000 dekar innen 2020. Regjeringen er ikke i rute for å nå dette målet.

4.4.9 Kap. 1148 Naturskade – erstatninger

Det foreslås bevilget kr 156 000 000 på kap. 1148 post 71.

Komiteen merker seg at klimaforskerne varsler at vi må regne med mer ekstremvær i årene som kommer. Med mer ekstremvær følger flere og mer omfattende naturskader. Det er derfor viktig at vi har en velfungerende naturskadeordning og en velfungerende beredskap knyttet til naturskade og ekstremvær.

4.4.10 Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket

Det foreslås bevilget kr 144 729 000 på kap. 1149.

Komiteen peker på at skogen gir viktige bidrag til sysselsetting og verdiskaping i hele landet. Et aktivt skogbruk og skogbasert industri gir viktige klimagevinster. Det er derfor både et viktig nærings- og klimapolitisk mål å øke verdiskapingen fra norske skogressurser og i enda større grad bruke tre som materiale i bygg.

POST 51 TILSKOTT TIL UTVIKLINGSTILTAK I SKOGBRUKET

Det er foreslått bevilget kr 3 530 000 på post 51.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der posten ble foreslått økt med 7 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen på denne posten med 4 mill. kroner for å styrke utviklingsfondet for skogbruket.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor posten ble foreslått økt med 5 mill. kroner, men at Kristelig Folkeparti ikke fikk gjennomslag for dette i forhandlingene.

POST 71 TILSKOTT TIL VERDISKAPINGSTILTAK I SKOGBRUKET, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 92 300 000 på post 71.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der posten ble foreslått økt med 28 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å redusere bevilgningen på denne posten med 32 mill. kroner for å avvikle miljøskadelige subsidier i skogbruket.

Komiteens medlem fra Venstre viser til regjeringens forslag om å avvikle tilskuddet til økt bruk av tre som en del av verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket. Som en del av det grønne skiftet og innsatsen for å skape bedre rammevilkår for innovasjon, økt sysselsetting og økt eksport innenfor bruk av skogens ressurser, viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett, der tiltaket ble foreslått videreført med 25 mill. kroner i 2018.

POST 73 TILSKOTT TIL SKOG, KLIMA- OG ENERGITILTAK, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 48 899 000 på post 73.

Komiteen viser til at det under behandlingen av Nasjonal transportplan var tilslutning til å etablere en tilskuddsordning for fjerning av flaskehals på fylkesvegnettet med en årlig ramme på 50 mill. kroner per år i perioden 2018–2023.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, har også merket seg at næringskomiteen under behandlingen av skogmeldingen, Innst. 162 S (2016–2017), understreket viktigheten av at dette «bruprogrammet» gis prioritet tidlig i NTP-perioden. Flertallet ser bruprogrammet som viktig for å

sikre gjennomgående effektive tømmertransporter, reduserte klimagassutslipp og styrket konkurransekraft for næringslivet.

Flertallet er kjent med at det har vært utfordringer med å få ordningen på plass i tide til statsbudsjettet for 2018. Flertallet vil understreke viktigheten av at programmet starter opp så raskt som mulig, og legger til grunn at regjeringen kommer tilbake med forslag til opplegg for gjennomføring og finansiering i tilknytning til revidert nasjonalbudsjett 2018.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der posten ble foreslått økt med 15 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å redusere bevilgningen på denne posten med 18 mill. kroner for å avvikle miljøskadelige subsidier i skogbruket.

POST 75 TILSKUDD TIL INVESTERINGSSTØTTE FOR LANDBRUKET

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettavtalen inngått 22. november 2017, der det bevilges 75 mill. kroner til investeringsstøtte for landbruket. Støtten innrettes slik at den utnyttes i produksjoner som har produksjonsmuligheter i det norske markedet, og tildeling av midler skjer gjennom Innovasjon Norge. Støtten er en engangsbevilgning, og det legges til grunn at eventuelle investeringsvirkemidler i kommende år bevilges gjennom jordbruksavtalen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det ble foreslått bevilget 75 mill. kroner til investeringsstøtte for landbruket. Støtten innrettes slik at den utnyttes i produksjoner som har produksjonsmuligheter i det norske markedet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til sitt alternative budsjett, der det ble foreslått å bevilge 150 mill. kroner til omstillingstiltak på kap. 1142 post 76 og ekstra investeringsvirkemidler på 100 mill. kroner på kap. 1150 post 50.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det både i jordbruksmeldingen, Meld. St. 11 (2016–2017), og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 251 S (2016–2017), pekes på det store behovet for investeringer i jordbruket, særlig i form av nye driftsbygninger for melkekyr og annet storfe. I tillegg til de ordinære behovene for fornying av blant annet driftsbygningene i næringen vil nylige endringer i de handelspolitiske rammevilkårene tvinge fram ytterligere

re behov for omstillinger i blant annet melkeproduksjonen. Bortfall av eksportstøtte og økte tollfrie kvoter på ost og kjøtt vil med varig virkning redusere markedsgrunnlaget for norsk grovførbasert matproduksjon, og redusere areal i drift og verdiskapning både på kort og lang sikt.

Dette medlem viser til at det i forhandlingene er blitt enighet om at det bevilges 75 mill. kroner i investeringsstøtte til landbruket. Dette medlem mener at bevilgningen skal benyttes som investeringstilskudd til brukere som må foreta store omstillingsinvesteringer på grunn av ovennevnte endringer i de handelspolitiske rammevilkårene. Ved tildeling av investeringstilskudd skal det legges vekt på at det omstilles til produksjoner med godt markedsgrunnlag, f.eks. storfekjøtt, og at omstilling for melkebruk med 15–30 kyr prioriteres. Dette tilsvarer næringskomiteens føringer i Innst. 251 S (2016–2017) for IBU-ordningen.

4.4.11 Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Det foreslås bevilget kr 15 107 993 000 på kap. 1150.

Komiteen viser til at det mest sentrale grunnlaget for jordbruksoppgjøret i 2017 var Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2016–2017) Endring og utvikling. En fremtidsrettet jordbruksproduksjon gjennom Innst. 251 S (2016–2017), og Stortingets føringer gjennom de jordbruksoppgjør som har blitt behandlet siden 2014.

I tilbudet fra staten ble det lagt til grunn at føringene fra Stortinget for politikken skal gjennomføres over tid, slik at næringen opplever stabile rammer for sin virksomhet. I spørsmål som ikke var dekket av Stortingets behandling, la staten regjeringens politiske plattform til grunn.

Jordbruksavtalen omfatter målpriser for perioden 1. juli 2017 til 30. juni 2018 og tilskudd som blir utbetalt i 2018. Det kan også gjøres justeringer av bevilgningene i 2017 innenfor en uendret økonomisk ramme. Til forhandlingene var det også satt av 55 mill. kroner i 2017 som kompensasjon til jord- og skogbruk i forbindelse med at CO₂-avgiften på mineralolje og diesel ble økt i budsjettet for 2017.

Forhandlingene ble gjennomført med grunnlag i Hovedavtalen, som blant annet sier at jordbruksavtalen skal regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift. Etter bruddet i jordbruksforhandlingene 16. mai 2017 fremmet regjeringen en proposisjon for Stortinget basert på statens tilbud, jf. Prop. 141 S (2016–2017).

Komiteen viser til at Stortinget gjorde følgende vedtak i forbindelse med behandlingen av Innst. 445 S (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen om å gjennomføre nye

forhandlinger om jordbruksavtale for 2017–2018. Endringer i målpris i Prop. 141 S (2016–2017) fastsettes i tråd med forslag i proposisjonen som delfinansiering av rammen. Prisnedskrivningstilskuddet til norsk korn (post 73.19) endres ikke som foreslått i Prop 141 S (2016–2017), men videreføres med uendrede satser.

Tilskudd til norsk matkorn (post 73.20) endres ikke som foreslått i Prop. 141 S (2016–2017), men økes med 4 øre per kg fra gjeldende satser.»

Netto endring i målpriser fra 1.7.17 på	150 mill. kroner
Endret bevilgning på kap. 1150 i 2018 på	377 mill. kroner
Av dette kompensasjon for økt CO ₂ -avgift	55 mill. kroner
Overførte midler fra 2016	79 mill. kroner
Endret verdi av jordbruksfradraget på	19 mill. kroner
Ramme	625 mill. kroner
I tillegg fordelt fra LUF	130 mill. kroner

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener jordbruksoppkjøret våren 2017 ble gjennomført på en måte som ikke bør være et eksempel til etterfølgelse. Hovedutfordringen var at verken regjeringens krav, det som ble kommunisert som statens siste tilbud eller det forslaget Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre sikret flertall for i Stortinget, var i tråd med inntektsmålet slik dette er formulert i innstillingen til jordbruksmeldingen. Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti gikk inn for en ramme for oppkjøret på 790 mill. kroner, dette ut fra det gjeldende inntektsmålet som Stortinget har fastsatt om å redusere inntektsgapet.

Disse medlemmer registrerer at det pågår en diskusjon om omfanget av omsetningsavgiften og bruk av denne til å finansiere opplysningsvirksomhet. Disse medlemmer mener opplysningsvirksomheten er en viktig del av muligheten til å drive markedsbalansering samt å drive generisk markedsføring av norske jordbruksprodukt. Det er bøndene selv som finansierer ordningen, og som er nærmest til å vurdere om ordningen er verdt å beholde. Disse medlemmer mener det bør vurderes om opplysningsvirksomheten kan endres på en måte som i større grad sikrer informasjon om miljø, klima og helse samt sikrer at opplysningsvirksomheten stimulerer til omsetning av norske jordbruksvarer og samtidig ivaretar reguleringsformål som sin sentrale oppgave.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre opplysningsvirksomheten og finansieringen av denne frem til Omset-

Komiteen viser til at det etter forhandlinger ble inngått en avtale mellom staten og jordbruket ved Norges Bondelag og Norsk Bonde og Småbrukarlag den 26. juni 2017. Ved fordelingsforhandlingene la partene til grunn at økningen av rammen fra Prop. 141 S (2016–2017) ble finansiert med budsjettmidler. Det ga følgende finansiering av rammen:

ningsrådet har foretatt den varslede gjennomgangen av virkemiddelbruken.»

«Stortinget ber om at endringer i virkemidlene for markedsbalansering som ikke er i tråd med Omsetningsrådets anbefalinger, legges frem for Stortinget.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan opplysningskontorene i større grad kan bidra til informasjon om blant annet miljø, klima og helse.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til Innst. 251 S (2016–2017), der et flertall viser til at virkemiddelpakken for markedsregulering over tid har blitt mindre. Flertallet mener det er svært viktig å videreføre alle gode balanseringsinstrumenter, og at det fortsatt skal være mulig å benytte omsetningsavgift til «Reklame og salgsfremmende tiltak». Flertallet viser videre til at omsetningsrådet med grunnlag i Meld. St. 11 (2016–2017) og tilhørende Innst. 251 S (2016–2017) har fått i oppdrag å gjennomgå markedsbalanseringen i landbruket. Flertallet mener det er naturlig at opplysningskontorenes rolle og finansiering inngår i dette arbeidet, og at eventuelle endringer i opplysningskontorenes virksomhet skjer som en oppfølging av Omsetningsrådets gjennomgang.

Flertallet viser videre til følgende sitat fra Innst. 251 S (2016–2017), kapittel 1.10.1:

«Det forventes at omsetningsrådet innen rimelig tid foretar en grundig gjennomgang av virkemiddelbruken og gjennomfører nødvendige endringer i bruken av avgiftsmidlene. I den grad endringene ikke anses å være

tilstrekkelige, vil regjeringen komme tilbake med en proposisjon om endringer i omsetningsloven.»

Flertallet forstår dette slik at regjeringen vil tillegge konklusjonene til Omsetningsrådet stor vekt, da en proposisjon om endringer av Omsetningsloven er et alvorlig skritt når det gjelder å rokke ved markedsreguleringen som en av pilarene under norsk landbrukspolitikk.

POST 50 TILSKOTT TIL LANDBRUKETS UTVIKLINGSFOND (LUF)

Det foreslås bevilget kr 1 123 553 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at økt verdiskaping er et av hovedmålene for landbruks- og maktpolitikken og høyt prioritert av regjeringen. Disse medlemmer viser til at flere av virkemidlene under Landbrukets utviklingsfond skal bidra til lønnsom utnyttelse av de samlede ressursene på gården. For ordningene som blir forvaltet av Innovasjon Norge, er målsettingene om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljø helt sentrale. Disse medlemmer peker på at gjennom utforming av de regionale bygdeutviklingsprogrammene, inkludert regionale næringsprogram, regionale miljøprogram og regionale skog- og klimaprogram, blir det laget regionalt tilpassede strategier for virkemiddelbruken. Disse medlemmer viser for øvrig til budsjettavtalen med Kristelig Folkeparti og Venstre datert 22. november 2017, der det bevilges 75 mill. kroner til særskilt investeringsstøtte til landbruket, administrert av Innovasjon Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til partiets alternative budsjett, der det foreslås å bevilge 75 mill. kroner i tilskudd til investeringsstøtte for landbruket gjennom Innovasjon Norge.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det trengs økte investeringsmidler til jordbruket. Disse medlemmer viser til partiets alternative budsjett, der posten ble foreslått økt med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett ble foreslått å øke bevilgningen på denne posten med 50 mill. kroner. for å kompensere for utfasingen av eksportstøtten gjennom å støtte svinekjøtt, annet kjøtt og blomster.

4.4.12 Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

Det foreslås bevilget kr 118 600 000 på kap. 1151.

Komiteen viser til at det ble inngått en avtale mellom partene i årets forhandlinger om reindrifftsavtale som ble behandlet i Stortinget, jf. Prop. 138 S (2016–2017) Endringer i statsbudsjettet under Landbruks- og matdepartementet (Reindrifftsavtalen 2017–2018 m.m. og Innst. 454 S (2016–2017)).

Komiteen viser til at reindrifftsavtalen, ved siden av reindrifftsloven, er det viktigste virkemiddelet for å følge opp målene og retningslinjene i reindrifftspolitikken. I forhandlingene om reindrifftsavtalen ble de sentrale økonomiske virkemidlene drøftet, blant annet ut fra de behov og utfordringer næringen til enhver tid står overfor. Ved Stortingets behandling av Meld. St. 32 (2016–2017) reindrift. Lang tradisjon – unike muligheter sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag om å videreføre de årlige avtaleforhandlingene. Dette gjør det mulig å drøfte og justere de økonomiske virkemidlene i tråd med behovet for en naturbasert næring som reindrift. Videre sluttet Stortinget seg til regjeringens prioritering av de næringsrettede tiltak som stimulerer til en økologisk bærekraftig, produksjonsrettet, lønnsom og markedsorientert utvikling av reindriften.

28. februar 2017 kom staten og Norske Reindriftssamers Landsforbund (NRL) frem til en avtale for 2017–2018 med en ramme på 118,6 mill. kroner. Dette er en økning på 4,1 mill. kroner sammenlignet med reindrifftsavtalen for 2016–2017.

4.4.13 Kap. 1161 Myndighetsoppgåver og sektorpolitiske oppgåver på statsgrunn

Det foreslås bevilget kr 24 505 000 på kap. 1161.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at fjellstyrene ivaretar befolkningens rettigheter og interesser i statsallmenningene og blant annet tilrettelegger for friluftsliv og beite. Disse medlemmer mener fjellstyrene bør og kan spille en større rolle i folkehelse og friluftsliv.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor bevilgningen til fjellstyrene ble foreslått styrket med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til partiets alternative budsjett, der det ble foreslått å øke tilskuddet til fjellstyrene med 5 mill. kroner.

POST 70 TILSKOTT TIL STATSKOG SFs MYNDIGHETSOPPGÅVER OG SEKTORPOLITISKE OPPGÅVER

Det foreslås bevilget kr 14 293 000 på post 70.

Komiteen understreker at Statskog SF har en viktig rolle i å forvalte statens eiendommer på en miljøvennlig og areal- og ressursmessig tjenlig måte for samfunnet. Komiteen er også positiv til at Statskog SF ønsker å legge til rette for friluftsliv, jakt og fiske på foretakets areal.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det pågående arronderingssalget av skogeiendommer i Statskog bør avsluttes.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse det pågående arronderingssalget av Statskog.»

POST 75 TILSKOTT TIL OPPSYN I STATSALLMENNINGER

Det foreslås bevilget kr 10 212 000 på post 75.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at budsjettforliket mellom de fire partiene endret prosentsatsen i avbyråkratiseringsreformen fra 0,5 pst. til 0,7 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten ble redusert som følge av dette.

4.4.14 Omtale av anmodnings- og utredningsvedtak under rammeområde 11

Komiteen viser til at det flere steder i budsjettproposisjon Prop. 1 S (2017–2018) er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Komiteen vil understreke at komiteens merknader til disse ikke er å anse som Stortingets kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene, og således ikke kan erstatte den normale behandlingen gjennom den årlige stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak.

Komiteen viser til Innst. 285 S (2016–2017), der en samlet kontroll- og konstitusjonskomité i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak våren 2017 understreket viktigheten av at fagkomiteene i sine budsjettinnstillinger har en vurdering av hvorvidt anmodningsvedtakene er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

VEDTAK 290 (2016–2017) STAUR GÅRD

Komiteen registrerer at vedtaket er fulgt opp.

VEDTAK 510 (2015–2016) POLLINERENDE INSEKTER – NASJONAL STRATEGI

Komiteen imøteser at en nasjonal strategi for å sikre fortsatt mangfold av villbier og andre pollinerende insekter blir ferdigstilt i løpet av første halvdel av 2018, og at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med sa-

ken på egnet måte. Komiteen imøteser strategien før vedtaket kvitteres ut.

VEDTAK 422 (2016–2017) OG 424 (2016–2017) MATKASTELOV

Komiteen viser til at regjeringen har gjennomført en utredning i tråd med Stortingets vedtak og konkludert med at det ikke er behov for en matkastelov på det nåværende tidspunkt. Komiteen viser også til at det er signert en avtale mellom matbransjen og myndighetene om å halvere matsvinnet innen 2030.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at regjeringen ikke vil innføre en matkastelov. Flertallet er uenige med regjeringen og mener det fortsatt er behov for en slik lov, selv om det er signert en branseavtale.

VEDTAK 427 (2016–2017) OG 428 (2016–2017) PELSDYRMELDINGEN

Komiteen viser til at regjeringen har fulgt opp Stortingets føringer fra behandlingen av pelsdyrmeldingen, og imøteser at dyrevelferdsprogrammet settes i verk. Anmodningsvedtakene er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

VEDTAK 525 (2016–2017) GATEHUNDER

Komiteen viser til at departementet finner det vanskelig å følge opp den skissen til innskjerpet forvaltningspraksis som Mattilsynet har foreslått, på grunn av konsekvenser for import av avls- og brukshunder. Komiteen har forståelse for dette og viser til at det også i næringskomiteens innstilling er lagt til grunn at endringene ikke skal gjøre det vesentlig vanskeligere å importere avls- og brukshunder fra seriøse aktører. Komiteen mener derfor at regjeringen må finne andre begrensninger på import av gatehunder, og forventer at regjeringen følger opp dette og rapporterer tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2018.

VEDTAK 526 (2016–2017) ID-MERKING AV HUND

Komiteen viser til at regjeringen har gjort en vurdering av å innføre obligatorisk ID-merking av hunder i Norge, og kommet til at regjeringen ikke vil foreslå dette. Komiteen mener at anmodningsvedtaket er fulgt opp.

VEDTAK 966 MERKEORDNING ANTIBIOTIKABRUK

Komiteen viser til regjeringens vurdering av vedtaket og at regjeringen konkluderer med at det ikke er grunnlag for å jobbe for en merkeordning som viser antibiotikabruk på det enkelte dyr og frem til matproduktet. Komiteen har forståelse for de innvendinger

som regjeringen har mot forslaget. Komiteen vil understreke behovet for at regjeringen har en offensiv holdning i arbeidet med å få redusert bruken av antibiotika.

VEDTAK 448 (2016–2017) STRATEGI FORSKNING, INNOVASJON OG UTVIKLING I SKOG- OG TRENÆRINGEN

Komiteen viser til regjeringens omtale og imøteser strategien. Komiteen antar at når denne skal samordnes med strategien for grønne trebaserte produkter, vil strategien bli lagt frem for Stortinget, senest ved statsbudsjettet 2019.

VEDTAK 140 (2015–2016) JORDVERN – MÅL

Komiteen viser til at regjeringen legger til grunn at målet om omdisponering blir nådd innen 2020. Komiteen understreker at målet skal nås gradvis.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, mener at en omdisponering på over 6 000 dekar i 2016 ikke er i tråd med en slik gradvis måloppnåelse. Flertallet vil understreke behovet for at regjeringen gjennom en aktiv politikk og nye virkemidler sørger for at målet blir nådd.

VEDTAK 141 (2015–2016) JORDVERN – KONKRETE TILTAK

Komiteen viser til regjeringen sin omtale av de enkelte punktene a.-h.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, støtter ikke regjeringens forslag om ikke å gå videre med forslagene om forsterking av vernebestemmelsene i jordlova og åpenhet og begrensninger i bruken av opsjonsavtaler.

VEDTAK 57 (2016–2017) PLAN FOR LANGSIKTIGE INVESTERINGER I LANDBRUKET

Komiteen viser til at saken er omtalt i Prop. 141 S (2016–2017).

VEDTAK 108 (2016–2017) FORBUD MOT NYDYR KING AV MYR

Komiteen viser til at regjeringen vil legge frem en proposisjon om nydyrking av myr for Stortinget. Komiteen mener en slik proposisjon også må synliggjøre hvilke alternativer som finnes til et generelt forbud mot nydyrking.

VEDTAK 108 (2016–2017) ORGANISASJONSSTØTTE

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at regjeringen har gjort det motsatte av det Stortinget har vedtatt. Anmodningsvedtaket sier: «Videreføre tilskuddsordningen til ulike organisasjoner under kap. 1138, post 70 (...)» Regjeringen har foreslått å avvikle ordningen.

VEDTAK 443 (2016–2017) SKOGPORTALEN I NIBIO

Komiteen viser til regjeringens omtale i budsjettproposisjonen og understreker behovet for at Skogportalen gir oppdatert og relevant miljøinformasjon til skogbruket.

VEDTAK 445 (2016–2017) STRATEGI FOR ETTERSPORSEL ETTER GRØNNE TREBASERTE PRODUKTER

Komiteen har merket seg at regjeringen mener at tidsfristen «i løpet av 2017» for å legge frem strategien, blir for knapp.

Komiteen registrerer at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2019.

VEDTAK 449 (2016–2017) BEREDSKAPSPLANER I SKOGBRUKET

Komiteen merker seg regjeringens omtale av saken.

VEDTAK 837 (2016–2017) FJELLOVEN I NORDLAND OG TROMS

Komiteen merker seg regjeringens omtale av saken.

VEDTAK 878 (2016–2017) LIBERALISERING AV KONSESJONSPLIKTEN

Komiteen merker seg regjeringens omtale av saken. Komiteen vil understreke at utredninger av eidsregulverket i jord- og skogbruk bør ha som siktemål å gjøre hensynene bak loven mest mulig effektive.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, mener derfor at det blir feil utelukkende å peke på liberalisering av regelverket, og mener utredningsarbeidet må gis en bredere tilnærming.

VEDTAK 962 (2016–2017) JORDBRUKSOPPGJØRET VÅREN 2017

Komiteen viser til at det etter bruddet i årets jordbruksoppgjør ble gjennomført fordelingsforhandlinger innenfor de føringer som Stortinget hadde gitt. Komiteen viser ellers til omtale av jordbruksoppgjøret 2017 i denne innstillingen.

VEDTAK 968 KOMPENSERENDE TILTAK

Komiteen viser til omtale i budsjettproposisjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, viser til at flere av de omtalte punktene ble endret før Stortinget gjorde sitt vedtak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Ven-

streparti mener regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets vedtak.

Disse medlemmer ber regjeringen snarest, og senest i statsbudsjettet for 2019, følge opp vedtaket.

5. Andre merknader

Komiteen er opptatt av å opprettholde mangfoldet og kvalitetsarbeidet som håndverksbedriftene står for. Baker- og konditorbransjen består av svært mange små og mellomstore bedrifter. Bransjen teller totalt ca. 450 bedrifter, og over 80 pst. av disse er bakerier- og konditorier med en omsetning under 25 mill. kroner. Sjokolade- og sukkervareavgiften ble innført i 1922. Regelverket er meget komplisert og byråkratisk, og tidskrevende rapporteringsrutiner medfører krav om egne lagerregnskap og adskilte produksjonsprosesser. En av konsekvensene er at konditorier velger å importere marsipan og sjokolade og dermed utarme yrket og redusere antall arbeidsplasser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer derfor i Innst. 3 S (2017–2018) fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2018 følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til forenkling av sjokolade- og sukkervareavgiften, samt vurdering av å sette en avgiftsfri grense på 3 tonn pr. år for bruk av sjokolade og sukkervarer som brukes av bedrifter som råvare ved fremstilling av ferdige varer.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet er imot den kraftige økningen i sjokolade- og sukkervareavgiften samt avgiften på alkoholfrie drikkevarer.

6. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen om å ikke utvide fartsområdet for utenriksferger i Norsk Internasjonalt Skipsregister.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge frem en helhetlig gjennomgang av det næringspolitiske virkemiddelapparatet for å sikre sømløse virkemidler langs hele innovasjonskjeden.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sørge for at skognæringen samlet sett ikke får mindre støtte fra programmet for bioøkonomi enn den fikk da Trebasert innovasjonsprogram fortsatt eksisterte ved utgangen av 2016.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan opplysningskontorene i større grad kan bidra til informasjon om blant annet miljø, klima og helse.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen sikre at offentlige instanser tar et særlig ansvar for å stille krav til effektivitet på områder med brukerbetaling, og at effekten av elektronisk rapportering kommer brukerne til gode i form av lavere gebyrer.

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen stanse det pågående arronderingssalg av Statskog.

Forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen sette ned et offentlig utvalg, som skal vurdere konsekvensene ved innføring og bruk av nye genteknologimetoder. Utvalget må være bredt sammensatt, slik at flest mulig perspektiver blir belyst, eksisterende kunnskap drøftet og behov for ny kunnskap kartlagt.

7. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding til I under rammeområdene 9, 10 og 11 fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteens tilråding til II–XIV samt XVI–XVII under rammeområde 9 fremmes av en samlet komité.

Komiteens tilråding til XV pkt. 5 under rammeområde 9 fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Komiteens tilråding til romertall XV punktene 1, 2, 3, 4, 6 og 7 under rammeområde 9 fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteens tilråding til II under rammeområde 10 fremmes av en samlet komité.

Komiteens tilråding til II, III, IV og VI under rammeområde 11 fremmes av en samlet komité.

Komiteens tilråding til V under rammeområde 10 fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteens tilråding D, forslag I og II, fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti.

Kom i t e e n har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

A.

Rammeområde 9

(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2018 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
			Utgifter	
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	429 933 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	52 475 000	
	22	Trygg håndtering av norsk atomavfall og atomanlegg, <i>kan overføres</i>	58 000 000	
	23	Digital Norway/Toppindustrisenteret AS.....	2 000 000	
	30	Miljøtiltak Søve, <i>kan overføres</i>	20 600 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	141 000 000	
	60	Overføring til fylkeskommunene for tilskudd til regional næringsutvikling.....	15 000 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner ...	37 400 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss	6 200 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 700 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	29 100 000	
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	2 250 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	8 800 000	
	76	Tilskudd til Standard Norge	32 700 000	
	77	Tilskudd til sjømattiltak, <i>kan overføres</i>	12 250 000	
	78	Tilskudd til Akvariet i Bergen.....	4 300 000	
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling	10 000 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter.....	123 185 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	349 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 700 000	
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter.....	53 038 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter.....	320 560 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	20 779 000	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	274 418 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	212 100 000	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter.....	171 508 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	73 565 000	
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter.....	48 623 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	7 000 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	36 700 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 030 000 000	
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	386 240 000	
911		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter.....	107 984 000	
912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Driftsutgifter.....	18 195 000	
	22	Konkurranseskagenemnda	2 400 000	
915		Regelrådet		
	1	Driftsutgifter.....	10 778 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	68 645 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA) ..	217 310 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet.....	426 770 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	20 400 000	
	73	EUs romprogrammer	355 100 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	41 400 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd	29 520 000	
930		Design og arkitektur Norge		
	70	Tilskudd	70 100 000	
935		Patentstyret		
	1	Driftsutgifter.....	252 466 000	
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter.....	7 815 000	
940		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport.....	81 000 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter	23 053 000	
	51	Tapsavsetning, egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	43 000 000	
	52	Risikokapital, nytt investeringselskap (Fornybar AS).....	70 000 000	
1473		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	21 642 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	514 000 000	
	51	Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond.....	37 200 000	
	53	Risikoavlastning, såkornfond og koinvesteringsfond.....	18 800 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Basiskostnader	167 767 000	
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	126 600 000	
	72	Innovasjonskontrakter, <i>kan overføres</i>	328 700 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	535 000 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	565 500 000	
	77	Tilskudd til pre-så Kornfond.....	50 000 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond.....	3 400 000	
2426		Siva SF		
	70	Tilskudd	88 821 000	
	71	Tilskudd til testfasiliteter	125 000 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS		
	70	Tilskudd	112 435 000	
	71	Viderefakturerte utgifter.....	200 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-188 000 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	188 000 000	0
	71	Tilskudd til garantiordningen for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge.....	10 000 000	
		Totale utgifter		<u>9 193 474 000</u>
Inntekter				
3900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	157 000	
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	100 000	
	86	Tvangsmulkt.....	10 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	38 924 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester.....	16 667 000	
	4	Oppdragsinntekter.....	349 000	
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter.....	48 010 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	483 053 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	31 039 000	
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen.....	85 632 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter.....	77 747 000	
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer.....	100 000	
	2	Behandlingsgebyrer.....	763 000	
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	182 729 000	
	2	Maritime personellsertifikater.....	13 972 000	
	3	Diverse inntekter.....	400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	4	Gebyrer for skip i NIS.....	51 911 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt.....	4 800 000	
3911		Konkurransetilsynet		
	3	Refusjoner og andre inntekter.....	200 000	
	86	Lovbruddsgebyr.....	100 000	
3912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Klagegebyr.....	1 098 000	
	2	Refusjoner og andre inntekter.....	200 000	
	87	Overtredelsesgebyr.....	100 000	
3935		Patentstyret		
	1	Inntekter av informasjonstjenester.....	5 290 000	
	2	Inntekter knyttet til NPI.....	4 492 000	
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter.....	81 856 000	
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer.....	699 000	
3961		Selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF.....	2 100 000	
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA.....	2 700 000	
5325		Innovasjon Norge		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning.....	20 000 000	
	70	Låneprovisjoner.....	60 000 000	
5326		Siva SF		
	70	Låne- og garantiprovisjoner.....	7 000 000	
5329		Eksportkreditt Norge AS		
	70	Gebyrer m.m.....	20 000 000	
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning.....	10 900 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland.....	8 000 000	
5613		Renter fra Siva SF		
	80	Renter.....	14 900 000	
5629		Renter fra eksportkredittordningen		
	80	Renter.....	1 800 000 000	
		Totale inntekter.....		<u>3 075 998 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 3
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 912 post 1	kap. 3912 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
3. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsin-

stituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene i 2019 under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 1 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 1 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2019 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med, samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

IV

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garantiramme på 225 mill. kroner.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Innovasjonskontrakter	400 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	550 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 157,75 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 198,75 mill. euro.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under

kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

- foreta bestillinger ut over gitt bevilgning under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 22 Forvaltning av Altinn-løsningen, men slik at ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi:

- Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 80 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 201 mill. kroner.
- Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gamme alminnelig ordning.
- Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, samt innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond.
- Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingindustrien.
- Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
- Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

VIII

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for nye og gamle av-

taler begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

IX

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

- gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
- inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

X

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

- gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 900 mill. kroner.
- gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
- gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

- pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
- pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 500 mill. kroner til gjennomføring av miljøtiltak i Svea og Lunckefjell.

XII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til investeringer

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi nytt investeringselskap (Fornybar AS) fullmakt til å forplikte investeringer for inntil 200 mill. kroner ut over gitt bevilgning.

XIII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XIV

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinnings saker. Eierskapet skal være midlertidig.

XV

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Ambita AS helt eller delvis.
2. redusere eierskapet i Baneservice AS helt eller delvis.
3. redusere eierskapet i Entra ASA helt eller delvis.
4. redusere eierskapet i Mesta AS helt eller delvis.
5. redusere eierskapet i SAS AB helt eller delvis.
6. redusere eierskapet i Veterinærmedisinsk Oppdrags senter AS helt eller delvis.
7. redusere eierskapet i Telenor ASA ned mot 34 prosent.

XVI

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan avhende eiendom på Raudsand i Nesset kommune i Møre og Romsdal. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 (Ny) post 30.

XVII

Opprettelse av holdingselskap

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å:

1. etablere et holdingselskap for å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinnings saker under GIEKs Alminnelig garantiordning. Selskapet oppkapitaliseres med midler fra Alminnelig garantiordning. Alminnelig garantiordning kan også gi lån til holdingselskapet eller overføre andre verdier for oppkapitalisering. Holdingselskapet skal være midlertidig.
2. plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet.
3. overføre utbytte fra holdingselskapet tilbake til Alminnelig garantiordning.
4. overføre inntekter fra salg av aksjer i holdingselskapet til Alminnelig garantiordning.
5. avvikle holdingselskapet, samt tilbakeføre eventuelle midler til eller dekke eventuelt kapitalbehov fra Alminnelig garantiordning.

B.

Rammeområde 10**(Fiskeri)**

I

På statsbudsjettet for 2018 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	401 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 679 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	67 664 000	
919		Diverse fiskeriformål		
	71	Tilskudd til velferdsstasjon for fiskere	2 200 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	29 300 000	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	22 056 000	
	79	Tilskudd til informasjon om ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	840 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Totale utgifter.....		536 050 000
Inntekter				
3917		Fiskeridirektoratet		
	1	Refusjoner og diverse inntekter	100 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 765 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og utvikling.....	4 491 000	
	86	Forvaltningssanksjoner	1 000 000	
		Totale inntekter.....		23 356 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917 post 1	kap. 3917 post 1
kap. 917 post 21	kap. 3917 post 22

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917 post 22 og kap. 919 post, slik at summen av overskridelser under kap. 917 post 22, kap. 919 post 76 og kap. 923 post 22 tilsvarer merinntekter under kap. 5574 post 74.

C.

Rammeområde 11**(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2018 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	162 954 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	2 552 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50	2 720 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	291 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	97 061 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 323 239 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 465 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000	
1136		Kunnskapsutvikling m.m.		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	235 465 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Tilskudd	32 500 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 268 000	
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) ...	7 068 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	26 096 000	
1142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	221 915 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 312 000	
	50	Arealressurskart	7 643 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	146 373 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	819 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	4 460 000	
	72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	452 000	
	73	Tilskudd til erstatninger mv. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000	
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt.....	1 000 000	
	80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	500 000	
1148		Naturskade - erstatninger		
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	156 000 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket.....	3 523 000	
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	92 300 000	
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	48 899 000	
	75	Tilskudd til investeringsstøtte for landbruket	75 000 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 500 000	
	50	Tilskudd til Landbrukets Utviklingsfond.....	1 123 553 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	317 809 000	
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	43 000 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 483 204 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 361 247 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	256 880 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 504 800 000	
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet.....	32 800 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 500 000	
	75	Kostnadsenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	76 700 000	
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 265 000	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	10 192 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Totale utgifter.....		17 975 735 000
Inntekter				
4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	120 000	
	30	Husleie	926 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.....	195 787 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner m.m.....	5 788 000	
4136		Kunnskapsutvikling m.m.		
	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi.....	20 643 000	
4142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.....	42 196 000	
		Totale inntekter.....		265 460 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger	59,3 mill. kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	95,0 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 25 mill. kroner.

VI

Avtale om kjøp

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2018 kan inngå avtale om kjøp av Gisesalt for en periode på inntil 6 år.

D.

Rammeuavhengige vedtak

I

Stortinget ber regjeringen sikre opplysningsvirksomheten og finansieringen av denne frem til Omsetningsrådet har foretatt den varslede gjennomgangen av virkemiddelbruken.

II

Stortinget ber om at endringer i virkemidlene for markedsbalansering som ikke er i tråd med Omsetningsrådets anbefalinger, legges frem for Stortinget.

Oslo, i næringskomiteen, den 6. desember 2017

Geir Pollestad

leder og ordf. for kap. 900, 1100,
3900 og 4100

Nancy P. Anti

ordf. for kap. 917, 919 og 3917

Margunn Ebbesen

ordf. for kap. 911, 912, 3911 og 3912

Ingunn Foss

ordf. for kap. 1138, 1150 og 1151

Kjell-Børge Freiberg

ordf. for kap. 902, 903, 3902 og 3903

Torgeir Knag Fylkesnes

ordf. for kap. 915, 2421, 2426, 5325,
5326 og 5613

Morten Ørsal Johansen

ordf. for kap. 1112, 1115, 1136, 4115
og 4136

Kårstein Eidem Løvaas

ordf. for kap. 924 og 930

Cecilie Myrseth

ordf. for kap. 922, 936, 940, 2429, 3936,
5329 og 5629

Tom-Christer Nilsen

ordf. for kap. 904, 935, 3904 og 3935

Steinar Reiten

ordf. for kap. 909, 910 og 3910

Nils Kristen Sandtrøen

ordf. for kap. 1139, 1142, 1148, 1149,
1161, 4142 og 4162

André N. Skjelstad

ordf. for kap. 905, 906, 1473, 3905 og
3906

Terje Aasland

ordf. for kap. 950, 2460, 3950,
3961 og 5460

VEDLEGG**Brev fra Nærings- og fiskeridepartementet v/statsråd Monica Mæland til næringskomiteen,
datert 30. november 2017****Statsbudsjettet 2018 – korreksjoner i Prop. 1 S for
Nærings- og fiskeridepartementet**

Jeg viser til Prop. 1 S (2017–2016) for Nærings- og fiskeridepartementet og vil med dette gjøre oppmerksom på tre tallmessige trykkfeil.

På side 9, spalte en siste linje, er det en henvisning til en økt bevilgning på 30 mill. kroner under Kunnskapsdepartementets budsjett til forskningsprogrammene om muliggjørende teknologier (nanoteknologi, bioteknologi, IKT og avanserte produksjonsprosesser). *Riktig beløp er 35 mill. kroner.*

På side 216 under "Resultatet 2016", nederst i spalte en, står det at tapsavsetninger og nedskrivninger utgjorde 7,7 mrd. kroner og at dette er en økning på 1,6 mrd. kroner fra 2015. *Riktig beløp er henholdsvis 7,8 mrd. kroner og 1,8 mrd. kroner.*

På side 219 under avsnittet om "Benyttelse av fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner", siste setning står det: "Ved utgangen av 2016 hadde GIEK eierskap i tre selskaper, med aksjer for i alt 1,24 mrd. kroner." *Riktig beløp er 1,24 mill. kroner.*